

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

JUNGMANNOVY ZÁKLADNÍ ŠKOLY BEROUN, PLZEŇSKÁ 30

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Jungmannovy základní školy Beroun

Název školy:

Jungmannova základní škola Beroun

Adresa školy:

Plzeňská 30, Beroun, 266 01

Ředitel školy:

Mgr. Ivan Souček

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Aranka Bartoníčková

Kontakty:

telefon: +420 311 622 474

web: www.jzs.cz

e-mail: sekretariat@jzs.cz

Platnost dokumentu: Od 1. 9. 2021

ŠVP byl projednán školskou radou 12. 7. 2021 a schválen na pedagogické radě školy dne 22. 6. 2021.

.....
Mgr. Ivan Souček

ředitel školy

Zřizovatel školy:

Město Beroun

Husovo nám. 68

266 01 Beroun

telefon: +420 311 654 111

www.mesto-beroun.cz

IČO: 70975019

IZO: 2050579

REDIZO: 600043029

č.j.: 156/2021

razítko školy

2. Charakteristika školy

Jungmannova základní škola v Berouně, jejímž zřizovatelem je MÚ Beroun, je zařazena do sítě škol rozhodnutím ze dne 13. 2. 1996. V právní subjektivitě je od

1. 1. 2003. Naše škola je zaměřena zejména na výuku jazyků. Rozšířená výuka jazyků probíhá na škole od roku 1988. V posledních letech rovněž klademe větší důraz na výuku informatiky.

Jungmannovu ZŠ navštěvují nejen žáci z blízkého okolí, ale i z okolních obcí a měst. Škola leží v centru města a její dostupnost je velmi dobrá.

2.1 Úplnost a velikost školy

Jsme škola úplná a poskytujeme základní vzdělání od 1. do 9. ročníku. Na prvním i druhém stupni jsou 2 - 3 paralelní třídy.

2.2 Materiální a prostorové podmínky školy

Výuka probíhá v budově na Plzeňské ulici. V budově je 21 kmenových učeben, 8 odborných učeben a 7 oddělení školní družiny. Součástí školy je i soukromá školní jídelna, která v rámci sjednaných služeb zajišťuje stravování pro žáky. Pro žáky je zde o přestávkách i pultový prodej občerstvení.

Škola má čisté, světlé a estetické prostory. Na vzhledu tříd se podílejí ve velké míře učitelé a žáci. Prostory pro výuku žáků jsou dostačující a na dobré úrovni. Jsou zde zavedeny odborné pracovny - moderní multimediální učebna s interaktivní tabulí, 2 pracovny PC, jazyková učebna, chemicko-přírodovědná učebna, zeměpisná učebna, fyzikální učebna, cvičná kuchyně, keramická dílna a školní dílna. Učebny jsou postupně vybavovány interaktivními tabulemi. Po stránce audiovizuální techniky a pomůcek je škola vybavena poměrně dobře.

Kapacita dvou malých tělocvičen neodpovídá potřebám školy, rovněž i školní hřiště v atriu školy, které prošlo rekonstrukcí, plně nepostačuje. Proto po celý rok využíváme rovněž městské sportoviště v Hlinkách, kam učitelé se žáky docházejí. Škola má poměrně dobré hygienické zázemí (šatny, WC). Škola nemá venkovní prostory pro výuku pěstitelských prací.

Vybavení pro vyučující je na dobré úrovni. Všechny kabinety a sborovny jsou vybaveny PC s neomezeným přístupem k internetu a telefonem. Učebny jsou pokryty wifi signálem. Každý učitel školy má svou pracovní e-mailovou adresu. Celá budova je propojena telefonní linkou pro interní volání, venkovní hovory lze přepojovat na jednotlivá pracoviště. Ve sborovnách jsou rovněž k dispozici tiskárny a centrální síťová tiskárna s kopírkou. Kopírování je pro pedagogické pracovníky prvního i druhého stupně samostatně zajištěno. Ve sborovně je umístěna i učitelská knihovna.

Zaměřujeme se na bezpečnost žáků. Kamerovým systémem jsou monitorovány vchody a šatny pro přezouvání. Pro větší bezpečnost uložených věcí jsou šatny vybaveny šatními skřínkami.

Naším cílem je neustále prostory pro výuku zkvalitňovat a modernizovat.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má okolo 40 členů. Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a to jak na prvním, tak druhém stupni ZŠ a koordinátor EVVO. Škola má ICT koordinátory - správce počítačové sítě. Škola má svého školního psychologa.

Na prvním stupni většina sboru ovládá nebo studuje anglický jazyk. Dvě paní učitelky jsou proškoleny pro jazykovou přípravu žáků z EU. Všichni učitelé jsou proškoleni v problematice ochrany člověka za mimořádných událostí. Většina pedagogického sboru prošla školením ICT gramotnosti. Rovněž si velká část učitelů doplňuje jazykové vzdělání. Při výuce angličtiny spolupracujeme s rodilým mluvčím.

2.4 Charakteristika žáků

Převážná část žáků jsou děti z okolí, od šestého ročníku přibývají žáci z okolních měst a obcí.

V posledních letech vzděláváme i děti cizích státních příslušníků. Škola byla vybrána KÚ Středočeského kraje, aby zajišťovala jazykovou přípravu žáků z EU - třídy pro jazykovou přípravu. Jedná se o začlenění dětí z EU s trvalým, nebo přechodným pobytem na území ČR a jejich výuku českého jazyka na komunikační úrovni. Škola spravuje spádově okres Beroun.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Již několik let pořádáme jazykové, výměnné a poznávací pobyty v anglicky, německy a francouzsky mluvících zemích.

Dále jsou pořádány školy v přírodě, lyžařské a snowboardové kurzy, výuka plavání pro 2. a 3. třídy a výuka bruslení pro 4. a 5. třídy.

Třídní kolektivy vyjíždějí pravidelně na řadu exkurzí, výletů, návštěv kulturních zařízení jak ve městě Beroun tak i v Praze, Kladně a Plzni. Na škole velmi dobře pracuje Klub mladých diváků.

Škola je zapojena do dlouhodobých projektů o.s. Magdalena a p. Mgr. J. Sixty Sám sebou, zaměřených na sociálně patologické jevy ve společnosti.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době pravidelných měsíčních konzultačních a třídních schůzek (žáci mohou být přítomni při jednání rodičů a učitele). Zároveň mohou rodiče navštívit školu při dnu otevřených dveří. Škola pořádá dílny pro předškoláky, které se snažíme připravit na vstup do „velké školy“.

Rodiče jsou o dění ve škole pravidelně informováni na webových stránkách školy (zde funguje tzv. návštěvní kniha) a rodičovským zpravodajem. Žáci rovněž vydávají svůj školní časopis.

Při škole pracuje také Spolek „Pomoc škole“, který pomáhá nejen postřehy z řad rodičovské veřejnosti, ale velkou měrou i finančně. Spolupodílí se na financování řady projektů na zlepšení pracovního prostředí a technického zázemí žáků.

Úzce spolupracujeme s městem Beroun – pořádání různých tematických výstav, spolupráce při Vánočních a Velikonočních trzích a na dalších kulturně společenských akcích.

Velmi dobrá je spolupráce s Muzeem Českého krasu, s Městským kulturním centrem, s městským kinem Mír, s uměleckou agenturou p. Kebrleho, která nabízí škole kulturně naučné pořady a s Tanečním klubem pí. Chvátalové.

Rovněž velmi úzce spolupracujeme s Policií ČR, Hasičským ZS, Červeným křížem a agenturami Hasík a Helpík. Žáci 8. ročníků pravidelně navštěvují Úřad práce, kde se seznamují s problematikou volby povolání.

2.7 Školní parlament

Žáci se podílí na řízení školy prostřednictvím školního parlamentu, kde předkládají podněty a připomínky k životu a organizaci školy, navrhují a sami organizují své vlastní projekty.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Na základě vzdělávacích potřeb žáků a kvalifikovanosti pedagogického sboru je naše škola zaměřena zejména na výuku jazyků. Anglický jazyk vyučujeme od první třídy, druhý cizí jazyk nabízíme již v šesté třídě. Jako druhý cizí jazyk se vyučuje jazyk německý a to ve dvou úrovních a jazyk francouzský.

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

V rámci vzdělávacího procesu /tj. při výuce i mimo ni/ jsou na naší škole rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Jsou uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku. Jednotlivé klíčové kompetence jsou naplňovány všemi pedagogy.

Klíčové kompetence	Formy, metody, postupy, aktivity
KOMPETENCE K UČENÍ Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Žáky vedeme k organizování některých akcí mimo vyučování. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Pythagoriáda, Cermat, matematický Klokán apod.) Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídít a vhodným způsobem používat. Žáci jsou úměrně k věku vedeni k používání internetu. Na škole v přírodě a projektových dnech používáme k logickému řešení problémů monoprojekty. Žáci prezentují své názory myšlenkami a nápady ve školním časopise. Podle svých schopností a dovedností se zapojují do soutěží. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěže...) Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme školní časopis a školní parlament. Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci ve vyučování. Podporujeme komunikaci s partnerskými školami (spolupráce se školou v Německu, Francii).
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých	Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech. Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.
KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách. V naší škole jsou respektovány individuální rozdíly (národnostní, kulturní,...). Žáky vedeme k třídění odpadů.
KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	Žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci. Pestrou nabídkou zájmových útvarů ve škole podněcujeme u žáků zájem o další orientaci

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ - učit žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení a aplikace, získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat data, informace a digitální obsah.	Vedeme žáky k využívání digitálních technologií k vlastnímu učení, usnadnění a zefektivnění práce. Učíme žáky kriticky posuzovat získaná data, informace a digitální obsah. Žáky vedeme k respektování pravidel bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi. Digitální kompetence rozvíjíme napříč všemi předměty.
---	---

3.3 Péče o žáky se speciálními potřebami

Žáci se speciálními potřebami jsou žáci nadaní, mimořádně nadaní, žáci se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním a žáci – cizinci.

Cílem péče je zajistit potřebnou podporu žákovi a rodině, ve spolupráci s učiteli vytvořit podmínky ve škole pro rozvoj schopností žáků včetně žáků se speciálními potřebami, věnovat pozornost podpoře úspěšnosti vzdělávání žáků primárně prostřednictvím diferencovaného a individualizovaného pedagogického přístupu k žákům. Podpůrná opatření jsou prováděna na základě doporučení školských pedagogických pracovišť.

- na škole pracuje školní psycholog a speciální pedagog
- upřednostňujeme individuální integraci
- zabezpečujeme odpovídající učební pomůcky
- zajišťujeme pravidelný kontakt se zákonnými zástupci
- organizujeme spolupráci se školními poradenskými zařízeními
- zabezpečujeme odpovídající metody a formy práce doporučené školskými poradenskými zařízeními

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠ speciální.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v paragrafu 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, Pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

3.3.1 Péče o nadané a mimořádně nadané žáky

Práce s nadanými žáky vyžaduje od vyučujících náročnější přípravu v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšíření větší hloubky zvládnutí daného učiva – zejména v těch předmětech, kde tito žáci prezentují své nadání.

U žáků mimořádně nadaných se pracuje podle individuálního vzdělávacího plánu. Jsou jim dávány náročnější samostatné úkoly. Jsou pověřováni vedením a řízením pracovních skupin. Je jim dáván prostor pro hlubší bádání a zkoumání. Podporujeme žáky v maximálním využití jejich potenciálu. Není cílem vytvářet „elitu“, ale zatížit tyto žáky v míře, která odpovídá jejich potřebám, v množství informací a podnětů, které ve svých ročnících předávají dále (např. formou referátů, atd.). Cílem je odstraňovat výkonové zprůměrnování, ale i poskytnout podporu těmto žákům v jejich osobnostně – sociálním rozvoji.

Velmi často se stává, že nadaní žáci mají výkyvy v chování. Jejich chování je nutné usměrňovat s pedagogickým optimismem, taktně, ale důsledně. Pomáháme jim v sociálním začlenění, usměrňujeme je v osobnostním chování, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným žákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Některé ukazatele k identifikaci nadaného žáka

- bystrý, vnímavý, chápe souvislosti, rád řeší náročné úkoly
- rychle se učí nové věci
- bohatý, aktivní slovník, vyjadřování
- často se ptá k věci
- zaměřuje se na nové, aktuální poznatky, události
- má vynikající paměť
- úkoly řeší samostatně
- je nápaditý a originální v řešeních, odpovědích

Některé ukazatele k identifikaci mimořádně nadaného žáka

- nadprůměrné všeobecné či specifické schopnosti
- vysoká úroveň motivace
- vysoká úroveň kreativity

Sledované činnosti učitele v práci s nadanými žáky:

1. Učitel mapuje, co už žáci znají, znalost ocení a případně využije v práci s ostatními
2. Nenutí je opakovat základní úroveň učiva jenom proto, že ji právě probírá se třídou
3. Místo práce na základní úrovni nebo jejího procvičování jim poskytuje možnost zúčastnit se činností stimulujících jejich další rozvoj
4. Zjišťuje, jaké jsou jejich zájmy, a bere je v úvahu při přípravě projektů

5. Poskytuje jim určitou volnost ve výběru, jak využijí „ušetřený čas“
6. Umožňuje jim postupovat v učení rychleji než jejich spolužáci
7. Nechává je při učení často užívat techniky vlastního objevování a vyhnout se dominantním výukovým metodám
8. Důvěřuje jejich schopnosti učit se netradičními způsoby
9. Pomáhá nadaným žákům najít jim podobné vrstevníky, neposuzuje jejich sociální dovednosti pouze na základě toho, jak vycházejí se svými spolužáky
10. Motivuje je (umí nadchnout) možností volby, vlastního výběru témat, úkolů, postupů, učením stanovování vlastních cílů a hodnocením vlastní práce

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce přearadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§14 vyhlášky 73/2005 Sb.). Součástí této žádosti je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost. Podmínkou přearazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

3.3.2 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Naši pedagogové sdílí filosofii integrace a věnují se dětem se speciálními potřebami, nevydělujeme žáky se speciálními potřebami, považujeme za přínosné neznačkovat tyto děti a zároveň jim zajistit potřebnou podporu. Tuto péči zajišťují všichni učitelé, výchovný poradce ve spolupráci se školním psychologem a školním speciálním pedagogem a se školskými poradenskými zařízeními.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami poskytujeme

- diagnostiku potřeb žáka (se souhlasem zákonného zástupce)
- zajištění potřebné pedagogické podpory případně individuální vzdělávací plán
- odpovídající metody a formy práce, v případě potřeby pomoc pedagogického asistenta
- zprostředkování další odborné péče a diagnostiky (se souhlasem zák. zástupce)
- nápravu SPU
- poradenství žákům, rodičům a učitelům
- koordinaci domácí a školní přípravy stanovením pravidel pro rodiče
- přihlídnutí při klasifikaci ke stupni a druhu specifické poruchy

Zároveň se zabýváme i žáky se sociálním znevýhodněním. V této oblasti úzce spolupracujeme se sociálním odborem města Beroun, s místními neziskovými organizacemi zabývajícími se pomocí rodinám a dětem se sociálním znevýhodněním a rovněž se Spolkem Pomoc škole, které na naší škole působí.

V péči o žáky se sociálním znevýhodněním dále

- věnujeme větší pozornost osvojení českého jazyka, ale i seznámení s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi
- doplňujeme vzdělávací obsah specifickými materiály o historii, kultuře a tradicích jejich národnosti
- ředitel školy může snížit či zrušit platbu za ŠD nebo za mimoškolní činnosti pořádané školou
- ve spolupráci s OSVZ MěÚ Beroun nabízíme možnost čerpat jednorázový finanční příspěvek zejména na LVK, ŠvP, seznamovací pobyty žáků, pobytové zahraniční zájezdy – řídí se platnými pravidly a předpisy vyplácející organizace
- ve spolupráci se Spolkem Pomoc škole nabízíme možnost čerpat finanční příspěvek na výlety, exkurze, kulturní pořady či nezbytné školní potřeby

Návrh spolu s doporučením na snížení či prominutí platby či finanční příspěvek od Spolku Pomoc škole předkládá vždy třídní učitel nebo přímo zákonný zástupce.

3.3.3 Péče o žáky – cizince, pobývající na území ČR

O zařazení žáka-cizince do ročníku rozhodne ředitel školy na základě doporučení vyučujících českého jazyka, který zjistí úroveň znalostí z českého jazyka a úroveň dosaženého vzdělání.

Vyučující českého jazyka ve spolupráci s třídním učitelem průběžně sleduje dosahované výsledky žáka ve výchovně vzdělávacím procesu a v případě změny navrhne řediteli školy přestup do vyššího nebo nižšího ročníku.

Žák - občan Slovenské republiky – má právo při plnění studijních povinností používat slovenský jazyk s výjimkou předmětu český jazyk.

Škola nemá povinnost žáka-cizince doučovat českému jazyku. Na žádost zákonného zástupce zařadí ředitel školy žáka - cizince do TJP (kurz českého jazyka) a to na základě platných zákonů, vyhlášek a nařízení.

Třídní učitel je povinen projednat s vyučujícími:

- informace o žákovi-cizinci
- úroveň dosaženého vzdělání
- způsob hodnocení a klasifikace

3.3.4 Výchovné poradenství, psychologická péče a prevence sociálně patologických jevů

Výchovný poradce školy zabezpečuje

a) Péči o žáky se speciálními potřebami

- ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky sleduje žáky s výukovými problémy
- předkládá učitelům, řediteli školy a rodičům návrhy na další péči o tyto žáky
- zajišťuje případné vyšetření v PPP, SPC.
- pomáhá učitelům při shromažďování podkladů pro psychologická a speciálně pedagogická vyšetření
- koordinuje tvorbu, realizaci a vyhodnocování plánu pedagogické podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a tvorbu, realizaci a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- metodicky pomáhá učitelům poskytujícím nápravnou péči
- poskytuje poradenskou činnost pro rodiče

b) Metodickou a informační činnost

- předává informace z oblasti výchovného poradenství dalším pedagogickým pracovníkům
- informuje žáky a jejich rodiče o činnosti PPP a SPC a o dalších poradenských službách v regionu (úřad práce, sociální péče, krizová centra, ...)
- poskytuje poradenskou činnost pro žáky, zejména pomoc při potížích v učení, v chování, ve vztazích ve škole, v životě
- navrhuje řešení situací včetně programů pro třídy

c) Dokumentace

- soustřeďuje odborné zprávy o žácích v poradenské péči
- je zodpovědný za včasné vypracování PLPP a IVP
- vede databázi integrovaných žáků, soustřeďuje individuální učební plány

Školní metodik prevence zabezpečuje

a) Metodické a koordinační činnosti

- koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy
- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prokriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších SPJ

- metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence SPJ (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.)
- koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců, prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti
- koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence SPJ, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence SPJ
- shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence SPJ v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů

b) Informační činnosti

- zajišťování a předávání odborných informací o problematice SPJ, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy
- vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast multikulturní výchovy, další organizace státní správy či občanská sdružení

c) Poradenské činnosti

- vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy SP chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli)
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje SPJ u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj SPJ ve škole
- příprava podmínek pro integraci žáků z různého multikulturního prostředí ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními

3.4 Průřezová témata

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a vstupují do mnoha činností ve výuce i mimo ni.

Všechna průřezová témata jsme začlenili na 1. i na 2. stupni do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů. Dále jsou průřezová témata realizována projekty, kterými jsou doplňovány samostatné předměty nebo projekty ročníkovými, resp. celoškolními.

Názvy průřezových témat a jejich tematické okruhy jsou uvedeny v tabulkách vyučovacích předmětů.

Tabulka názorně vyjadřuje začlenění průřezových témat a jejich tematických okruhů do jednotlivých ročníků.

1. stupeň

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Název temat. okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopnosti poznávání	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
Sebepoznávání					Prv
Seberegulace a sebeorganizace			Prv		
Psychohygiena			Prv		Pr
Kreativita				Vv	Vv
Vztahy mezi lidmi	Prv	Prv	Prv	VI	
Komunikace			Čj		Čj
Kooperace		Pr	Prv	Prv	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		Prv		Čj	
Praktická etika, hodnoty, postoje			Prv	VI	VI

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola			Prv		Čj, VI
Občan, občanská společnost a stát		Prv	Prv		
Formy participace občanů v politickém životě				VI	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá					VI
Objevujeme Evropu a svět					VI
Jsme Evropané					VI

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní difference					VI
Lidské vztahy		Prv			
Etnický původ					VI
Multikulturalita					VI
Princip sociálního smíru a solidarity					

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy				Přv	
Základní podmínky života			Prv	Přv	Přv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Prv	Přv	Přv
Vztah člověka k prostředí					Přv

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické členění a vnímání mediálních sdělení				Čj	Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj	
Stavba mediálních sdělení					
Vnímání autora mediálních sdělení					
Vliv médií				Přv	Přv, Čj
Tvorba mediálních sdělení				Čj	
Realizační tým					

2. stupeň

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopnosti poznávání	M, F	M, F	M, F, ČaSP	M, F
Sebepoznávání			ČaSP	
Seberegulace a sebeorganizace	VkO		ČaSP	
Psychohygiena		VkZ		
Kreativita		Hv, Vv		
Vztahy mezi lidmi		VkO		
Komunikace		VkO	VkO	ČaSP
Kooperace	VkO			
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			ČaSP	
Praktická etika, hodnoty, postoje		VkO		VkO

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	VkO	VkO		
Občan, občanská společnost a stát		VkO		
Formy participace občanů v politickém životě				VkO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VkO

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Fj, Hv	Aj, Nj, VkZ		Aj, Nj, Fj, VkO
Objevujeme Evropu a svět				Z
Jsme Evropané				VkO

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
--------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Kulturní difference		VkO		
Lidské vztahy		VkO		
Etnický původ				Z
Multikulturalita				VkO
Princip sociálního smíru a solidarity				VkO

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Př, Z			
Základní podmínky života		Př	Př	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Př	Ch, Př, VkO
Vztah člověka k prostředí				Ch, Př, VkO

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické členění a vnímání mediálních sdělení	Čj			VkO
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				VkO
Stavba mediálních sdělení				Čj
Vnímání autora mediálních sdělení				Čj
Vliv médií				Vko
Tvorba mediálních sdělení				Čj, Vv, Inf
Realizační tým				Čj

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je realizováno také v rámci třídnických hodin na 2. stupni. Environmentální výchova je dále realizována celoškolním projektem ke Dni Země.

4. Učební plán

4.1 Učební plán

1.stupeň

vzdělávací oblast	vzděl. obor	1.	2.	3.	4.	5.	dotace	min.dotace
jazyk a jazyková komunikace	český jazyk	7+2	6+2	7+1	7+1	6+1	33 +7	33
	anglický jazyk	0+2	0+2	3	3	3	9 +4	9
matematika a její aplikace	matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20 +4	20
informační a komunikační tech.	informatika	0	0	0	1	1	2	2
člověk a jeho svět	prvouka	1	2	2			5	11
	vlastivěda	0	0	0	2	2	4	
	přírodověda	0	0	0	1	1+1	2 +1	
umění a kultura	výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	12
	hudební vých.	1	1	1	1	1	5	
člověk a zdraví	tělesná vých.	2	2	2	2	2	10	10
člověk a svět práce	pracovní čin.	1	1	1	1	1	5	5
disponibilní dotace hodin	český jazyk	2	2	1	1	1	7	16
	matematika		1	1	1	1	4	
	přírodověda					1	1	
	anglický jazyk	2	2				4	
dotace hodin		21	22	23	26	26	118	118

2.stupeň

vzdělávací oblast	vzděl. obor	6.	7.	8.	9.	dotace	celkem	min.dotace
jazyk a jazyková komunikace	český jazyk	4	4	4+1	3+2	15 +3	33 +8	15
	anglický jazyk	3	3	3	3+1	12 +1		12
	Nj zač. / Nj či Fj	0/+2	0/+2	3/3	3/3	6 + 4		6
	cvič. z Čj	+2/0	+2/0	0	0			
matematika a její aplikace	matematika	4	4	4+1	3+2	15 +3	15 +3	15
informační a komunikační tech.	informatika	1	1	1	1	4	4	4
člověk a příroda	fyzika	1	2	2	1	6	20 +4	20
	chemie	0	0	2	2	4		
	přírodopis	2	2	1+1	1	6 +1		
	zeměpis	1+1	1+1	1+1	1	4 +3		
člověk a společnost	dějepis	2	2	2	2	8	10 +1	10
	výchova k občanství	1	0/+1	0	1	2+1		
umění a kultura	výtvarná vých.	2	2	1	1	6	9 +1	9
	hudební vých.	1	1	1	0/+1	3+1		
člověk a zdraví	těl. vých.	2	2	2	2	8	10	10
	vých. ke zdraví	1	1	0	0	2		
člověk a svět práce	prac. činnosti	0/+1	1	0	0	3 +1	3 +1	3
	Člověk a svět práce	0	0	1	1			
	český jazyk			1	2	3		
	německý j. / francouzský j.	2	2			4		
	cvič. z Čj	0+2	0+2					
	matematika			1	2	3		
	hudební výchova				1	1		
	výchova k občanství		1			1		
	přírodopis			1		1		
	zeměpis	1	1	1		3		
	prac. činnosti	1				1		

disponibilní dotace	konverz. v Aj				1	1	18	18
dotace hodin		29	30	32	31	122	122	122

Prac.činnosti 6. a 7.roč. technické praktikum + vedení domácnosti, 8. a 9.roč. Člověk a svět práce - volba povolání

4. ročník pro školní rok 2021/2022 dotace hodin podle ŠVP čj.:224/2017 - viz příloha

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilními dotacemi na prvním stupni jsme vzhledem k zaměření naší školy na jazyky posílili výuku anglického jazyka dvěma hodinami v 1. a 2. ročníku a český jazyk v 1.-5. ročníku sedmi hodinami dle tabulky učebního plánu. Dále v 2.-5. ročníku je po jedné hodině posílěna matematika a v 5.ročníku jednou hodinou přírodověda. Na druhém stupni jsme z disponibilní dotace v rámci volitelných předmětů využili 10 hodin, v rámci kterých umožňujeme našim žákům se již od 6. ročníku zaměřit na druhý cizí jazyk dvěma hodinami, který je v 8. a 9. ročníku posílen o hodinu zaměřenou na konverzaci. Žáci se slabými jazykovými dispozicemi si mohou v 6. ročníku místo druhého cizího jazyka zvolit Cvičení z českého jazyka a s druhým cizím jazykem začít až v 8. ročníku.

Zbývající hodiny disponibilní dotace jsme posílili o 3 hodiny český jazyk, o 3 hodiny matematiku, o 3 hodiny zeměpis, o 1 hodinu anglický jazyk - konverzace, přírodopis, výchovu k občanství, hudební výchovu a pracovní činnosti.

Třídy na jazyky dělíme do skupin na prvním i druhém stupni dle počtu žáků.

Vyučovací předmět český jazyk integruje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru český jazyk a literatura, na prvním stupni ještě rozšířený o psaní.

Výuka výchov, informatiky, pracovních činností a Člověk a svět práce může být vyučována v blocích.

5. Učební osnovy

5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět český jazyk má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení, neboť

- rozvíjí kultivovaný ústní a písemný projev
- pomáhá při chápání okolního světa i člověka samotného
- přispívá k porozumění mezi lidmi
- dokáže vyjádřit zásadní myšlenky a řešit problémy lidí
- seznamuje žáky s kulturním dědictvím národa
- vede žáky k porozumění hlavní myšlenky literárních děl
- využívá různých zdrojů informací (internet, slovníky, encyklopedie, příručky) k rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání

Předmět český jazyk se vyučuje jako povinný předmět, zahrnuje český jazyk a literární výchovu, na 1. stupni ještě psaní. V 1. ročníku se předmět vyučuje 9 hodin týdně, v 2. až 4. ročníku 8 hodin týdně, v 5. ročníku celkem 7 hodin týdně. Na druhém stupni v 6. až 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 5 hodin.

Zároveň budou hodiny posíleny volitelným předmětem cvičení z českého jazyka v 6., 7. a 9. ročníku.

2. Průřezová témata

Předmětem český jazyk se prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického člověka
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

3. Výchovné a vzdělávací postoje pro rozvoj klíčových kompetencí

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce českého jazyka uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a postupy pro efektivní učení
- aplikovat naučená jazyková pravidla a vzájemně je propojovat
- osvojovat si literární pojmy a vytvářet komplexní pohled na kulturní jevy
- vyhledávat a třídit informace a využívat je v praktickém životě
- kriticky hodnotit výsledky učení a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

- využívat získané dovednosti a vědomosti k nalézání mluvnických pravidel
- samostatně hledat různé varianty řešení, nacházet shodné i odlišné znaky
- obhajovat svá rozhodnutí
- rozpoznat chybná řešení a poučit se z nich

Kompetence komunikativní

- výstižně a souvisle vyjadřovat myšlenky v písemném i ústním projevu
- pochopit a správně formulovat obsah sdělení
- rozšiřovat slovní zásobu pomocí četby různých druhů textů
- zapojovat se do diskuze a umět obhájit názory
- využívat běžné informační a komunikační prostředky pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- účinně pracovat v malé skupině i v rámci celé třídy
- podílet se na vytváření pravidel práce v týmu

- respektovat zkušenosti a názory jiných
- v případě potřeby poskytovat pomoc ostatním

Kompetence občanské

- poznávat a chránit naše kulturní tradice a dědictví
- aktivně a tvořivě se zapojovat do kulturních činností
- chápat základní ekologické souvislosti a utvářet kvalitní životní prostředí
- odmítat útlak a hrubé zacházení, respektovat společenské zákony a normy

Kompetence pracovní

- dodržovat při práci vymezená pravidla
- plnit včas své povinnosti a závazky
- využívat své znalosti k vlastnímu rozvoji i k přípravě na budoucí povolání
- dokázat se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

- při školní práci žák používá svěřená digitální zařízení
- využívá digitální technologie k vyhledávání a zpracování informací
- žák vytváří vlastní jednoduchý digitální obsah
- žák vyhledává a získává informace z různých informačních zdrojů

5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	- hláskosloví, stavba slov, nauka o slově - tečka, otazník, vykřičník	Prv OSV – schopnost poznávání- paměť, soustředění	
	- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	- spisovný mluvený projev z hlediska slovní zásoby		
	- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	- komunikace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva		
	- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	- nácvik tempa řeči, správného dýchání	Hv	
	- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	- verbální a nonverbální prostředky/mimika/ komunikace: prosba, poděkování, blahopřání, omluva	Prv	
	- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	dodržování hygienických návyků správného psaní /sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon/		
	- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- nácvik plynulého psacího pohybu - nácvik sebekontroly		
	- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku.	- pamětné osvojování básní, říkadel, rozpočítáadel a jejich přednes - výcvik hlasitého čtení krátkých slov, vět, jednoduchého textu	Prv, Hv OSV –kreativita	
	- rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	- pojmy: říkadla, rozpočítáadla, hádanka, pohádka, báseň		
	- pracuje tvořivě s textem podle pokynů a podle svých schopností	- přednes, vyprávění, dramatizace pohádky nebo básně		
2.	- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	- výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů - formy společenského styku	Prv	
	- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou či nedbalou výslovnost	- recitace básní, vhodná intonace		
	- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- rozvíjení znělého hlasu - nácvik tempa řeči, správného dýchání	Hv	
	- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- komunikační projev s verbálními a nonverbálními prostředky, oslovení, pozdrav, poděkování, blahopřání	Prv, Hv	
	- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- dodržování hygienických návyků správného psaní		
	- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- úhledný písemný projev - adresa, jednoduché přání	Prv	

	- seznamuje se s významy slov, zvláště slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, dále slova opačného významu a slova citově zabarvená	- slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu		
	- rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího v mluveném i psaném projevu, učí se najít hranice větného celku, věty jednoduché a souvětí	- věta jednoduchá a souvětí, druhy vět		
	- osvojuje si interpunkci na konci věty jednoduché kromě vět zvolacích	- interpunkce na konci věty mimo věty zvolací		
	- rozpoznává podstatná jména a jejich tvary, slovesa a jejich tvary, předložky a některé spojky, seznamuje se s názvy ostatních slovních druhů	- slovní druhy, podrobněji podstatná jména a slovesa, předložky a některé spojky		
	- poznává a učí se využívat v komunikační praxi vybraná pravopisná pravidla: - psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách v českých slovech, - dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, slabikotvorné r,l - ú/ů mimo morfologický šev; - velkých písmen na začátku věty, - psaní znělých a neznělých souhlásek	- i/y po měkkých a tvrdých souhláskách; dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, slabikotvorné r, l; ú/ů mimo morfologický šev; velkých písmen na začátku věty; psaní znělých a neznělých souhlásek		
	- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vyprávění pohádky, spojování textu s ilustrací - popis jednoduchých předmětů	Prv,Hv,Vv,Pč OSV –osobnostní rozvoj, kreativita, schopnost poznávání	
	- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	- plynulé čtení jednoduchých vět, krátkého textu se správným přízvukem a intonací - přednes básně či úryvku prózy		
	- pracuje tvořivě s textem podle pokynů a podle svých schopností	- volná reprodukce textu - dramatizace pohádky, básně		
3.	- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	- slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova opačného významu - vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, paměti, soustředění	
	- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	- třídění slov - seznamování s některými slovními druhy		
	- rozlišuje slovní druhy v zákl. tvaru	- ve větě pozná a určí podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky a některé spojky		
	- využívá především budující se dovednosti rozlišit kořen, předponovou a příponovou část slova	- stavba slova - pozná a vyhledá kořen slov, část předponovou a příponovou u slov s jednoznačným kořenem		

- začíná rozlišovat některé gramatické kategorie jmen a sloves	- slovesa- číslo, osoba, čas a infinitiv - podstatná jména- pád, číslo, rod,		
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves v souvislém mluveném projevu, význam slov		
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta jednoduchá a souvětí - spojovací výrazy		
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- druhy vět podle postoje mluvčího - výběr vhodných jazykových prostředků		
- odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu - znalost pravopisu vyjmenovaných slov a jejich tvarů - znalost pravopisu vlastních jmen osob, zvířat a některých místních pojmenování		
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- četba uměleckých, populárních a naukových textů - upevňování čtenářských dovedností a návyků - správná intonace	Prv OSV – osobnostní rozvoj -rozvoj schopnosti poznávání, řešení problémů	
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- komunikace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva - dialog, mluvčí a posluchač		
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	- výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů - formy společenského styku, zdvořilostní obraty		
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou či nedbalou výslovnost	- správné používání slovního přízvuku a vhodná intonace		
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- rozvíjení znělého hlasu - nácvik tempa řeči a správného dýchání		
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- členění jazykového projevu	Prv OSV – sociální rozvoj - komunikace	
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- souvislé jazykové projevy - využívání jednoduché osnovy		
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- dodržování hygienických návyků správného psaní		
- upevňuje si dovednost práce se seznamy řazenými podle abecedy, využívá pro svou potřebu slovník spisovné češtiny a pravidla českého pravopisu	- abeceda - řazení několika různých slov podle abecedy		

	- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- automatizace psacího pohybu - kontrola a odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu		
4.	- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, opačného a stejného významu, slova citově zabarvená		
	- rozlišuje kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- stavba slova - pozná a vyznačí jednotlivé části slova - pravopis slov po předponě ob- v-		
	- získává základní povědomí o používání přímé, nepřímé řeči a věty zvolací při tvorbě vlastních textů	- věta zvolací, přímá, nepřímá řeč a věta uvozovací		
	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- všechny slovní druhy - tvary slov - mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves - životnost a neživotnost podstatných jmen rodu mužského	OSV- schopnost poznávání	
	- vyhledá základní skladební dvojici	- práce s větou – základní větné členy - podmět a přísudek	Cizí jazyk	
	- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- věta jednoduchá, souvětí, výstavba věty - vhodné rozvinutí věty jednoduché do souvětí	VI, Přv	
	- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojování vět vhodnými spojovacími výrazy	VI, Přv	
	- píše a odůvodňuje správně i/y v koncovkách podstatných jmen -	- vzory a koncovky podstatných jmen		
	- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- práce s vyjmenovanými slovy a se slovy příbuznými		
	- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda přísudku s vyjádřeným podmětem	Přv, VI MV – stavba mediál. sdělení	
	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- uvědomělé plynulé čtení uměleckých a populárně-naučných textů - tiché čtení s porozuměním	VI, Přv	
	- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- vyhledávání klíčových slov, hledání podstatných informací	VI, Přv	
	- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- čtení s předvídáním - práce s textem	VI, Přv	

	- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- orientace v učebnicích, encyklopediích - reprodukce textu	VI, Přv	
	- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- pravidla dialogu		
	- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- reklama, vytváření reklamy	MV – fungování a vliv médií ve společnosti	
	- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru	- frázování, přízvuk, intonace, síla a barva hlasu	VI, Přv	
	- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- spisovná a nespisovná slova, slova hovorová		
	- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- členění textu na odstavce - stavba textu a orientace v něm		
	- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- sestavení osnovy, nadpisu - vyprávění dle osnovy s dodržením dějové posloupnosti	MV – tvorba mediálních sdělení	
4.	- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- vyjádření pocitů, zážitků - porozumění přečteného, hledání souvislostí	Hv, Vv OSV – schopnost poznávání, řešení problémů, kreativita	
	- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- reprodukce obsahu textu - čtení s předvídáním - dramatizace, ilustrace k textu - vlastní literární tvorba		
	- rozlišuje různé typy uměleckých textů	- druhy a žánry dětské literatury		
	- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- poezie: lyrika, epika, rytmus, rým, verš, přízvuk - próza: povídka, bajka, spisovatel - divadelní představení, film, herec, režisér		
5.	- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- stavba slova - pravopis ú ve slovech po předponě, ve složených slovech a citoslovcích - pravopis slov po předponách od-, roz-, bez-, nej-, apod.		
	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- slovní druhy a jejich třídění – ohebné a neohebné - tvary slov - mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves - slovesný způsob - pravopis vlastních jmen a některých místních názvů	OSV - schopnost poznávání	
	- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- spisovné a nespisovné tvary slov v mluveném i psaném projevu	VI, Přv MV – vliv médií	

- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- výstavba věty, základní větné členy /podmět, přísudek/ - věta jednoduchá, souvětí - vhodné spojování vět do souvětí		
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojovací výrazy a jejich použití v souvětí		
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- práce s vyjmenovanými slovy a se slovy příbuznými		
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda podmětu s přísudkem, přísudek slovesný, podmět nevyjádřený,		
- v psaném projevu uplatňuje vědomosti o psaní souhláskových skupin, předložek a o koncích přídavných jmen	- druhy přídavných jmen, přídavná jména měkká, tvrdá a přivlastňovací - pravopis přídavných jmen měkkých a tvrdých - předložka s,z		
- seznamuje se skloňováním některých druhů zájmen	- skloňování zájmena já, ty,		
- aktivně používá přímou, nepřímou řeč a věty zvolací při tvorbě vlastních textů	- věta zvolací, přímá, nepřímá řeč a věta uvozovací		
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- výrazné a plynulé čtení přiměřeně náročných textů - tiché čtení s porozuměním	VI, Přv	
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- vyhledávání klíčových slov - zaznamenávání podstatných jevů v textu		
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- orientace v textu	VI,Přv	
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- vyhledávání zajímavých prvků v textu - vystižení hlavní myšlenky textu		
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- pravidla dialogu		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- práce s reklamou	MV – fungování a vliv médií ve společnosti	
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru	- předčítání, recitace - přízvuk, intonace, frázování, členění vět	VI, Přv	
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- popis předmětu, pracovního postupu - orientace ve stavbě textu - členění na odstavce	Pč Hv, Vv, VI, Přv OSV- řešení problémů	
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- pravidla sestavování osnovy - členění příběhu s dodržáním časové posloupnosti		
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- hodnocení literárních postav - vyjádření vlastních zážitků z četby		

	- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- volná reprodukce textu - dramatizace textu, ilustrace, vystižení děje - vlastní tvorba na volné téma		
	- rozlišuje různé typy uměleckých textů	- literatura umělecká, naučná, krásná - lidová slovesnost	Hv, Vv	
	- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- poezie: lyrika, epika, přirovnání, zosobnění, básník, básnická sbírka - próza: povídka, bajka, spisovatel, kniha, čtenář - divadelní představení, film, herec, režisér		
6.	- zvládá práci se základními jazykovými příručkami, ovládá pravopisné jevy	pravopis – vyjmenovaná slova, koncovky podst. a příd. jmen, přídavná jména přivlastňovací, skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně, předpony s-, z-, vz-shoda PŘ s PO, vlastní jména, předložky s, z, zdvojené souhlásky	VkO – orientace v běžném praktickém životě, vztahy mezi lidmi- komunikace charakteristika člověka ostatní vyučovací předměty Vv -sdělování pocitů a prožitků Hv- lidové písně, lidová slovesnost, hudební nástroje VkO – zvyky, tradice Dě,Hv,Vv- významné mezníky a osobnosti českých dějin a kultury život dětí v cizích zemích vztah ke zvířatům, k přírodě	pravopis v průběhu celého školního roku slovníky příručky literární texty PC programy Divadlo, besedy, městská knihovna, čtenářský deník
	-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov	tvarosloví (ohebné slovní druhy)		
	-rozpozná základní i rozvíjející větné členy, větu jednoduchou a souvětí	skladba (základní větné členy, rozvíjející větné členy, rozlišení věty jednoduché a souvětí)		
	-chápe rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností	zvuková stránka jazyka		
	-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu	obecné poučení o jazyce		
	-dokáže vyplnit jednoduché tiskopisy	vyplňování tiskopisů		
	-je schopen uplatnit základní normy písemného vyjadřování	jednoduché komunikační žánry		

	-dokáže vytvořit různé druhy popisu	popis		
	-orientuje se v textu a rozpozná hlavní myšlenky	výtah a výpisky		
	-odliší přímou a nepřímou řeč	vypravování		
	-orientuje se v základních literárních žánrech a pojmech	literární žánry a pojmy		
	-zvládá dramatizaci jednoduchého textu	lidová slovesnost, tradice a zvyky		
	-seznamuje se významnými osobnostmi našich dějin a kultury	česká historie v literatuře		
	-interpretuje přečtený text	příběhy odvahy a dobrodružství		
7.	-chápe přenášení pojmenování, používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova	slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma)	MkV- solidarita a tolerance Vv, Hv – románské a gotické umění D- počátky českého státu Z – cestování Vv- výtvarné dílo, kompozice, barvy, kontrast Vko- poznávání lidí, jejich charakterů Pč-Svět práce Vv- ilustrace dramatizace	pravopis v průběhu celého školního roku nástěnné tabule slovníky příručky literární texty PC programy divadlo besedy výstavy městská knihovna čtenářský deník
	-rozpozná ohebné i neohebné slovní druhy, ovládá morfologické a pravopisné jevy	tvarosloví (ohebné a neohebné slovní druhy)		
	-dovede určit větné členy a rozpozná druhy vedlejších vět	skladba (druhy vět – VD,VJ, VE, druhy větných členů, druhy vedlejších vět)		
	- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický	pravopis – procvičování všech pravopisných jevů		

	-jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury -orientuje se v základních literárních pojmech -výrazně čte nebo přednáší literární text -formuluje názory na přečtený text -dokáže výstižně popsat umělecké dílo	starší česká literatura pohádka bajka cestopis popis (uměleckého předmětu)		
	-je schopen vyjádřit své city, pocity, nálady	subjektivní popis (líčení)		
	-přesně pojmenuje charakteristické rysy popisované osoby	charakteristika (přímá, nepřímá)		
	-dokáže sestavit vlastní životopis	životopis		
	-je schopen ústně i písemně sestavit vypravování podle pravidel výstavby daného slohového útvaru	vypravování		
8.	-je schopen skloňovat nejpoužívanější přejatá slova	slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování)	OSV- sebepoznání a sebepojetí D, Vko – židovská tematika, rasismus ostatní předměty	pravopis v průběhu celého školního roku nástěnné tabule slovníky příručky literární texty PC programy divadlo besedy výstavy městská knihovna čtenářský deník
	-dovede určovat mluvnické kategorie sloves	tvarosloví (slovesný vid), opakování ohebných slovních druhů		
	-ovládá základní pojmy ze skladby a rozlišuje významové poměry	skladba (významové poměry, procvičování druhů souvětí)		
	-má přehled o slovanských a světových jazycích -ovládá pravopisné jevy	obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka) procvičování všech pravopisných jevů		

-jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury -formuluje vlastní názory na přečtený text	román bible balady příběhy se židovskou tematikou		
-používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar -rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení -uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu	výtah charakteristika literární postavy výklad líčení úvaha		

9.	- dokáže se výstižně vyjadřovat, používá odborné názvy	slovní zásoba (homonyma, antonyma, odborné názvy)	VMEGS - jsme Evropané MV - tvorba mediálního sdělení - stavba mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - realizační tým Vv, Hv – umělecké směry- renesance, baroko, Vv, Hv- umění 20. století D- dějiny 20. století Vko- problémy lidské nesnášenlivosti Vko – aktuální problémy současnosti Vv – umělecká díla Vko – sdělovací prostředky a my	pravopis v průběhu celého školního roku nástěnné tabule slovníky příručky literární texty PC programy divadlo besedy výstavy městská knihovna čtenářský deník
	- rozpozná slovní druhy, u ohebných určuje všechny mluvnické kategorie	tvarosloví – procvičení všech slovních druhů		
	- ovládá syntaktické vztahy a vazby a z toho plynoucí pravopis	skladba (rozbor složitých souvětí)		

- rozlišuje jednotlivé útvary českého jazyka - dbá na jazykovou správnost svých projevů - zná rozdělení slovanských jazyků - orientuje se v jednotlivých etapách vývoje českého jazyka	obecné poučení o jazyce (jazyková kultura, vývoj českého jazyka)		
- ovládá pravopisné jevy - orientuje se v jednotlivých etapách vývoje českého jazyka - orientuje se v základních dílech příslušného uměleckého směru - má přehled o významných představitelích české a světové literatury - je schopen formulovat vlastní názor na umělecké dílo	procvičování všech pravopisných jevů renesanční literatura barokní literatura moderní umělecké směry současná literatura		
- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby členění	úvaha		
- dokáže popsat ústně či písemně umělecké dílo, vyjádřit svůj názor	popis uměleckého díla		
chápe roli mluvčího a posluchače, dodržuje komunikační normy	diskuze a proslov funkční styly		

5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje hlavní ze třech školou nabízených jazyků v rámci oboru Cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Požadavky na vzdělání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2, Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky.

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávacího oboru RVP ZV Cizí jazyk. K nácviku a rozvoji řečových dovedností, a to receptivních, produktivních, interaktivních a mediačních, je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků, jejich zájmům, nadání a potřebám budoucího povolání.

Žáci začínají s povinnou výukou anglického jazyka v 1. třídě s dotací 2 hodiny týdně. Ve 3 hodinové dotaci týdně v každém ročníku v jeho výuce pokračují od 3. až do 9. třídy. V 9. třídě je v rámci disponibilní dotace výuka předmětu Anglický jazyk navýšena o 1 hodinu konverzace. Výuka probíhá v jazykové učebně, multimediální učebně, počítačové učebně nebo ve třídách vybavených audiovizuální technikou. Výuka směřuje k praktickým dovednostem - náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka.

Na I. stupni (1. - 5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium cizího jazyka a o vytvoření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost je soustředěna na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutého sdělení a ústně se vyjádřit jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjádřit. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, využívá se zde říkanek, náhrávek, písniček apod. Žáci jsou děleni do skupin.

Na II. stupni (6. - 9. ročník) jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se již věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích zemí. Vyučující vhodně využívá odlišnosti žáků v různých individuálních a skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s anglicky hovořícími osobami prostřednictvím internetu nebo osobních kontaktů (rodilý mluvčí v konverzačních hodinách).

Žáci jsou děleni do skupin, kdy výuka probíhá zpravidla v blocích - tedy ve skupinách žáků z různých tříd v rámci jednoho ročníku.

2. Vyučovacím předmětem Anglický jazyk prolínají následující průřezová témata:

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá

3. Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce anglického jazyka uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vést žáky k odpovědnosti za jejich vzdělání
- učit žáky pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro studium i praktický život
- učit žáka vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- učit žáky opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- snažit se odstranit strach/ostych komunikaci v anglickém jazyce s cizím člověkem
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

- učit žáka porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce a zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- snaha, aby žák rozuměl promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- podporovat integrované používání anglického jazyka a výpočetní techniky
- připravovat žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

- učit žáka v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- rozvíjet u žáka schopnost dodržovat (v anglicky mluvícím prostředí) zásady slušného chování Žák spolupracuje (v anglicky hovořící skupině) na jednoduchém úkolu, zároveň jej učíme zastávat ve skupině různé role
- žák se učí kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmů

- ukazovat žákům, že spoluprací lze lépe naplňovat osobní i společné síle.
- podporovat integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- vést žáka získávat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- vést žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- nabízet žákům různé aktivity (kulturní, rekreační apod.)

Kompetence pracovní

- vést žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- demonstrovat na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

Kompetence digitální

- žák využívá digitální technologie k vyhledávání slovní zásoby, poslechu a práci s textem

5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.-3.	- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	- čísla (1-20) - slovní zásoba z tématických celků		
	- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	- pozdravy a loučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny		
	- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	- abeceda a četba textu - psaní tematické slovní zásoby - používání slovníku s výslovností		
	- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	- otázka, zápor, rozkazovací způsob - vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti - osobní zájmena		
	- rozumí a používá slovesa - tvoří množné číslo podstatných jmen	- TO BE, TO HAVE GOT, LIKE, CAN - Tvoření prav. mn. čís. u podst. jmen		
	- používá abecední slovník učebnice.	- abeceda, hláskování (jména)		
4.	- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	- pořádek slov ve větě - synonyma, antonyma - popis místa (předložky, vazba THERE IS / ARE) - odlišnosti čes. a angl. slovosledu - abeceda (spelling)		
	- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.	- slovní zásoba z tématických celků - četba textu, volný překlad - poslech a sledování - práce s internetem - chápání slov v kontextu		
	- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.	- četba textu z učebnice - fonetický zápis - vázání slov - znělost, neznělost (zákl. sl. zásoba)		
	- vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.	- odvození významu slova z kontextu - tvorba otázky a záporu (PRESENT SIMPLE, PRESENT CONTINUOUS) - porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích		
	- používá dvojjazyčný slovník.	- četba autentického textu, četba pohádek		

	- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.	- jednoduchá sdělení (omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě...) - tvorba množného čísla podstatných jmen - přivlastňovací a ukazovací zájmena - určení polohy předmětů (vazba THERE IS / ARE)		
	- obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.	- reprodukce přiměřeně náročného textu - tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu - porovnávání smyslu textů - reprodukce čteného a slyšeného textu		
	- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.	- pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představení - reakce na otázky, čas a směr, cesta		
5.	- žák rozumí v slyšeném textu názvům nejběžnějších věcí kolem sebe - rozumí běžným, každodenním pokynům doma i ve škole - rozumí číslům a běžným číselným údajům - hláskuje jména a slova - rozumí v slyšeném i čteném textu základním informacím o lidech a jejich rodině - představí se, pozdraví, rozloučí a poděkuje - zeptá se na čas a na podobnou otázku i odpoví - rozumí základním hlavním bodům a informacím krátkých jednoduchých čtených textů, vyhledá v nich známá slova - sdělí o sobě základní informace a zeptá se na ně kamaráda - popíše jednoduchým způsobem předměty a obrázky - popíše svůj denní režim, co dělá rád a nerad - rozumí čtenému popisu volného času třetí osoby - v rozhovoru porovná své zájmy se zájmy kamaráda	- neurčitý člen - rozkazovací způsob - množné číslo podstatných jmen - vazba „there is/there are - abeceda - čísla od 1 do 100 - sloveso být - sloveso mít - osobní a přivlastňovací zájmena - postavení přídavných jmen ve větě - přivlastňovací pád - předložky s časovými údaji - přítomný čas prostý	Mat – matematické úkony, výpočet jednoduchých úloh Př- popis těla člověka a známých zvířat Hv – běžné hudební nástroje	V průběhu školního roku budou probírána např. témata: - názvy zemí - já, rodina a moji kamarádi - zájmové činnosti, režim dne - škola, předměty ve škole, vyučovací předměty - části lidského a zvířecího těla V průběhu školního roku budou zhotoveny individuální projekty na vybraná témata
Minimální doporučené výstupy v rámci podpůrných opatření				

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - pozdraví a poděkuje - sdělí své jméno a věk - vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) - rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka			
---	--	--	--

6.	- žák popíše velmi jednoduše místo, kde bydlí, popíše svůj domov - popíše umístění významných budov ve městě - popíše, co umí a neumí dělat - zeptá se kamaráda, co umí a co neumí dělat a na podobné otázky odpoví - popíše stručně lidi a jejich aktuální činnosti - rozumí v čteném textu základním informacím o svých kamarádech, jejich rodině a zájmech - rozumí hlavním bodům slyšeného rozhovoru na blízké téma - rozumí hlavním bodům krátkého textu na známé téma - pojmenuje předměty a jevy, s kterými se běžně setkává - sdělí o sobě jednoduché základní informace týkající se rodiny, školy, zájmů a každodenních činností a zeptá se na ně kamaráda - zeptá se na datum, čas a cenu - rozliší aktuální děj od pravidelně se opakujícího - gramaticky správně popíše svůj běžný den, a co právě dělá - porovnává slyšené a čtené informace - sestavení jednoduchého (ústního i písemného) sdělení, které se týká probíraných témat	- předložky při popisu umístění - vazba „there is/there are“ - sloveso „mohu/umím“ - sloveso být a mít při popisu osob - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý - tvorba „ano/ne“ otázek a otázek pomocí tázacích zájmen - frekvenční příslovce - řadové číslovky - přítomný čas prostý vs průběhový - zájmena v předmětu	Př – klasifikace zvířat F, Mat – měření času Vv – popis vzhledu lidí	V průběhu školního roku budou probírána např. témata: - nábytek, části domu - místa a budovy ve městě - vzhled člověka - oblečení - měsíce v roce, data, narozeniny - domácí práce - zvířata V průběhu školního roku budou zhotoveny individuální projekty na vybraná témata Pozn. Žáci jsou rozděleni do skupin, které umožňují mírné rozdíly v tempu a hloubce učiva
----	---	---	---	---

7.	- vyhledá informace o minulých událostech v krátkém čteném textu - zeptá se kamaráda, co dělal v uplynulých dnech nebo o prázdninách a na podobné otázky odpoví - pojmenuje běžné dopravní prostředky a běžná místa, budovy a věci spojené s cestováním - označí množství jídla nebo pití pomocí porcí, balení nebo nádob - gramaticky správně sdělí, jaké jídlo a pití má v oblibě - rozumí čtenému i slyšenému popisu přípravy nějakého jídla - stručně charakterizuje svoje město/vesnici - pojmenuje různé druhy počasí - porovná mezi sebou vlastnosti, kvalitu či vzhled různých věcí - pojmenuje běžné typy TV pořadů - zeptá se kamaráda, co zamýšlí v nejbližších chvílích dělat a na stejné otázky odpoví - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	- minulý čas slovesa „být“ - minulý čas pravidelných sloves - minulý čas nepravidelných sloves - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - neurčitý člen a neurčitá zájmena - málo/několik - 2. stupeň přídavných jmen - 3. stupeň přídavných jmen - přirovnání „tak ... jak/jako“ - vyjádření „chystat se/hodlat něco udělat“ - přídavná jména, příslovce	<i>Zeměpis</i> - <i>pocasi v Evropě</i> <i>Zeměpis</i> - <i>jídla v cizích zemích</i> - <i>geografické útvary, místa a názvy</i> <i>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice jiných zemí)</i>	V průběhu školního roku budou probírána např. témata: - cestování o prázdninách - jídlo - vaření podle receptu - počasí - TV programy V průběhu školního roku budou zhotoveny individuální projekty na vybraná témata
----	---	--	---	---

8.	- porovná svůj způsob života teď a před nějakou dobou - rozumí specifickým informacím v slyšeném stručném životopisu známé osobnosti - představí nového kamaráda/spolužáka ostatním - gramaticky správně formuluje prognózy do budoucnosti - gramaticky správně formuluje okamžité rozhodnutí - vede rozhovor s kamarádem o svých plánech a představách do budoucna - gramaticky správně popíše průběh běžné činnosti v minulosti - rozumí popisu událostí v minulosti a rozliší činnosti konané a vykonané - vhodně a správně užívá běžné fráze a obraty používané v hovorové angl. - rozumí slyšenému i čtenému popisu cesty - zeptá se na cestu a na stejný dotaz odpoví - gramaticky správně vyjádří, co bude dělat v nejbližším čase - krátce pohovoří na osvojené téma (podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou) - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - vypráví jednoduchý příběh či událost- popíše osoby, místa a věci - napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, školy, volného času	- minulý čas slovesa „být“ - minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves - vyjádření předpovědi do budoucna - vyjádření rozhodnutí - nabídka pomoci - minulý čas průběhový - minulý čas prostý vs minulý čas průběhový - určitý člen s názvy míst - určitý a neurčitý člen - neurčitá zájmena - osobní a přivlastňovací zájmena - aktivní vyhledávání nových výrazů ve dvojjazyčném slovníku	Zeměpis a geologie - sluneční soustava Zeměpis - pojmenuje některé známé státy světa	Pozn. žáci jsou rozděleni do skupin, které umožňují mírné rozdíly v tempu a hloubce učiva V průběhu školního roku budou probrána např. témata: - rodina - vesmír
-----------	---	---	--	---

9.	- zeptá se kamaráda, zda někdy dělal méně obvyklé činnosti a na podobné otázky odpoví - využívá správné výrazy k pojmenování zážitků - rozumí obsahu povídání svých vrstevníků o neobvyklé příhodě - zeptá se kamaráda, jaké má zdravotní problémy - gramaticky správně poradí blízké osobě, co by měl dělat při jeho zdravotních obtížích - vyjmenuje pravidla, která platí v jeho škole - gramaticky správně formuluje popis událostí v minulosti - zeptá se kamaráda, jak se jeho život změnil oproti minulosti a na podobné otázky odpoví - v slyšeném textu rozpozná u jednotlivých mluvčích jejich nové zážitky a pocity z nich - popíše minulý děj, který má následek nebo pokračování v přítomnosti - reaguje na jednoduché písemné sdělení - gramaticky správně formuluje popis posledních událostí a zážitků z minulosti s následkem v přítomnosti	- předpřítomný čas prostý - použití „někdy“ a „nikdy“ - použití „právě“ - měl bych/neměl bych - muset – nesmět – nemuset - frázová slovesa - minulý čas prostý, minulý čas průběhový, vyjádření zvyklosti či stavu věci v minulosti (“used to”), - minulý čas slovesa „muset“ - „příliš“ x „ne dost“ - aktivní vyhledávání nových výrazů ve dvojazyčném slovníku	Hrdinové Velké Británie Slavní lidé naší země ICT - počítačová terminologie diskuse o možnostech ICT a jak je běžně využíváme	V průběhu školního roku budou probírána např. témata: - zážitky - problémy - běžná, lehká onemocnění a zdravotní obtíže - diskuse o pravidlech ve škole - oblečení - Počítače- e-mail
9.	Minimální doporučené výstupy v rámci podpůrných opatření - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby			

5.3 Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Německý jazyk reprezentuje jeden ze školou nabízených jazyků v rámci oboru Další cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Velký důraz je kladen na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívány časopisy, jednoduché autentické texty, audionahrávky, eventuálně videonahrávky mluveného projevu, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, rapy atd.

Výuka probíhá v jazykových učebnách s možností použití videa, DVD přehrávačů, CD přehrávačů, možno využít i třídy s výpočetní technikou.

Předmět Německý jazyk jako další cizí jazyk se vyučuje v rozsahu 2 hodiny týdně pro 6. a 7. ročník a 3 hodiny týdně pro 8. a 9. ročník.

Výuka probíhá ve dvou úrovních:

- a) Žáci mají možnost zvolit si druhý cizí jazyk již od 6. ročníku.
- b) Žáci mají tento předmět zařazený povinně od 8. ročníku.

Třídy jsou zpravidla děleny v rámci ročníku.

Součástí vyučování je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako jsou výměnné zájezdy a exkurze do zahraničí, olympiády, projekty apod.

2. Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu

MkV - mezilidské vztahy a spolupráce

MV - tvorba mediálního sdělení

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce předmětu Německý jazyk uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojovat získané poznatky do širších celků

- poznávat smysl a cíl učení
- vést žáky k odpovědnosti za jejich vzdělání
- vést žáky k ověřování výsledků
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace

Kompetence k řešení problémů

- být schopen pochopit problém
- umět vyhledat vhodné informace
- popsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- klást vhodné otázky
- snažit se odstranit ostych v komunikaci
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

- komunikovat na odpovídající úrovni
- umět naslouchat promluvám druhých lidí
- umět vhodně reagovat
- dokázat zformulovat jednoduchou myšlenku německy
- vést žáka k výstižnému a souvislému projevu
- vytvářet příležitosti pro komunikaci
- učit žáka naslouchat druhým jako nezbytný prvek mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině
- být schopen sebekontroly
- hodnotit žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok
- podněcovat žáky k vlastní argumentaci
- podporovat nutnost spolupráce

- podporovat integraci žákům

Kompetence občanské

- respektovat názory ostatních
- získávat představu o zvycích v německy mluvících zemích, dokáže porovnat
- učit se zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- vést žáka k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- učit se diskutovat
- učit se naslouchání druhých

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat
- být schopen efektivně organizovat svou práci
- využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí
- využívat a pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- napomáhat ke správnému řešení
- zohledňovat rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- žák využívá digitální technologie k vyhledávání slovní zásoby, poslechu a práci s textem

5.3 Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.+ 8. Z	- říká abecedu a hláskuje slova - umí pozdravit a rozloučit se - zná dny v týdnu - počítá od 0 do 20 - zapíše telefonní číslo - zná barvy - odhaduje význam cizích slov	abeceda, jazykolamy, výslovnost pozdravy čísla základní reálie internacionalismy	ČJ - mluvnice, slova převzatá, správný styl mluveného slova INF - práce s internetem, využití počítače Z - lidé a země	
	- umí se představit - zjistí základní údaje o druhých - porozumí jednoduchému textu - vyplní jednoduchý formulář - zvládá jednoduchou konverzaci - čte a rozumí názvům a jednoduchým větám (plakáty, katalogy)	časování slabých sloves, pomocná slovesa sein a haben tykání, vykání slovesný zápor nein,nicht slovosled věty oznamovací a tázací	Z - práce s mapou	
	- představí a popíše členy své rodiny - vypráví krátký příběh, - pracuje s obrázky	přivlastňovací zájmena a vazby přídavná jména v přísudku	ČJ - využití přísloví a přirovnání se zaměřením na vlastnosti Vko - moje rodina , osobnostní a sociální rozvoj komunikace	
7. +9. Z	- umí pojmenovat a popsat školní pomůcky - dokáže předměty popsat - umí pracovat s počítačem v NJ - popíše počítač a činnosti s ním - umí jednoduše přikázat či požádat druhého - rozumí pokynům v cizím jazyce	určitý člen neurčitý člen 4.pád podstatných jmen zápor kein rozkazovací způsob	Vko – škola, vztahy INF - práce s počítačem	
	- popíše činnosti během dne i týdne - telefonuje základní informace - dokáže vytvořit krátkou sms zprávu - píše jednoduchý e-mail a chatuje	upevnění časování slabých sloves v přítomném čase časové údaje předložky am, im,um vazba von a bis způsobová slovesa können a müssen	INF - práce s počítačem Vko - volnočasové aktivity, povinnosti VkJ- organizace vlastního času	
	- popis zálib - dokáže vyprávět o svých přátelích - dokáže vyjádřit souhlas, nesouhlas - pojmenuje měsíce a roční období - umí vytvořit pozvánku na oslavu	použití předložky in (popis místa, spojení s měsíci) stupňování příslovčí přivlastňovací zájmena opakování přídavných jmen procvičení záporu a tázacích vět	Vko – sociální vazby D, Hv – osobnosti německé a rakouské hudby	

8.	- pojmenuje jídlo a pití - popíše co jí rád a nerad - umí si objednat jídlo a nakoupit v obchodě - dokáže se zeptat na cenu - popíše cestu do zahraničí	použití slovesa mögen nepravidelná slovesa essen, nehmen, fahren slovesná vazba fahren nach fráze Was kostet das? opakování číslovek 10-100 základní matematické úkony (určování ceny nákupu množné číslo vybraných podstatných jmen (potraviny)	Ma – početní úkony Ze – orientace na mapě, místopis Evropy VkO – schopnost komunikace VkZ – zdravý životní styl	
	- dokáže popsat místo, kde bydlí a vést jednoduchý rozhovor o bydlení - vyjádří svou představu ideálního bydlení	opakování časování sloves časování nepravidelných sloves v přítomném čase slovesa s odlučitelnou předponou		
	- umí popsat svůj pokoj a dům (místnosti, nábytek) - dokáže vyjádřit své představy o bydlení - popíše své povinnosti v domácnosti	předložky s dativem a akusativem (místně) ve spojení se členem, přivlastňovacím zájmenem a zápořem kein časování sloves stehen, hängen, liegen, sitzen slovesa s odlučitelnou předponou aufräumen a abwaschen	Vv, Inf – plán domu VkO – zodpovědný přístup k životu	
	- popíše oblečení, dokáže vyjádřit svůj názor na styl oblékání - dokáže si v obchodě vybrat a koupit oblečení - umí popsat člověka (vzhled i oblečení) - zná základní meteorologické pojmy	spojka deshalb – tvorba souvětí nepravidelná slovesa tragen, treffen, lesen slovesa s odlučitelnou předponou fernsehen, anziehen, anprobieren, aussehen, anhaben způsobové sloveso wollen a wissen vazba Ich finde.... osobní zájmena ve 4. pádě předložky für a ohne	Vv – módní styly VkO – komunikce, vyjádření názoru Ze – meteorologické jevy Čj – tvorba básní a jejich složení	
9.	- popíše svůj týdenní program a režim - orientuje se v rozvrhu hodin - dokáže jednotlivé předměty pojmenovat - porozumí jednoduchému textu v čase minulém	časové údaje am, im, um řadové číslovky (použití data) nepravidelné sloveso helfen préteritum pomocných sloves sein, haben	VkZ – zdravý životní styl VkO – pracovní prostředí a návyky Čj – čtení s porozuměním	
	- popíše rozdíly mezi životem ve městě a na vesnici - umí popsat své bydliště a jeho okolí - orientuje se podle jednoduchého plánu - dokáže popsat a vysvětlit cestu	předložky se 3.pádem – aus,bei,mit, nach,von,zu předložkové vazby se 3. a 4.pádem (kde/kam) vazba Wie komme ich zu.....	VkO – naše okolí Z - orientace	
	- dokáže popsat lidské tělo - umí vyjádřit, co ho bolí - reaguje na jednoduché otázky u lékaře - popíše svůj životní styl	osobní zájmena ve 3.pádě sloveso tun a vazba Es tut weh množné číslo podstatných jmen (části těla)	Př – lidské tělo VkZ – člověk a nemoc, lidské zdraví, řešení situací	

- pojmenuje různé dopravní prostředky - vypráví o dovolené, prázdninách - dokáže vyjádřit své plány - umí si koupit jízdenku a objednat ubytování v hotelu - sdělí, co dělal (minulost) - hovoří o cestování	předložková vazba fahren mit předložky se 3. a 4.pádem – shrnutí perfektum pravidelných sloves perfektum vybraných nepravidelných sloves	Z - svět a já státy EU VMEGS – objevujeme Evropu MkV - mezilidské vztahy a spolupráce	
---	---	--	--

5.4 Charakteristika vyučovacího předmětu Francouzský jazyk

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

- poukazovat na význam studia cizího jazyka
- vytvářet jazykový základ pro vzájemnou komunikaci v Evropě i ve světě
- pomáhat poznat život a kulturní tradice jiných národů
- přispívat k porozumění mezi národy
- pomáhat pochopit propojení francouzských dějin i kultury a historie oblasti
- zvládnout komunikativní dovednosti na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky

Předmět francouzský jazyk se vyučuje jako povinně volitelný předmět

v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně,

v 8. a 9. ročníku 3 hodiny týdně

2. Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět (postavení frankofonních zemí v současném světě, porozumění klíčových historických, politických a geografických souvislostí,...)

Multikulturní výchova - mezilidské vztahy a vztah k jiným etnikům, cizí jazyk pro dorozumění

3. Výchovné a vzdělávací postupy

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce francouzského jazyka uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- poznávat smysl a cíl učení cizího jazyka
- chápat potřebu věnovat se celoživotnímu učení jazyka
- osvojovat si základy mluvené i psané podoby jazyka

- být schopen pochopit obsah jednoduchého textu
- získávat správné výslovnostní návyky
- dokázat se dorozumět v běžných životních situacích psanou i mluvenou formou
- využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- používat v hodinách spisovnou francouzštinu
- vést žáky ke kritickému hodnocení jejich vlastních výsledků i práce jejich spolužáků

Kompetence k řešení problémů

- vnímat různé problémové situace a přemýšlet o jejich příčinách
- vyhledávat informace k řešení problémů
- objevovat různé varianty řešení a kriticky je hodnotit
- být schopen obhájit svůj názor a najít logické zdůvodnění
- klást otázky vhodné k řešení problémů
- podněcovat žáky k diskuzi o problému a jeho řešení
- zadávat úkoly přiměřené věku a schopnostem žáků

Kompetence komunikativní

- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a spolupráci s jinými lidmi
- rozšiřovat si soustavně slovní zásobu a osvojovat gramatická pravidla
- být schopen zvládnout správnou stavbu francouzské věty
- dokázat komunikovat na dané téma
- učit žáky myslet a vyjadřovat se v cizím jazyce
- vést žáky k aktivnímu zapojení do různých aktivit v hodině
- vytvářet prostor k prezentaci žákovských projektů

Kompetence sociální a personální

- chápat potřebu spolupráce s druhými a oceňovat jejich zkušenosti
- přispívat k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy

- podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém
- posilovat sebedůvěru žáků při samostatné práci i práci ve skupině
- sledovat, zda v týmu pracují všichni podle svých možností
- učit žáky poskytnout pomoc druhým nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- být si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- respektovat přesvědčení druhých lidí
- odmítat útlak a hrubé zacházení, chovat se zdvořile k učitelům i spolužákům
- chránit a oceňovat kulturní a historické dědictví
- zapojovat se do vytváření kvalitního životního prostředí
- vést žáky k toleranci k sobě navzájem i k jiným kulturám
- umožňovat žákům pochopit principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- vytvářet prostor pro kulturní rozvoj žáků

Kompetence pracovní

- dodržovat a respektovat vymezená pravidla
- plnit v termínu své povinnosti a úkoly
- dokázat se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky
- používat účinně různé pomůcky a materiály
- vést žáky k využívání znalostí získaných v různých vzdělávacích oblastech
- požadovat důsledné dodržování termínů pro splnění daných povinností a úkolů
- umožňovat žákům ověřovat si správnost výsledků práce

Kompetence digitální

- žák využívá digitální technologie k vyhledávání slovní zásoby, poslechu a práci s textem

5.4 Charakteristika vyučovacího předmětu Francouzský jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	- základní společenské fráze (pozdravy, představení, poděkování) - tvoření otázky		Používaná učebnice: Le français ENTRE NOUS 1 (S. Nováková, J. Kolmanová, J. Táborská D.G.-Košťacký)
	- rozumí jednoduchým pokynům a a adekvátně na ně reaguje	- užití základních předložek - zeměpis frankofonních zemí - užívání členu určitého a neurčitého - tvoření rodu a čísla příd. jmen	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (postavení frankofonních zemí v současném světě)	
	- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	- pořádek slov ve francouzské větě - zájmena přivlastňovací - číslovky základní 0-69	zeměpis, cizí jazyky	
	- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	- francouzská abeceda - dny v týdnu - zvířata doma i v přírodě		
7.	- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných situacích	- vyjádření dat a hodin - francouzská adresa, telefonní číslo, dopis - časování sloves a vazba il y a - číslovky základní 70-100	MkV- mezilidské vztahy a vztahy k jiným etnikům	Používaná učebnice: viz 6. ročník
	- poskytne požadované informace	- slovní zásoba počasí - pojmenování nejznámějších sportů - volnočasové aktivity - tvoření blízké budoucnosti - zájmena ukazovací	výchova k občanství, hudeb. a výt. výchova	
	- vyslovuje a čte nahlas delší texty	- francouzské tradice a zvyky, písně		

8.	- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů	- vytvoření a užití minulých časů (passé composé) - číslovky řadové - časování nepravidelných sloves - činnosti vyjádřené zvrtnými slovesy - člen dělivý a jeho užití - vyjádření množství		Používaná učebnice: Le français ENTRE NOUS 2 (S.Nováková, J.Kolmanová, J. Tábořská D.G.-Košťacký)
	- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	- vyjádření cesty - plán bytu a domu, jejich popis - volný čas a prázdniny - francouzský systém vzdělávání - seznámení s dopravními prostředky - francouzská kuchyně, slovní zásoba jídlo, recepty		
	- používá slovníku k překladu kratších textů	- práce s plánem Paříže - seznámení s památkami Paříže - francouzská poezie a písně	český jazyk, výtvarná výchova	
9.	- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	- francouzská móda a módní návrháři - oblečení, nákupy - časování nepravidelných sloves - postavení přídavných jmen - osobní zájmena ve 4. pádu (COD)		Používaná učebnice: viz 8. roč.
	- vyplní základní údaje do formulářů a je schopen informovat o sobě i své rodině	- lidské tělo, zdraví a nemoc - u lékaře - zdravý životní styl - blízká minulost - stupňování přídavných jmen	MkV- mezilidské vztahy a vztah k jiným etnikům VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	
	- osvojí si efektivní způsob studia cizího jazyka	- význam slov v kontextu - komunikace přes internet, sociální sítě, výrazy pro práci s počítačem - vztahy mezi přáteli, v rodině - osobní zájmena ve 3 pádu (COI) - vytvoření a užití minulých časů (imparfait) - podmiňovací způsob	dějepis, výchova k obč., cizí jazyky	

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Matematika se vyučuje v 1.- 9. ročníku s časovou dotací:

v 1. ročníku 4 hodiny týdně,

ve 2.-5. ročníku 5 hodiny týdně

v 6.- 7. ročníku 4 hodiny týdně

v 8.- 9. ročníku 5 hodin týdně.

V 9. ročníku si mají ještě možnost žáci zvolit 1 hodinu týdně volitelný předmět Cvičení z matematiky.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy :

číslo a početní operace (na 2. stupni číslo a proměnná)

závislosti, vztahy a práce s daty

geometrie v rovině a v prostoru

nestandardní aplikační úlohy a problémy

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice, ... ; zeměpis – měřítko, chemie - řešení rovnic, převody jednotek,.....)

2. Průřezová témata

OSV – rozvoj schopnosti poznávání

3. Výchovné a vzdělávací postupy

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce matematiky uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- mít schopnost vlastní pozitivní motivace
- porozumět abstrakci a vytvářet konkrétní logické postupy
- provádět rozbor a zápisy při řešení úloh
- zdokonalit grafický projev
- rozvinout abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení
- zvládnout věcnou a srozumitelnou argumentaci
- uspořádat navazující informace do systému
- používat výpočetní techniku dané úrovně

Kompetence k řešení problémů

- důvěřovat vlastním schopnostem
- překonávat nezdary
- chápat význam neúspěchu jako cesty k hledání možností
- prohloubit systematickosti, vytrvalost a přesnost
- být schopni rozboru problémů
- zvládnout najít plán řešení a odhadování výsledků
- umět analyzovat a vyhodnocovat správnost výsledků.

Kompetence komunikativní

- vyjadřovat se přesným matematickým jazykem
- zvládnout zdůvodňovat matematické postupy

- vytvářet hypotézy
- rozvinout schopnost sebekontroly
- rozumět nutnosti kultivovaného projevu

Kompetence sociální a personální

- rozvinout ochotu pomoci ostatním
- zvládnout asertivní jednání
- srozumitelně a věcně argumentovat prostřednictvím řešení
- chápat nutnost tolerance k názorům ostatních
- vnímat sebe jakou součást většího celku
- naučit se pracovat v týmu.

Kompetence občanská

- naučit se zdravé kritice i sebekritice
- prohlubovat vytváření vlastního názoru na informace
- porozumět potřebě sounáležitosti v práci
- pochopit nutnost ohleduplnosti

Kompetence pracovní

- schopnost vytvořit si zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- naučit se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech.
- rozvinout schopnost syntézy informací
- vnímat souvislosti matematických znalostí v příbuzných oborech a aplikovat je
- naučit se efektivitě práce a vhodné organizaci práce

Kompetence digitální

- při školní práci žák používá svěřená digitální zařízení
- využívá digitální technologie k vyhledávání a zpracování informací
- žák vytváří vlastní jednoduchý digitální obsah

-- žák využívá vhodné aplikace k vytváření tabulek a grafů

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.	- používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v souboru do 20 - vytváří soubory s daným počtem prvků	- manipulace s předměty - počítání prvků		
	- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla od 0 do 20 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čtení a zápis čísel - vztahy větší, menší, rovno a - znaménka > ,< , =		
	- užívá lineární uspořádání - zobrazí číslo na číselné ose	- orientace na číselné ose - pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi		
	- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10		
	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací		
	- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- práce s informací, práce s tabulkou - matematizace reálného života - orientace v čase		
	GEOMETRIE			
	- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - nachází v realitě jejich reprezentaci	- vyhledávání určitých tvarů v okolí - třídění předmětů podle tvaru - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh		
	- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- dřívkové a papírové tvary		
	- rozezná krychli, válec, kouli a kvádr na modelech ze stavebnice - nachází v realitě jejich reprezentaci	- skládání obrazců z geometrických tvarů - krychlové stavby, plány staveb		

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
2.	- používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v souboru do 100 - vytváří soubory s daným počtem prvků	numerace v oboru 0-100 násobky 0-10	MV - kritické vnímání mediálních sdělení (orientace v datech...)	
	- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla od 0 do 100 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	-čtení a zápis čísel -vztahy větší, menší, rovno a -znaménka > ,< , =		
	- užívá lineární uspořádání - zobrazí číslo na číselné ose	- orientace na číselné ose - pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi		
	- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítání a odčítání v oboru 0-100 - násobky 0-10 - dělení na části, po částech		
	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací		
	- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- určování času		
	- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy - orientace a čtení matem. zápisů		
	- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- práce s tabulkou a s grafy - pohyb po čtvercové síti, číselné ose - práce s údaji		
	GEOMETRIE			
	- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - nachází v realitě jejich reprezentaci	- vyhledávání určitých tvarů v okolí - třídění předmětů podle tvaru - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh		

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině - rozezná krychli, válec, kouli a kvádr na modelech ze stavebnice - nachází v realitě jejich reprezentaci - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- modelování geometrických útvarů podle zadání - skládání obrazců z geometrických tvarů - stavby z krychlí - plány staveb - bod, přímka, polopřímka a úsečka - měření v cm, mm		
3.	- používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v souboru do 1000 - vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla od 0 do 1000 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání - zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- manipulace s předměty - počítání prvků - numerace 0-1000 - čtení a zápis čísel v oboru 0-1000 - vztahy větší, menší, rovno a - znaménka $>$, $<$, $=$ - zaokrouhlování - orientace a pohyb na číselné ose - - sčítání a odčítání pamětné i písemné v oboru 0-1000 - násobení a dělení v oboru malé násobilky - písemné násobení jednocifer. číslem - dělení se zbytkem - - slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací - určování času - převádění jednotek času - seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy - práce s daty		

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- práce s údaji - tabulka, grafy, diagramy		
	GEOMETRIE			
	- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - nachází v realitě jejich reprezentaci	- vyhledávání určitých tvarů v okolí - třídění předmětů podle tvaru - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh		
	- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- modelování geometrických útvarů podle zadání - čtvercová síť		
	- rozezná krychli, válec, kouli a kvádr na modelech ze stavebnice - nachází v realitě jejich reprezentaci	- tělesa - krychlové stavby, plány, půdorys, nárys		
	- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky mm	- bod, přímka, polopřímka a úsečka - měření v m, dm, cm, mm - rýsování úsečky		
4.	- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- principy asociativnosti a komutativnosti	MV - kritické vnímání mediálních sdělení (orientace v datech...)	
	- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 - písemné násobení 1 a 2 ciferným čís. - dělení jednociferným číslem - dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel - písemné násobení 1 - 4 ciferným čís.		
	- zaokrouhluje přirozená čísla - provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- zaokrouhlování na 1000, 100, 10 - kontroly výpočtů		

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi		
	- vyhledává, sbírá a třídí data.	- práce s daty		
	- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		
	GEOMETRIE			
	- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- práce s geometrickými útvary		
	- sčítá a odčítá graficky úsečky - určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- délka úsečky - jednotky délky a jejich převody - obvod, obsah mnohoúhelníku, obrazce		
	- sestrojí rovnoběžky a kolmice	- rovnoběžky, různoběžky, kolmice		
	- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- osová souměrnost		
	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy s netradičními postupy		
5.	- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- principy asociativnosti a komutativnosti	MV - kritické vnímání mediálních sdělení (orientace v datech...)	Rozšiřující učivo: převede číslo do dvojkové soustavy - třídí n-úhelníky, pozná úhlopříčku, rozlišuje mezi konvexním a nekonvexním útvarem
	- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- sčítání a odčítání čísel přes 1 000 000 - písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem - dělení dvojciferným číslem		

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	- zaokrouhluje přirozená čísla - provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- zaokrouhlování na miliony, tisíce, stovky, desítky - kontroly výpočtů		
	- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- celá čísla a jejich znázornění (dluh, teploměr, ...)		
	- čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly - řeší jednoduché slovní úlohy s des. čísly	- desetinná čísla (zápis na dvě desetinná místa) - zobrazení na číselné ose - porovnávání desetinných čísel - zaokrouhlování na jednotky - sčítání a odčítání desetinných čísel		
	- modeluje a zapisuje zlomkem část celku - porovnává zlomky - sčítá a odčítá zlomky - řeší jednoduché slovní úlohy se zlomky	- čtení, zápis zlomku, zlomek jako část celku, grafické znázornění zlomku - porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem		
	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi		
	- vyhledává, sbírá a třídí data	- práce s daty, aritmetický průměr		
	- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		
	GEOMETRIE			
	- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) - užívá jednoduché konstrukce včetně slovního postupu - načrtne kvádr a krychli	- rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku - rýsování rovinných útvarů - kvádr, krychle		
	- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě - užívá základní jednotky obsahu	- obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku - jednotky obsahu		- určí objem a povrch kváдру a krychle bez použití jednotek

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	- sestrojí rovnoběžky a kolmice, rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti	- rovnoběžky, různoběžky, kolmice - osová souměrnost		- řeší jednoduché rovnice vhladem
	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy s netradičními postupy		- vyhledává různé pravidelnosti v číslech a vztazích mezi nimi (Vennův diagram) - získává zkušenost s pravdivými a nepravdivými tvrzeními, s argumentací a negací
6.	Provádí početní operace s celými čísly, vyhledá a určí nejmenší a největší prvek, sčítá kmenové zlomky, sčítá a odčítá des. čísla. Základní operace realizuje mentálně, písemně i kalkulačkou.	Ochutnávka (hadi, součtové trojúhelníky, slovní úlohy, hvězdičkogramy). Desetinná čísla. Šipkové grafy. Součtové trojúhelníky. Krokování (sčítání a odčítání celých čísel). Tabulka 100. Pavučiny. Součtinové čtverce. Racionální čísla. Algebrogramy. Rovnice. Zlomky. Sousedé. Autobus. Egyptské dělení. Váhy.	Z - Egypt	
	Při výpočtech zaokrouhluje, provádí odhady. Účelně využívá kalkulátor (například při dělení, dělení se zbytkem). Pracuje s pojmy sudé/liché číslo. Rozkládá číslo na součin.	Desetinná čísla. Součtové trojúhelníky. Procenta. Desetinná čísla (porovnávání, umístění na číselné ose). Parkety (dělitel, násobek, průprava dělení se zbytkem). Součtinové čtverce (rozklad čísla na součin). Dělitelnost (dělení se zbytkem). Tabulka 100. (neúplně zadané tabulky). Váhy.	Fy - převody jednotek	M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
	Získává zkušenosti s poměrem, modeluje situace s využitím poměru, připravuje se na porozumění pojmu měřítko.	Dřívka. Obsahy. Origami. Mříž.	Pč-dílny	M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav – získává zkušenosti v prostředích Mince, Váhy, Hadi, Šipkové grafy)	Mince. Krokování (průprava řešení rovnic, přepis šipkových rovnic do číselných rovnic). Rovnice (vymezení pojmu rovnice). Váhy (rovnice se závorkami). Parkety (diofantické rovnice). Zlomky (soustava rovnic). Desetinná čísla (cyklostezky).		M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v různých prostředích - Krokování, Egyptské dělení, Stovková tabulka, Součtové trojúhelníky, Číselná osa, Autobus, Mince Váhy.	Egyptské dělení chlebů. Šipkové grafy. Součtové trojúhelníky. Součtinové čtverce (vztahy mezi rohovými a středovými čísly). Sčítání zlomků.	Z - Egypt, Fy - měření teploty, hmotnosti, délky	M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Používá Vennovy diagramy jako nástroj k organizaci prvků množiny. Využívá tabulku jako nástroj k evidenci dat a hledání závislostí.	Součtinové čtverce (tabulka). Šipkové grafy (evidence tabulkou). Vennovy diagramy (schéma dvou, tří množin, záznam počtu prvků v oblastech). Dřívka (závislost počtu dřívky na počtu dvojken), Egyptské dělení (hledání pravidla).	VkO - grafy	M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
	Vyhodnocuje soubor dat (evidence jízdy autobusem tabulkou, práce se vztahy v rodokmenu).	Součtové trojúhelníky. Autobus (vyhodnocení souboru dat, evidence tabulkou, průprava trojčlenky). Rodina.	VkO - rodina	M-9-2-02 porovnává soubory dat
	Získává zkušenosti s lineární závislostí v prostředích Šipkových grafů, Hadů, ve slovních úlohách.	Šipkové grafy. Součtinové čtverce (lineární funkce). Lineární funkce (sémantika - pohyb na schodech, evidence). Dřívka.	Fyzika - rychlost	M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
	Vyhledává vztahy, pravidelnosti, formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou.	Dřívka (počet dvojken). Sousedé (periodicita, rytmus). Součtinové čtverce (evidence výsledků).		M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při konstrukcích i modelování (skládání papíru, dřívka, geoboard)	Mříž (čtverec v mříži, určování délky úsečky v mříži, odhady délky, rovnoběžky, kolmice). Origami (kolmice, rovnoběžky, střední příčky v trojúhelníku, výšky v trojúhelníku, průprava osové Středové souměrnosti). Konstrukce (rýsování podle návodu, přesnost rýsování, konstrukce trojúhelníku).		M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvarů (nejprve obsah vyjadřuje počtem trojúhelníkových nebo čtvercových kachlíků).	Dřívka (obvod ve dřívkách, obsah v kachlíkách, obvod a obsah podobných útvarů). Obsah (obdélníky, útvary ve čtvercové síti, převody jednotek). Obsahy mřížových útvarů (trojúhelníky, mnohoúhelníky). Mříž. Parkety. Zlomky.		M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
	Intuitivně užívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice pojmu kruh, kružnice.	Mříž (souřadnice bodů, konstrukce středu úsečky, konstrukce středu mřížové úsečky).	Z - rovnoběžky, poledníky	M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
	Modeluje rovinné útvary pomocí dřivek, na geoboardu, přehýbáním papíru. Trojúhelníky, čtyřúhelníky i mnohoúhelníky načrtává i konstruuje ve čtvercové síti i na čistém papíře.	Dřívka. Mříž (trojúhelníky, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky, průprava Pythagorovy věty). Trojúhelník (osa úsečky).	D - Pythagoras, stavba pyramid	M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary
	Vyhledává a porovnává shodné útvary.	Dřívka. Mříž (shodnost).		
	Určuje a charakterizuje krychli, kvádr.	Ochutnávka (krychlová tělesa).	Pč-dílny	M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
	Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle, kvádru, krychlových těles.	Krychlová tělesa. Objem (objem krychlových těles, kvádru, jednotky objemu).		M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
	Načrtne a sestrojí obraz krychle, kvádru, krychlových těles v rovině.	Krychlová tělesa.		M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různé postupy. Hledá další možné výsledky a řešení úloh, případně zdůvodňuje neřešitelnost některých úloh.	Součinové čtverce. Desetinná čísla (cyklostezky). Kombinatorika (možnost řešení manipulací). Hvězdičkogramy. Parkety. Krychlová tělesa. Logika (Ostrov poctivců a padouchů).	F - rychlost, dráha, čas	M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Řeší logické a netradiční geometrické úlohy.	Dřívka (přidávání a odebírání dřívěk, vytváření rovinných útvarů, kombinování, hledání pravidelnosti). Parkety (rozvíjení prostorové představivosti, kombinatorika). Schody. Objem. Algebrogramy. Mince.		M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
7.	Provádí početní operace s celými čísly, vyhledá a určí nejmenší a největší prvek, sčítá kmenové zlomky, sčítá a odčítá des. čísla. Základní operace realizuje mentálně, písemně i kalkulačkou	Ochutnávka (hadi, součtové trojúhelníky, slovní úlohy, hvězdičkogramy). Desetinná čísla. Šipkové grafy. Součtové trojúhelníky. Krokování (sčítání a odčítání celých čísel). . Tabulka 100. Pavučiny. Součtinové čtverce. Racionální čísla. Algebrogramy. Rovnice. Zlomky. Sousedé. Autobus. Egyptské dělení. Váhy.		M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých čísel
	Krátkí, rozšiřuje zlomky, sčítá, odčítá zlomky a des. čísla, násobí desetinná čísla. Převádí jednotky obsahu, objemu, rychlosti.	Zlomky I(uspořádání racionálních čísel, porovnávání zlomků), Zlomky II(sčítání zlomků), Desetinná čísla (záporná desetinná čísla).		
	Při výpočtech zaokrouhluje, provádí odhady. Účelně využívá kalkulačtor (například při dělení, dělení se zbytkem).	Desetinná čísla. Součtové trojúhelníky. Procenta. Dělení(dělení vícečiferných čísel se zbytkem). Procenta. Desetinná čísla(násobení desetinných čísel, odhady, zaokrouhlování).	Fy - výpočty ze vzorců	M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor
	Pracuje s pojmy sudé/liché číslo, prvočíslo, číslo složené, násobek, nejmenší společný násobek, dělitel, největší společný dělitel, rozkládá přirozené číslo na součin, získává zkušenosti s n-cifernými čísly, s ciferným součtem.	Desetinná čísla (porovnávání, umístění na číselné ose). Parkety (dělitel, násobek, průprava dělení se zbytkem). Součtinové čtverce (rozklad čísla na součin). Dělitelnost (dělní se zbytkem, dělitel, násobek, výroky o dělitelnosti, ciferný součet). Tabulka 100 (věty o dělitelnosti výrazů). (neúplně zadané tabulky). Váhy. Prvočísla (číslo složené, prvočíslo, Eratosthénovo síto). Největší společný dělitel. Nejmenší společný násobek.		M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar.	Osová souměrnost (osově souměrné útvary, manipulace, konstrukce osově souměrných útvarů)	Vv - kreslení souměrných útvarů	M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar
	Odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 3, 4, 9 řeší úlohy s propedeutikou dělitelnosti 6, 8. Pro nalezení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele používá prvočíselný rozklad.	Dělitelnost I (kritéria dělitelnosti 3, 6, 8 a 9). Prvočísla I (rozklad čísla na součin, prvočíselný rozklad, určení počtu dělitelů, kritérium dělitelnosti 4). Prvočísla II (soudělná a nesoudělná čísla, prvočíselná dvojčata, NSD, nsn). Dělitelnost II (výroky o dělitelnosti).		
	Užívá desetinná čísla, kmenové zlomky - sčítá a odčítá kmenové zlomky, znázorňuje zlomky a desetinná čísla na číselné ose, používá pojmy procento, počet procent, základ.	Rozjezdy o zlomcích (různé modely zlomků, dělení celku na části, slovní úlohy, zlomková zed). Desetinná čísla. Zlomky (statické i dynamické modely, ciferník, kruhová výseč, středový úhel). Číselná osa (umístění zlomků a desetinných čísel na číselné ose, intervaly). Obsahy.	Pč-vaření	M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
	Používá desetinná čísla (tisíciny až miliontiny), periodická čísla, periodu, zlomky (s dvoucifernými a trojcifernými jmenovateli), složený zlomek, smíšené číslo, převrácené číslo, záporný zlomek. Zmíněná čísla umísťuje na číselnou osu, vyjádří číslo opačné. Intuitivně pracuje s číslem iracionálním. Pracuje s číselnými výrazy. Řeší úlohy na procenta, procentovou část.	Procenta (slovní úlohy na procenta, procentovou část, základ), Zlomky I (porovnávání zlomků, umístění do intervalů), Zlomky II-násobení.		
	Řeší aplikované úlohy na procenta - určení počtu procent, základu, procentové části.	Procenta (praktické úlohy ze života, slevy, pojem procento, opakované slevy, výpočty se změnou základu).		M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek), řeší úlohy o opakovaných slevách a zdraženích v procentech.	Procenta (slovní úlohy na procenta, procentovou část).		

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnné v prostředí Krokování, Šipkových grafů, Součtových trojúhelníků, součtinových čtverců, Vah, Autobusu, Egyptského dělení, ve slovních úlohách.	Krokování (šipkové rovnice, odčítání závorky). Tabulka 100. Pavučiny. Číselná osa (umístění neznámého čísla).	F - měření délky	
	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav – získává zkušenosti v prostředích Mince, Váhy, Hadi, Šipkové grafy (propedeutika rovnic, soustav rovnic, absolutní hodnoty).	Mince. Krokování (průprava řešení rovnic, absolutní hodnoty, přepis šipkových rovnic do číselných rovnic). Rovnice (vymezení pojmu rovnice). Váhy (rovnice se závorkami). Parkety (diofantické rovnice). Zlomky (soustava rovnic). Desetinná čísla (cyklostezky).		M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
	Řeší soustavy dvou rovnic o dvou neznámých - váhy. Prostřednictvím úloh se připravuje na řešení lineárních diofantických rovnic.	Rovnice(soustavy dvou rovnic o dvou neznámých, jedna rovnice o dvou neznámých, rovnice). Váhy		
	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v různých prostředích - Krokování, Egyptské dělení, Stovková tabulka, Součtové trojúhelníky, Číselná osa, Autobus, Mince Váhy.	Egyptské dělení chlebů. Šipkové grafy. Součtové trojúhelníky. . Součtinové čtverce (vztahy mezi rohovými a středovými čísly). Sčítání zlomků.	D - Egypt	M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Používá Vennovy diagramy jako nástroj k organizaci prvků množiny. Využívá tabulku jako nástroj k evidenci dat a hledání závislostí.	Součtinové čtverce (tabulka). Šipkové grafy (evidence tabulkou). Vennovy diagramy (schéma dvou, tří množin, záznam počtu prvků v oblastech). Dřívka (závislost počtu dřívky na počtu dvojoken), Egyptské dělení (hledání pravidla).		M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
	Vyhodnocuje soubor dat procesuálně (evidence jízdy autobusem tabulkou), porovnává soubory dat konceptuálně (práce se vztahy v rodokmenu).	Součtové trojúhelníky. Autobus (vyhodnocení souboru dat, evidence tabulkou, průprava trojčlenky). Rodina.		M-9-2-02 porovnává soubory dat
	Vyhledává data, porovnává soubory dat. Analyzuje statistické soubory. Určuje aritmetický průměr.	Procenta(tabulky, diagramy). Autobus(porovnávání souborů). Aritmetický průměr(vztah pro výpočet aritmetického průměru).		

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Získává zkušenosti s lineární závislostí v prostředích Šipkových grafů, Hadů, ve slovních úlohách.	Šipkové grafy. Součinné čtverce (lineární funkce). Lineární funkce (pohyb na schodech, evidence). Dřívka.		M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
	Pracuje s lineární funkcí, narysuje její graf.	Schody (pohybové úlohy). Úměrnosti (přímá úměrnost). Lineární závislost (grafy).	Fy - grafy rychlosti, dráhy	
	Vyhledává vztahy, pravidelnosti, formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou.	Dřívka (počet dvojken). Sousedé (periodicita, rytmus). Součinné čtverce (evidence výsledků).		M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
	Reší úlohy o slevách a zdraženích v procentech, používá různá řešení slovních úloh	Procenta. Šipkové grafy.		M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
	Používá různé metody řešení úloh: pokus - omyl, vizualizaci, dělitelnost, jazyk algebry.	Jazyk písmen (vyjádření pravidelnosti vzorcem). Hadi(předpis, lineární závislost). Trojúhelník II (obsah trojúhelníku).		
	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při konstrukcích i modelování (skládání papíru, dřívka, geoboard)	Mříž (čtverec v mříži, určování délky úsečky v mříži, odhady délky, rovnoběžky, kolmice). Origami (kolmice, rovnoběžky, střední příčky v trojúhelníku, výšky v trojúhelníku, průprava osově Středové souměrnosti). Konstrukce (rýsování podle návodu, přesnost rýsování, konstrukce trojúhelníku).		M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
	Rozlišuje a charakterizuje trojúhelník ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný, třídí čtyřúhelníky (čtverec, obdélník, kosočtverec, lichoběžník), v rámci průpravy se seznamuje s pojmy kruh, kružnice, poloměr, kruhová výseč.	Ochutnávka (dřívka, geoboard). Mříž. Dřívka.	F - skládání sil	M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
	Měří velikosti úhlů, zjišťuje velikost úhlu.	Úhel (velikost úhlu, třídění úhlů podle velikosti, rýsování, průprava součtu vnitřních úhlů v trojúhelníku). Dvojice úhlů (plný úhel, přímý úhel, pravý úhel, dvojice úhlů, ciferník).		M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvarů (nejprve obsah vyjadřuje počtem trojúhelníkových nebo čtvercových kachlíků).	Dřívka (obvod ve dřívkách, obsah v kachlíkách, obvod a obsah podobných útvarů). Obsah (obdélníky, útvary ve čtvercové síti, převody jednotek). Obsahy mřížových útvarů (trojúhelníky, mnohoúhelníky). Mříž. Parkety. Zlomky.		M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
	Vyhledává a porovnává shodné útvary.	Dřívka. Mříž (shodnost).		M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	Osová souměrnost (osově souměrné útvary, manipulace, konstrukce osově souměrných útvarů). Středová souměrnost (středově souměrné útvary, manipulace, krokování na číselné ose, konstrukce středově souměrných útvarů).		M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
	Používá osovou souměrnost.	Osnova přímek.	Vv - souměrnost	
	Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle, kváдру.	Krychlová tělesa. Objem (objem krychlových těles, kváдру, jednotky objemu).		M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různé postupy. Hledá další možné výsledky a řešení úloh, případně zdůvodňuje neřešitelnost některých úloh.	Součinné čtverce. Desetinná čísla (cyklostezky). Kombinatorika (možnost řešení manipulací). Hvězdičkogramy. Parkety. Krychlová tělesa. Logika (Ostrov poctivců a padouchů).		M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
	Řeší základní kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy.	Kombinatorika a pravděpodobnost.		

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
8.	Čte a užívá zápis čísla v římské soustavě, zapíše číslo rozvinutým zápisem do řádů desetitisíců. Uspořádá množinu celých i racionálních čísel. Krátí, rozšiřuje zlomky, sčítá, odčítá zlomky a des. čísla, násobí zlomky i desetinná čísla, dělí des. číslo desetinným. Převádí jednotky obsahu, objemu, rychlosti.	Zápis čísla (historie, zavedení římských číslic, početní operace s římskými čísly). Zlomky I (uspořádání racionálních čísel, porovnávání zlomků), Zlomky II (smíšená čísla, sčítání a násobení zlomků), Zlomky III (krácení a rozšiřování zlomků), Zlomky IV (sčítání zlomků, průprava posloupností, kvadratické rovnice). Desetinná čísla (periodická čísla, záporná desetinná čísla, dělení desetinných čísel). Mocniny (pojem mocniny, násobení mocnin).		
	Zaokrouhluje, provádí odhady (sémantické i strukturální týkající se výrazů s více operacemi). Účelně využívá kalkulátor (například při práci s racionálními čísly).	Dělení (dělení víceciferných čísel se zbytkem). Procenta. Mapa. Objem (modelování těles, odhady, výpočty objemů různých těles). Desetinná čísla (násobení desetinných čísel, odhady, zaokrouhlování).		
	Používá desetinná čísla (tisíciny až miliontiny), periodická čísla, periodu, zlomky (s dvoucifernými a trojcifernými jmenovateli), složený zlomek, smíšené číslo, převrácené číslo, záporný zlomek. Zmíněná čísla umísťuje na číselnou osu, vyjádří číslo opačné. Intuitivně pracuje s číslem iracionálním. Pracuje s číselnými výrazy. Řeší úlohy na procenta, procentovou část, promile.	Procenta (slovní úlohy na procenta, procentovou část, základ), Zlomky I (porovnávání zlomků, umístění do intervalů), Zlomky II (násobení zlomků), Zlomky III (rozšiřování a krácení zlomků, průprava společného jmenovatele s vícecifernými čísly), Zlomky IV (sčítání zlomků).		
	Dělí celek v daném poměru. Pracuje s měřítky map a plánů. Používá trojčlenku.	Úměrnosti (modelování situací vyjádřených poměrem, pojem přímé a nepřímé úměrnosti). Poměry (modelování poměrů v geometrickém prostředí, osnova přímek), Mapa (měřítko).	Z - mapy	M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Pracuje s mnohočleny, provádí cílené úpravy algebraických výrazů	Trojúhelník I (násobení dvojčlenu jednočlenem, násobení dvojčlenu dvojčlenem a vyjádření neznámé ze vzorce). Jazyk písmen I (sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů). Rovnice II (úpravy mnohočlenů). Jazyk písmen II (násobení dvojčlenu dvojčlenem)	F - úpravy vzorců	M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
	Používá písmeno jako: obecné číslo, proměnnou, neznámou. Využívá jazyk algebry k řešení úloh. Cíleně provádí úpravy jednodušších algebraických výrazů (vytýkání, roznásobování), ekvivalentní úpravy (druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin). Rozlišuje dvojčlen, trojčlen.	Jazyk písmen (vyjádření závislosti výrazem s proměnnou, hodnota výrazů), rovnost výrazů, úprava výrazů, roznásobení závorky, průprava vzorců - druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin). Rovnice (vyjádření neznámé ze vztahu, rovnost výrazů, práce s parametrem). Hadi (zjednodušování a úpravy výrazů).		
	Řeší soustavy dvou rovnic o dvou neznámých. Prostřednictvím úloh se připravuje na řešení lineárních diofantických rovnic.	Rovnice (soustavy dvou rovnic o dvou neznámých).		
	Používá množiny, podmnožiny, průnik, sjednocení. Organizuje soubory dat (jednoparametrické třídění, hledání organizačního principu), zjišťuje počet prvků souboru.	Práce s daty (data v tabulce). Množiny (Vennovy diagramy, podmnožina, průnik, sjednocení). Oblé útvary (kruhový diagram).	ČaSP - grafy zaměstnanost	
	Vyhledává data, porovnává soubory dat. Analyzuje statistické soubory. Určuje aritmetický průměr.	Procenta (tabulky, diagramy). Autobus (porovnávání souborů). Aritmetický průměr (vztah pro výpočet aritmetického průměru).	VkZ-srovnání potravin, kalorie	
	Pracuje s lineární funkcí, narysuje její graf.	Schody (pohybové úlohy). Úměrnosti (přímá a nepřímá úměrnost). Lineární závislost (tabulky, grafy, předpis).		

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků: těžiště, výšky, osy stran, úhlů.	Trojúhelník I (obsah trojúhelníku, užití Pythagorovy věty, trojúhelníková nerovnost, vlastnosti těžiště a střed kružnice opsané). Trojúhelník II (výšky v trojúhelníku, kružnice opsaná).		M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
	Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků: trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku, osa úhlu (jako množina bodů dané vlastnosti), těžiště, kružnice opsaná a vepsaná. V úlohách se připravuje na Pythagorovu větu.	Mříž I (střední příčky). Trojúhelník I (těžnice, těžiště, důkazové úlohy). Pravoúhlý trojúhelník (Pythagorova věta). Trojúhelník I (kružnice opsaná trojúhelníku). Trojúhelník III (osa úhlu, kružnice vepsaná). Trojúhelníková nerovnost.	F-těžiště	
	Rozlišuje a charakterizuje čtyřúhelníky (rovnoběžník, deltoid). Zkoumá vlastnosti úhlopříček čtyřúhelníků. Řeší úlohy na kruh, kružnici, kruhovou výseč. Rozlišuje poloměr a průměr.	Mříž I (klasifikace čtyřúhelníků). Mříž II (střed úsečky, rovnoběžník). Trojúhelník I (trojúhelník, těžnice, dělení úsečky v poměru). Mnohoúhelníky (pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník, velikosti vnitřních úhlů).	Z - zeměkoule	
	Určuje velikosti vnitřních úhlů rovinných útvarů, využívá dvojice úhlů.	Mnohoúhelníky (vlastnosti pravidelných mnohoúhelníků, obsahy, úhlopříčky, vnitřní úhly).		
	Zkoumá vztah mezi obsahem a obvodem kruhu.			M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
	Experimentálně hledá Ludolfovo číslo. Určuje obvod i obsah kruhu.	Trojúhelník I (porovnávání obsahů trojúhelníků, důkazové úlohy). Trojúhelník II (obsah trojúhelníku). Kružnice (poloměr, průměr, obvod). Oblé útvary (Ludolfovo číslo, obsah kruhu).		
	Prostřednictvím řešení úloh odhaluje Thaletovu větu (jako množina bodů dané vlastnosti).	Trojúhelník II (Thaletova věta). Trojúhelník III (osa úhlu, kružnice vepsaná trojúhelníku).		

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Provádí konstrukce ve čtvercové mříži i na čistém papíře.	Mříž I (trojúhelník, střední příčky, těžnice, rovnoběžník). Mříž II (dělení úsečky na části, rovnoběžníky). Trojúhelník II (konstrukce trojúhelníku daného obsahu).		
	Získané poznatky používá při řešení aplikačních geometrických úloh.	Sítě I.		
	Řeší komplexní úlohy.	Poměry (osnova přímek, konstrukce dělení úsečky v daném poměru, důkazové úlohy). Komplexní úlohy jsou uvedeny téměř ve všech kapitolách.		
9.	Čte a užívá zápis čísla v římské soustavě, zapíše číslo rozvinutým zápisem do řádů desetitisíců. Uspořádá množinu celých i racionálních čísel. Krátí, rozšiřuje zlomky, sčítá, odčítá zlomky a des. čísla, násobí zlomky i desetinná čísla, dělí des. číslo desetinným. Převádí jednotky obsahu, objemu, rychlosti.	Zápis čísla (historie, zavedení římských číslic, početní operace s římskými čísly). Mocniny (pojem mocniny, násobení mocnin).	F - vzdálenosti ve vesmíru	M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
	Modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Používá absolutní hodnotu.	Zlomky (pravidla pro výpočty se zlomky). Záporná čísla (číselná osa, násobení a dělení záporných čísel). Číselná osa (umístění čísel na číselné ose, opačná čísla, absolutní hodnota čísla, vzdálenost čísel na číselné ose).		M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
	Používá množiny, podmnožiny, průnik, sjednocení. Organizuje soubory dat (jednoparametrické třídění, hledání organizačního principu), zjišťuje počet prvků souboru.	Práce s daty (data v tabulce, šifrování). Množiny (Vennovy diagramy, podmnožina, průnik, sjednocení). Oblé útvary (kruhový diagram).		M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
	Pracuje s lineární funkcí, narýsuje její graf.	Lineární závislost (tabulky, grafy, předpis).		M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Rozlišuje a charakterizuje čtyřúhelníky (rovnoběžník, deltoid, nekonvexní čtyřúhelník), pravidelné mnohoúhelníky (6, 8, 12), nekonvexní mnohoúhelníky. Zkoumá vlastnosti úhlopříček čtyřúhelníků. Řeší úlohy na kruh, kružnici. Rozlišuje poloměr a průměr.	Mnohoúhelníky (pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník, velikosti vnitřních úhlů).		M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
	Řeší základní kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy.	Rodina.	VkO - funkce rodiny	M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
	Užívá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě. Porovnává reálná čísla. Užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu. Sčítá, násobí, odčítá a dělí zlomky a des. čísla, počítá s odmocninami. Provádí aproximaci čísla druhá odmocnina ze dvou.	Číselné výrazy (určení hodnoty číselného výrazu, pořadí operací, změna hodnoty výrazu v závislosti na změně hodnoty některé číslice, porovnávání hodnot číselných výrazů, výpočty výrazů s více závorkami a dělení desetinných čísel). Racionální čísla (periodická čísla, dělení celých čísel, dělení zlomků, hodnota číselných lomených výrazů a operace s periodickými čísly). Odmocniny (vztah obsahu čtverce a délky strany čtverce, výpočty s odmocninami, aproximace čísla druhá odmocnina ze dvou, porovnávání reálných čísel). Mocniny a odmocniny (počítání s mocninami a odmocninami).		M-9-1-01 Užívá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě. Porovnává reálná čísla. Užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu. Sčítá, odčítá a dělí zlomky a desetinná čísla, počítá s odmocninami. Provádí aproximaci čísla druhá odmocnina ze dvou.
	Provádí řádové odhady, účelně využívá kalkulačku při výpočtech s reálnými čísly.	Odmocniny (aproximace druhé odmocniny ze dvou a vyjádření odmocniny racionálním číslem). Trojúhelník I (vepisování pravidelných n-úhelníků do kružnice). Číselné výrazy (dělení desetinných čísel). Procenta (úrokování, stav konta při p% úročení a základním vkladu).		M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Pracuje s mnohočleny, provádí cílené úpravy algebraických výrazů .	Násobení dvojčlenu jednočlenem, násobení dvojčlenu dvojčlenem a vyjádření neznámé ze vzorce). Rovnice 1 (úpravy algebraických výrazů potřebné při řešení rovnic). Jazyk písmen I (sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů). Rovnice II (úpravy mnohočlenů). Jazyk písmen II (násobení dvojčlenu dvojčlenem, druhá mocnina dvojčlenu a úpravy mnohočlenů). Výrazy I (rozklad mnohočlenu na součin). Jazyk písmen (vytýkání závorek, vyjádření neznámé z rovnice). Výrazy II (úpravy lomených výrazů).		M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
	Organizuje soubor dat (víceparametrické třídění). Vytváří statistický soubor, provádí evidenci a jednoduchou analýzu, setkává se s prázdnou množinou. Graficky znázorňuje soubor dat.	Pravděpodobnost (víceparametrické třídění). Aritmetický průměr (aritmetický průměr a slovní úlohy).		M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
	Vyhledává data. Porovnává soubory dat. Určuje vážený průměr.	Práce s daty (vyhledávání dat, zpracování do tabulek, porovnávání souborů dat, vážený průměr).		M-9-2-02 porovnává soubory dat
	Zkoumá válec, kužel.	Tělesa (šestiboký hranol, kužel). Oblé útvary (kužel, plášť kuželu, síť kuželu, válec). Oblá tělesa (Ludolfovo číslo).	D - stavební styly	M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
	Odhaduje a zjišťuje povrch a objem válce a kužele.	Oblé útvary (povrch a objem kuželu).	D - stavební styly	M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
	Tvoří síť rotačního válce a rotačního kužele.	Oblé útvary (povrch kuželu, plášť kuželu, síť kuželu, určení sítě kuželu, povrch a objem válce, objem kuželu).	D - stavební styly	M-9-3-11 načrtne a sestojí síť základních těles
	Načrtne a sestojí obraz válce a kužele.	Oblé útvary (povrch a objem rotačního kuželu, rotačního válce a objem koule).	D - stavební styly	M-9-3-12 načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	Získané poznatky používá při řešení aplikačních geometrických úloh.	Tělesa (šestiboký hranol, kužel). Oblá tělesa (Ludolfovo číslo).	D - stavební styly	M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
	Řeší jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy, získává zkušenosti s kombinatorickými vztahy (průprava).	Pravděpodobnost (víceparametrické třídění a pravděpodobnost náhodného jevu). Kombinatorika (průprava kombinací, pravděpodobnost).	VkO - odhady výsledků voleb	M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

5.6 Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Výuka probíhá na počítačích v PC učebně, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Předmět Informatika je realizován ve 4. – 9. ročníku po jedné hodině týdně.

2. Průřezová témata

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

3. Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Kompetence k učení

- samostatně objevovat možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívat zkušeností s jiným SW

Kompetence k řešení problémů

- vést k tvořivému přístupu při řešení úloh a projektů, učit se chápat, že problémy při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často mít více možností řešení
- vést nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- využívat vhodné technologie
- při komunikaci dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- vést ke kolegiální radě či pomoci, umět pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci být ohleduplný a taktní, pochopit, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamovat se s vazbami na legislativu a obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...)
- vést ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se lze dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívat ICT pro hledání informací důležitých pro další profesní růst

Kompetence digitální

- žák promyšleně buduje svou digitální identitu
- žák s porozuměním udržuje svá digitální zařízení zabezpečená, data chrání před zneužitím
- žák při komunikaci a spolupráci v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k ostatním
- žák vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech a dané formáty kombinuje
- žák se učí využívat digitální technologie k vlastnímu vzdělávání

POZN: Ve školním roce 2021/2022 bude předmět informatika zařazen od 5. třídy. Od školního roku 2022/2023 bude probíhat od 4. třídy v plném rozsahu.

5.6 Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
4.	Ovládání digitálního zařízení Žákyně/žák: - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi --- - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku		
	Práce ve sdíleném prostředí Žákyně/žák: - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi --- - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení		

	Úvod do kódování a šifrování dat a informací Žákyně/žák: • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu ---- • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce		
5.	Úvod do práce s daty Žákyně/žák: • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data ---- • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu		

Základy programování – příkazy, opakující se vzory Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu ---- • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur		
Úvod do informačních systémů Žákyně/žák: • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi ---- • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy		

Základy programování – vlastní bloky, náhoda Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu ---- • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt		
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat Žákyně/žák: • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu ---- • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model		

	Základy programování – postavy a události Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu --- • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt		
6.	Kódování a šifrování dat a informací Žákyně/žák: • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu --- Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO		

Práce s daty Žákyně/žák: • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu --- • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty		
Informační systémy Žákyně/žák: • vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů --- • popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		

Počítače Žákyně/žák: • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení --- • nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	• Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		
Multimédia Žákyně/žák: - navrhuje jednoduché 3D objekty - připravuje 3D objekty pro tisk	Princip 3D tisku Aplikace pro 3D kreslení Ovládání 3D tiskárny		

7.	Programování – opakování a vlastní bloky Žákyně/žák: • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ---- • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	
----	--	---	--

Modelování pomocí grafů a schémat Žákyně/žák: • vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji ---- • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost		
--	---	--	--

Programování – podmínky, postavy a události Žákyně/žák: • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu---• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi		
---	--	--	--

8.	Programování hardwarové desky Žákyně/žák: • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ---- • sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej • přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji • používá opakování, rozhodování, proměnné • ovládá výstupní zařízení desky • používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu • připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá • vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu		
----	--	---	--	--

Programování – větvení, parametry a proměnné Žákyně/žák: • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ---- • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné Programovací projekt		
--	--	--	--

Hromadné zpracování dat Žákyně/žák: - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat --- - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat		
Multimédia --- Žákyně/žák: - Rozumí základním pojmům z oblasti grafiky, zvuku a videa - Dokáže vložit do počítače obrázky, zvuky a videa z externích zařízení (scanner, digitální fotoaparát, internet, mikrofon) - Rozpozná vhodnost úpravy fotografie - Upraví obrázek do požadované podoby změnou velikosti, pozice, barvy, odebráním nebo přidáním částí fotografie, úpravou ostrosti - Upraví fotografii podle zadání - Předvede vlastní úpravu obrázku - Dokáže provést základní úpravu zvukového souboru - Připraví a upraví videa z různých zdrojů	- Formáty grafických dat - Pojmy: jas, kontrast, rozlišení, vektorová grafika, bitmapa (rastr) - Zpracování obrázků a fotografií - Pořízení obrázků a fotografií z různých zdrojů - Ořiznutí a otočení - Úprava barev a jasu, retušování, doostření, koláže - Formáty obrázků - Zpracování zvukových souborů - Získání zvuku z různých zdrojů - Střih, mixování, hlasitost, efekty - Ukládání a export zvukových souborů - Zpracování videa - Získání videa z různých zdrojů - Střih, ozvučení, titulkování, efekty - Ukládání a export videosouborů		

9.	Programovací projekty ---- Žákyně/žák: • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ---- • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	• Programovací projekt a plán jeho realizace • Popsání problému • Testování, odladění, odstranění chyb • Pohyb v souřadnicích • Ovládání myši, posílání zpráv • Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • Nástroje zvuku, úpravy seznamu • Import a editace kostýmů, podmínky • Návrh postupu, klonování. • Animace kostýmů postav, události • Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • Výrazy s proměnnou • Tvorba hry s ovládáním, více seznamů • Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		
----	---	---	--	--

Digitální technologie Žákyně/žák: • popisuje, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popisuje jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popisuje fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení --- • pojmenuje části počítače a popisuje, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popisuje stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popisuje, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popisuje princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Hardware a software • Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě • Typy, služby a význam počítačových sítí • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) Bezpečnost • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		
---	---	--	--

Multimédia --- Žákyně/žák: • Rozumí základním pojmům z oblasti grafiky, zvuku a videa • Rozumí rozdílu mezi vektorovou a rastrovou grafikou • Rozpozná vhodnost použití vektorové nebo rastrové grafiky • Vytváří vektorové obrázky • Zná základní terminologii webových stránek • Dokáže strukturovat text pomocí html tagů • Chápe princip oddělení vzhledu a struktury a obsahu webových stránek • Dokáže vyhledat a použít vlastnosti vzhledu stránky s použitím kaskádových stylů • Vyrobit jednoduchou webovou stránku	•Vektorová grafika - principy •Základní tvary •Křivky, barvy •Vektorizace bitmapy •Základní pojmy (stránka, editor, zdrojový kód, značkovací jazyk, atd.) •Přehled používaných technologií •Značkovací jazyky (css, html) •Základní tagy jazyka html •Princip vytváření vzhledu pomocí css •Vlastní návrh stránky		
--	--	--	--

5.7 Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Oblast Člověk a jeho svět zahrnuje tyto vyučovací předměty, které jsou pouze na 1. stupni:

Prvouka / 1. – 3. ročník/

Vlastivěda /4. – 5. ročník/

Přírodověda / 4. – 5. ročník/

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Vyučovací předmět Prvouka je určen pro 1. – 3. ročník 1. stupně.

Jeho obsahem je vhodné učivo vybrané z těchto tematických okruhů oblasti Člověk a jeho svět:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

5.7.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vyučovací předmět vlastivěda je určen pro 4. – 5. ročník 1. stupně.

Jeho obsahem jsou tato témata z oblasti Člověk a jeho svět:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

5.7.3 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Vyučovací předmět Přírodověda je určen pro 4. – 5. ročník 1. stupně.

Jeho obsahem jsou tato témata z oblasti Člověk a jeho svět:

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v této oblasti:

Kompetence k učení

vést žáky k samostatnému pozorování porovnávání získaných výsledků

nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení

vést žáky k orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Kompetence k řešení problémů

vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti

vést žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

Kompetence komunikativní

seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech / kroniky, encyklopedie, internet, učebnice/

vést žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Kompetence sociální a personální

vést žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích

vést žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence občanské

vést žáky k poznání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých pravidel soužití

vést žáky k poznání podstaty zdraví a příčin nemoci, k upevňování preventivního chování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

vést žáka k objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

Kompetence digitální

- při školní práci žák používá svěřená digitální zařízení
- využívá digitální technologie k vyhledávání a zpracování informací
- žák vytváří vlastní jednoduchý digitální obsah
- žák vyhledává a získává informace z různých informačních zdrojů

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.-3.	MÍSTO KDE ŽIJEME vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě) rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	práce s plánem své obce osobní bezpečí nebezpečné situace - riziková místa a situace název obce a jejích částí, orientace v místě bydliště význačné orientační body, historická a památná místa v obci rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím zeměpisné dominanty v místní krajině hlavní a vedlejší světové strany (kompas, buzola)	EV - pozorování a vnímání okolí a přírody Čj – čtení, psaní M – orientace v prostoru Vv – výtvarné pojetí	
	LIDÉ KOLEM NÁS - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- rodina, domov, vlast - vztah mezi členy rodiny, pravidla rodinného života - práva a povinnosti členů rodiny - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - pracovní činnosti lidí (tělesná a duševní práce) - různá povolání - volný čas a jeho využití - vztahy mezi lidmi - osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům	OSV – vztahy a soužití, morální rozvoj, řešení problémů OSV – řešení problémů VDO – občan, občanská společnost a stát, rozhodovací dovednosti, lidská práva MkV – lidské vztahy Čj – čtení, psaní M – počet členů v rodině, věk Vv- výtvarné pojetí	

1.-3.	LIDĚ A ČAS - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. - uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, zvycích a o práci lidí; porovnává minulost a současnost	- základní orientace v čase - den, týden, měsíc, rok - minulost, přítomnost, budoucnost - kultura a historie naší obce (města) - proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	OSV - organizace času Čj – čtení, psaní, vyprávění M – jednotky času Vv – výtvarné pojetí	
	ROZMANITOST PŘÍRODY - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- charakteristika ročních období - pozorování změn počasí - reakce rostlin a živočichů na roční období - rozlišení živé a neživé přírody - základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy - podmínky života na Zemi - pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin	EV - člověk a příroda - vztah člověka k přírodě - ochrana životního prostředí Čj – čtení, psaní, naučná literatura, encyklopedie M – jednoduché tabulky - základní veličiny Vv – výtvarné pojetí	

1.- 3.	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- lidské tělo - péče o zdraví - správná životospráva - zdravý životní styl - první pomoc - pravidla chování ve školním řádu - osobní bezpečí - krizové situace a situace hromadného ohrožení - znalost pravidel silničního provozu - správné a bezpečné chování při mimořádných událostí	OSV - seberegulace - psychohygiena EV – zákl. podmínky života - vliv prostředí na zdraví - ochrana zdraví Čj – čtení, psaní, naučná literatura, Encyklopedie Vv- výtvarné pojetí M – geometrické tvary	
----------------------	---	---	--	--

5.7.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
4.	- určí a vysvětlí polohu svého bydliště či pobytu vzhledem ke krajině a státu	- orientace v místě a prostoru	M, Vv, Čj	
	- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se dle nich a řídí se dle zásad pohybu a pobytu v přírodě	- práce s kompasem a mapou - určování světové strany v přírodě	Přv	
4.	- rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách republiky, Evropy, polokouli	- poloha ČR a sousedé - orientace podle náčrtů, plánů a map - zeměpisné pojmy	Čj, M, Vv, Hv, EV - vnímání vztahů člověka a přírody	
5.	- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	- ČR – zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje	M, Čj, Hv VDO – občanská společnost a škola VMEGS – objevujeme Evropu	
5.		- Evropa – státy a města		
5.	- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	- předávání osobních zkušeností z cest	Čj, Vv, Hv MV – kulturní difference VMEGS – objevujeme Evropu	
4.	- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- ČR – státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly významné osobnosti naší politiky, armáda ČR		
4.	- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- mezilidské vztahy, pravidla slušného chování	Čj	
4.-5.	- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení - se spolužáky	- pravidla dialogu, komunikace	OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika	
4.	- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo dem. principy	- lidská práva a práva dítěte - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot	Čj, Vv OSV – vztahy mezi lidmi, komunikace	

5.	- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- základní formy vlastnictví - peníze a jejich používání - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	M	Místo kapitoly Poznáváme svět a Země a vesmír
4.	- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- základní globální problémy	Čj, Vv VMEGS –objevujeme Evropu a svět	
4.	- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- čas, časová osa	M	
4.	- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako inf. zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava	Čj,Vv,Hv OSV –komunikace	
4.-5.	- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	- Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové		
5.	- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice		
4.-5.	- objasní hist. důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- historický přehled – znalost významných dní v roce	MV – podíl médií na utváření doby	

5.7.3 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
4.	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- živá a neživá příroda, vztahy	Vv,Pč	
4.-5.	- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- Země, vesmír	Čj,M,Vv,Hv	
4.	- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- fauna a flora v jednotlivých podnebných páslech, přizpůsobivost organismů	Čj,M,Vv EV - ekosystémy	
4.-5.	- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá jednoduché klíče a atlasy	- dělení organismů, práce s atlasy a klíči	Čj,Vv EV – základní podmínky života	
5.	- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	- člověk a příroda – ekologie - rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	Čj, Pč	
4.	- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- pokusy – postup práce, výstupy	M OSV – kooperace	
5.	- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře zdravého způsobu života	- péče o zdraví, lidské tělo – orgány - zdravý životní styl	Čj,Vv OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
4.	- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- vývoj člověka – etapy vývoje	M, Vv	
4.	- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- denní režim – plánování, uspořádání času	Čj,Vv	

5.	- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- chování v krizových situacích - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	Čj,Vv	
5.	- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	- návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	Čj,Vv MV – vliv médií	
4.	- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- zdravotní osvěta - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc; při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	Pč MV – vliv médií	
4.-5.	- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- poskytnutí první pomoci, prevence úrazů	Pč	
5.	- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	Čj	

5.8 Charakteristika vyučovacího předmětu dějepis

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět vlastivěda na 1. stupni.

Od 6. do 9. ročníku jsou vyučovány dvě hodiny týdně.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jednotlivce a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj znalostí a vědomostí žáků. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na výklad, samostatnou práci žáků, řešení problémů, práci ve skupinách a didaktické hry.

2. Průřezová témata

V rámci předmětu Dějepis jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

3. Výchovné a vzdělávací postupy

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce dějepisu uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- posilovat individuální metodu učení odlišováním základního a rozšiřujícího učiva
- vytvářet povědomí o postupných změnách ve vývoji lidské společnosti v souvislosti s biologickými a enviromentálními podmínkami života
- osvojit si základní pojmy a termíny
- plnit úkoly, které upevňují tvořivý přístup k obsahu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat potřebné informace a poznatky pro řešení úkolů v textech, pro práci s mapou a obrazovým materiálem
- vést žáka na základě porovnávání historie a současnosti k obhájení svého stanoviska

Kompetence komunikativní

- rozumět odbornému textu, hledat zdroje informací na internetu i v tištěných médiích a zpracovávat informace do podoby samostatných vystoupení

Kompetence sociální a personální

- umět spolupracovat ve skupině při plnění úkolů
- spojovat dějepisné poznatky s prostředím a regionem, ve kterém žijí

Kompetence občanské a pracovní

- chápat shody a rozdíly mezi lidmi žijícími v různých regionech světa
- utvářet si povědomí o specifice národního vývoje a vytvářet základy občanské hrdosti a vlastenectví
- vytvářet vztah k umění a uměleckým dílům

Kompetence digitální

- žák vyhledává a získává informace z různých informačních zdrojů
- žák třídí a zpracovává získané informace
- žák dokáže vytvořit vlastní digitální obsah (prezentaci)

5.8 Charakteristika vyučovacího předmětu dějepis

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	- úvod do učiva - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny		
	- seznámí se s vývojovými stádii člověka a způsoby obživy a soužití	Pravěk -starší doba kamenná	Z – světové strany, světadíly Vv– pravěké malby, sošky	
	- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel	- mladší doba kamenná - způsob života a obživy - počátky řemesel	Z – zemědělské oblasti	
	- pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	-doba kovů -rozvoj řemesel a obchodu -zánik rodové společnosti -naše země v období pravěku		
	- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání	Starověk - Mezopotámie, Egypt, Persie, Palestina - charakteristické rysy oblasti - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací		
	- pochopí podstatu antické demokracie - chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury	- Řecko - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období - Makedonie	Čj– eposy, řecké báje a pověsti Vv – řecké umění	
	- uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - demonstuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství - popíše územní rozsah římské říše	- Řím - království - republika - císařství a jeho krize - počátky křesťanství - rozpad římské říše, zánik západořímské říše - římská kultura	Čj – římské báje Vv– římské umění VMEGS – vliv Říma na raně středověké státy	

7.	-vymezí úlohu křesťanství a víry středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálních států - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií	Středověk - společnost raného středověku - stěhování národů - byzantská, arabská a franská říše - první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí - formování prvních státních celků v Evropě - křížové výpravy - shrnutí	Vv – byzantské, arabské umění Ov – národ, vlast, čeští církevní patroni VMEGS – formování evropských států, klíčových událostí – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy Čj – české pověsti	
	- seznámí se se změnami ve společnosti vrcholného středověku - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - seznámí se s rozmachem českého státu - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci	- vrcholný středověk - změny v zemědělství a kolonizace - rozvoj řemesel, obchodu, vznik měst - konflikt mezi Anglií a Francií, problémy papežství a církve - objevné plavby, Pyrenejský poloostrov - český stát za vlády posledních Přemyslovců - Lucemburkové a vláda Karla IV. - husitství v Čechách - doba poděbradská a jagellonská	Čj – doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání VMEGS - mírové poselství Jiřího z Poděbrad	
	- seznámí se s pojmem reformace - chápe podstatu pojmu absolutismus - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - rozpozná znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	- změny ve společnosti raného novověku - počátky novověku - náboženská reformace - Španělsko a občanská revoluce v Nizozemí - český stát v předbělohorské době - třicetiletá válka	VMEGS – reformace, klíčové události – objevení Ameriky Hv, Vv, Čj – architektura, literární památky, hudba	
8.	- seznámí se s novými typy monarchií a pojmem občanská revoluce - seznámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	- občanská válka v Anglii a vznik Velké Británie - upevnění vlády Habsburků po třicetileté válce - rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - situace ve Francii, Rusku, Prusku - boj amerických osad za nezávislost, vznik USA	Čj - osvícenství, klasicismus, počátky národního obrození	

	- uvědomí si vliv VFR na další hospodářský, politický a společenský vývoj v Evropě - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu a změny ve společnosti - seznámí se s emancipačním hnutím národů - chápe národní obrození jako jev celoevropský - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození - chápe emancipační hnutí českého národa jako možnost ohrožení existence mnohonárodnostní monarchie - seznámí se s úsilím o vytvoření sjednoceného Německa a Itálie - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 - velká francouzská revoluce, průběh a význam - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století a na přelomu 19. a 20. století - procesy sjednocování Německa a Itálie - občanská válka v USA - kulturní styly od konce 18. století do r. 1914		
	- učí se chápat počátek a 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších válek - učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR,	Moderní doba - charakteristika mezinárodní situace a mezinárodní vztahy před 1. sv. válkou - první světová válka - situace v Rusku, ruské revoluce - vznik ČSR		
9.	- uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - seznámí se s vývojem vnitřní a zahraniční situace v období 1. republiky - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu	Moderní doba - mezinárodně politická situace Evropy po 1. sv. válce a ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize, její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - hospodářsko-politický rozvoj ČSR v období 1. republiky, sociální a národnostní problémy - cesta k Mnichovu, Mnichovská konference a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava	Ov – problémy lidské nesnášenlivosti, životní názor (náboženství) VMEGS – 1. a 2. světová válka jako mezníky vývoje, vznik SN	
	- učí se účtět k odkazu účastníků odboje - učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím	- druhá světová válka - domácí a zahraniční odboj - mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa - poválečné ČSR v letech 1945 – 1948 - únorové události 1948	VMEGS – vznik OSN	

- seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech - učí se rozpoznávat znaky totalitní spol. - učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa - seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968)	- dějiny od poloviny 20. století do současnosti - postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků - vnitřní situace v zemích východního bloku, krizové projevy	VMEGS – Východ proti Západu, NATO, Varšavská smlouva	
- učí se chápat postupný rozpad východního bloku, rozklad komunistických systémů - seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989, vznikem ČR	- charakteristika západních zemí - krize sovětského impéria - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ - rozpad Československa, vznik ČR	VMEGS – revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup	

5.9 Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova k občanství

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Výchova k občanství chce být v přímém vztahu k reálnému životu. Vyučovací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o další činnosti a bádání. Učení v souvislostech napomáhá lepšímu chápání celistvosti světa a stává se tak přirozenou cestou k celoživotnímu vzdělávání se. Jde především o poznávání podstaty existence člověka.

Výchova k občanství se vyučuje jako povinný předmět v 6., 7. a 9. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah Člověk jako jedinec je integrován v 8. ročníku do předmětu Člověk a svět práce.

2. Průřezová témata

Předmětem Výchova k občanství se prolínají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – sebepoznávání, seberegulace a sebeorganizace, vztahy mezi lidmi, komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, praktická etika, hodnoty, postoje.

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, jsme evropané.

Multikulturní výchova – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity.

Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.

Mediální výchova – kritické členění a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vliv médií.

3. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce výchovy k občanství uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Chápat probírané oblasti v kontextu,
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií,
- seznámit se s obecně používanými termíny předmětu výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat a umět efektivně řešit nejrůznější společenské problémy,
- při řešení problémů objevovat paralely,
- řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů.

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění,
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

- Chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách,
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu,
- naučit se diskutovat.

Kompetence občanské

- Přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit,

- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot,
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- Nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci,
- chápat cíl a riziko podnikání,
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení.

Kompetence digitální

- žák vyhledává a získává informace z různých informačních zdrojů
- žák třídí a zpracovává získané informace
- žák dokáže vytvořit vlastní digitální obsah (prezentaci)

5.9 Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova k občanství

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Člověk ve společnosti - naše vlast		
6.-7.	- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- život ve škole, rodinný život, obec	OSV - kooperace VDO – občanská společnost a škola, občan a občanská společnost	
	- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- život mezi lidmi, morálka a mravnost	MkV – etnické skupiny, postavení menšin, multikulturalita OSV – praktická etika, hodnoty, postoje	
	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	- komunikace, řešení konfliktů, svoboda a lidská práva	OSV – komunikace, seberegulace a sebeorganizace, vztahy mezi lidmi	
	- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		MkV – kulturní difference, lidské vztahy	
6.-7.	- dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi	Stát a hospodářství - základy hospodaření s penězi	OSV – seberegulace a sebeorganizace	
	- objasní význam úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, manželství	Stát a právo - majetek v našem životě - manželství jako smlouva - práva dítěte		
6.-7.	- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod			
7.		Člověk ve společnosti - kulturní život, kulturní instituce		
	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví, způsoby jejich ochrany a uvede příklady	Stát a hospodářství - majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví		
	- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Stát a právo - řízení společnosti	VDO – principy demokracie jako formy vlády	
7.+9	- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Člověk ve společnosti - život mezi lidmi - člověk a kultura - práce s informacemi, média	MV – kritické členění a vnímání mediálních sdělení, vztah mediálních sdělení a reality, vliv médií	

	- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	Stát a právo - Ústava ČR a dělba moci ve státě - lidská práva a práva dítěte	VDO – principy demokracie jako formy vlády - formy participace občanů v politickém životě	
9.	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Stát a hospodářství - peníze – funkce a podoby peněz, formy placení - hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání		

- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz			
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků			
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Stát a právo - občan a právo - právní ochrana		
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání, uvede příklady			
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - manželství			
- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci			
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování			
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Mezinárodní vztahy, globální svět - začlenění ČR do mezinárodních organizací - globální svět - evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR - mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) - globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	VMEGS – jsme Evropané OSV – etika, hodnoty, postoje VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MkV – princip soc. smíru a solidarity EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky			
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů			

5.10 Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

1. Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6.a 9.ročníku jednu hodinu týdně a v 7. a 8. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- exkurze

Žáci jsou poučeni o dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis : světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

2. Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)

3. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce fyziky uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledávat, třídit a propojovat informace
- používat odborné terminologie
- samostatně měřit, experimentovat a porovnávat získané informace
- nalézat souvislosti mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- komunikovat mezi žáky, respektovat názory druhých, umět diskutovat
- formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- chápat význam spolupráce při řešení problémů
- cítit zodpovědnost

Kompetence občanské

- šetrně využívat elektrické energie, posuzovat efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
- upřednostňovat obnovitelné zdroje

Kompetence pracovní

- dodržovat a upevňovat bezpečné chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

- žák vyhledává a získává informace z různých informačních zdrojů
- žák třídí a zpracovává získané informace
- žák dokáže vytvořit vlastní digitální obsah (prezentaci)
- žák využívá k vlastnímu učení digitální prostředí

5.10 Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou	látko a těleso -rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
	- chápe a používá pojem atom, molekula, iont - umí popsat, z čeho se skládá atom	- částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron)	Ch-návaznost v 8.roč.-atomy, ionty, prvky, chem.vazba	
	- chápe pojem fyzikální veličiny a zvládá převody jednotek délky, hmotnosti, objemu, teploty a času	fyzikální veličiny	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
	- z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$	- hustota	CH 8.r. – vlastnosti látek M – jednoduché rovnice	
	- změří časový úsek pomocí stopek - zvládá přepočty jednotek času	- čas a jeho měření		
	- rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná velikosti dvou působících sil - změří sílu siloměrem - rozumí jednotce síly - chápe různé druhy sil a jejich působení - užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa	- síla působící na těleso - působení dotykem, na dálku - gravitační síla, gravitační pole	Z-6.roč.-sluneční soustava, vliv Měsíce , slapové jevy M-jednoduché výpočty	
	-vysvětlí, jaké vlastnosti má magnet popíše magnet pomocí pólů -umí zmagnetovat vhodný předmět - chápe pojem magnetické indukční čáry - vysvětlí, jak funguje kompas	působení magnetu na tělesa magn. indukce, ind. čáry magnetické pole Země, kompas		
	-umí zelektrovat vhodné těleso - odlišuje kladný a záporný el. náboj - nakreslí model atomu -odliší atom, kladný, záporný iont - rozumí pojmu el. vodič, izolant - rozumí pojmu blesk, hrom a ví, jak se chránit -rozumí pojmem el. proud, napětí - vyjmenuje účinky el. proudu, el. spotřebiče -sestaví jednoduchý el. obvod, zná schematické znázornění - ví, jak bezpečně s el. zacházet	elektrování třením druhy el. náboje - model atomu el. vodiče, nevodiče výboj, blesk, ochrana - el. proudu, napětí schéma el. obvodu	VkZ - ochrana proti blesku	

7.	- rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - změří a vypočítá dráhu uraženou tělesem - určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá a rozumí vztahu $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa	- pohyb a klid tělesa, jejich relativnost - dráha a čas - okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu	VkZ - bezpečnost silničního provozu, M 7.r.- přímá a nepřímá úměrnost	
	- rozeznává jednotlivé druhy sil - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly - určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů	- síla - deformační účinky síly - třecí síla - skládání sil - výslednice sil - Newtonovy zákony	M – grafické sčítání a odčítání úseček	
	-určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese	- těžiště tělesa		
	-využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce k vysvětlení praktických situací	- posuvné účinky síly - otáčivé účinky síly - páka - pevná kladka		
	- v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly - užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy na níž síla působí - užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p=h \cdot \rho \cdot g$ - objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci - dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině	- mechanické vlastnosti kapalin - tlaková síla - tlak - Pascalův zákon - hydrostatický tlak - vztlaková síla působící na tělesa v kapalině - plování, vznášení se a potápění těles v kapalině		
	- vysvětlí vznik atmosférického tlaku, umí určit podtlak, přetlak ve srovnání s normálním atmosférickým tlakem, - užívá výpočet tlaku vzduchu	atmosférický tlak	Z – atmosféra Země, meteorologie, počasí	

	- využívá zákon odrazu světla při řešení problémů na rovinném a vypuklém zrcadle - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - rozklad bílého světla - rychlost světla, zatmění Slunce, Měsíce	- odraz světla - zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem - lom světla - rozptylka, spojka, brýle - čočky - optické vlastnosti oka - lupa a mikroskop - dalekohledy, fotoaparát	M - geometrické znázornění vzniku obrazu zrcadly a čočkami	
8.	- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- teplo, práce, výkon - práce - výkon - účinnost - jednoduché stroje - pohybová a polohová energie - polohová energie - přeměna polohové a pohybové energie"	OSV – rozvoj schopnosti poznávání M - úprava rovnic s písmeny - Př - porovnávání pohybové energie různých živočichů	
	- určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	- vnitřní energie, teplo - částicové složení látek - vnitřní energie - změna vnitřní energie konáním práce - změna vnitřní energie tepelnou výměnou - měrná tepelná kapacita látky		
	- uvede příklady změn skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, varu, kondenzace, sublimace a desublimace) z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje	- změny skupenství látek - tání a tuhnutí - vypařování - var - kapalnění	M - čtení údajů z grafu, sestrojování grafů (závislost teploty na čase při změnách skupenství)	
	- využívá poznatky v zákonitostech atmosferického tlaku	počasí kolem nás - meteorologie - atmosféra Země - základní meteorologické jevy a jejich měření - problémy znečišťování atmosféry	Z – porovná stav počasí pomocí internetu v daném čase v různých místech na Zemi	

	- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	zvukové jevy - zdroje zvuku - šíření zvuku prostředím - rychlost šíření zvuku - výška tónu - ucho jako přijímač zvuku - rezonance, barva tónu - odraz zvuku, ozvěna - ochrana před nadměrným hlukem	PŘ – lidské ucho– využití ultrazvukových píšťalek pro psy – orientace netopýrů	
	- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - změří elektrický proud a napětí - rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	elektrický proud - elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin - měření el.proudu a napětí - zdroje el.napětí - elektrický odpor, závislost na vlastnostech vodiče - výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe - regulace hodnoty proudu reostatem - reostat jako dělič napětí - elektrická práce a energie - výkon el. proudu	M - zpracování dat získaných měřením s využitím tabulky	
9.	- využívá praktické poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	co už víme o magnetickém poli - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet - působení magn. pole na cívku s proudem - elektromotor - elektromagnetická indukce	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
	- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	střídavý proud - vznik střídavého proudu - alternátor - měření střídavého proudu a střídavého napětí - transformátory - rozvodná elektrická síť		
	- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - vysvětlí základní postup při záchraně osoby zasažené el. proudem	- elektrické vodiče a izolanty - elektrický proud v kovových vodičích, kapalinách a plynech - bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními - elektrické spotřebiče v domácnosti - ochrana před úrazem elektrickým proudem"	Ch -galvanické články a elektrolýza - akumulátory	

- vysvětlí výhody a nevýhody získávání elektřiny z jaderné energie - rozliší druhy elmg. záření a zná jejich využití i nebezpečí - vysvětlí zákonitosti přírodní radioaktivity	jaderná energie - atom, jádro - radioaktivita - využití jaderného záření - řetězová jaderná reakce - jaderný reaktor - ochrana před zářením - elektromagnetické vlny a záření - vlnová délka a kmitočet, $f = c/\lambda$ - zdroje záření		
- objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem	Země a vesmír - Sluneční soustava - naše Galaxie - kosmonautika		

5.11 Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“. Zdůrazňuje poznávání přírody, uvědomování si užitečnosti získaných přírodovědných poznatků a jejich využití v praktickém životě. Učí pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc. Rozvíjí dovednost pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry ústně i písemně. Učí umět rozlišit příčiny chemických dějů, rozpoznat vztahy a souvislosti mezi nimi, umět je ovlivňovat v souvislosti s řešením praktických problémů.

Chemie se vyučuje 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Předmět se vyučuje v odborné pracovně chemie a přírodopisu.

2. Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

- environmentální výchova (EV)
- osobnostní a sociální výchova (OSV)

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce chemie uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- poznávat různými metodami přírodní objekty, procesy a jevy
- zpracovat je z hlediska důležitosti
- vyhledávat a třídit nové informace a poznané využít k dalšímu učení
- používat správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech

- chápat souvislosti a zákonitosti přírodních dějů
- zobecňovat, logicky vyvozovat, předvídat, objevovat, hledat varianty řešení

Kompetence komunikativní

- stručně a přehledně sdělovat ústně i písemně postupy pozorování a experimentování
- souvisle a srozumitelně formulovat projev
- umět se vzájemně dorozumívat

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupinách
- respektovat individualitu druhých
- bezpečně pracovat s nebezpečnými chemikáliemi
- dbát na ochranu zdraví i životního prostředí

Kompetence občanské

- chápat zodpovědnost za zachování životního prostředí
- rozhodovat se zodpovědně v situacích ohrožujících život a zdraví člověka (např. drogy a jiné nebezpečné látky)

Kompetence pracovní

- dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví
- plánovat, pozorovat, experimentovat a získaná data zpracovat a vyhodnotit

Kompetence digitální

- žák vyhledává a získává informace z různých informačních zdrojů

5.11 Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
8.	- dovede se zamyslet a vyhledat informace o významu chemie - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými pracovat nesmí	Úvod do chemie, pozorování, pokus a bezpečnost práce. - zásady bezpečnosti práce v laboratoři i běžném životě - nebezpečné přípravky a látky	F: fyzikální tělesa OSV: Rozvoj schopnosti poznávání	
	- rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	Vlastnosti látek, směsi - vlastnosti látek, změny skupenství - různorodé a stejnorodé směsi - složení roztoků (hmotnostní zlomek) - vzduch - voda	F: fyzikální veličiny EV: Základní podmínky života - ochrana vody a ovzduší	
	- používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Částicové složení látek - stavba atomu, molekula, ion - chemický prvek, sloučenina - periodická soustava prvků	F: částice chemických látek	
	- rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Chemické reakce, chemické rovnice - výchozí látky a produkty - chemický děj - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - jednoduchá chemická rovnice	F: fyzikální veličiny	
	- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Anorganické sloučeniny - oxidy, kyseliny, hydroxidy, halogenidy, soli - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných sloučenin	Př: otravné látky	

9.	- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkiny, areny - paliva - ropa, uhlí, zemní plyn. průmyslová paliva	Z: světové hospodářství, vztahy přírody a společnosti	
	- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Deriváty uhlovodíků - halogenderiváty - alkoholy - fenoly - aldehydy - ketony - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace		
	-uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Přírodní látky - sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny - fotosyntéza		
	- umí vysvětlit pojmy oxidace a redukce - dovede odlišit redoxní reakce a uvést jejich využití v životě (galvanický článek, elektrolýza, koroze, výroba železa)	Fyzikální chemie – redoxní reakce - oxidace a redukce - výroba železa a oceli - galvanický článek - elektrolýza - koroze	F: Elektrický obvod	
	- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Chemie a společnost - otravné látky - pesticidy - biotechnologie, enzymy - léčiva - drogy - detergenty - hořlaviny - chemie a životní prostředí	EV: Vztah člověka a prostředí – aktuálnost problémů, prostředí a zdraví.	

5.12 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. V 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu přírodopis

- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož části se vzájemně ovlivňují a jsou spolu propojeny
- směřuje k rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů
- učí využívat poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (za použití pracovních listů, literatury a přírodnin)
- přírodovědné vycházky a pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět souvisí s ostatními předměty jako jsou chemie (ochrana ŽP, chem, vlastnosti minerálů a hornin, pesticidy, insekticidy...) fyzika (světelná energie, sluch, zrak...) a zeměpis (rozšíření organismů, biotopy, národní parky, rezervace...)

2. Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

- multikulturní výchova (MkV)
- environmentální výchova (EV)

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce přírodopisu uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledávat, třídit a spojovat informace
- nalézat souvislosti
- pozorovat a porovnávat získané informace
- správně používat odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- navrhopvat řešení, samostatně vyhodnocovat fakta a docházet k vlastním závěrům

Kompetence sociální a personální

- jednat sebevědomě a zodpovědně
- umět spolupracovat při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- dovést srozumitelně formulovat myšlenky
- umět prezentovat svou práci a následně provést sebehodnocení, umět reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence občanské

- dodržovat pravidla slušného chování
- chápat povinnosti a práva v souvislosti s ochranou životního prostředí a ochranou zdraví

Kompetence pracovní

- dodržovat pravidla bezpečnosti a hygieny při laboratorních pracích
- dovést sám organizovat svou práci, navrhnout vlastní postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- žák vyhledává a získává informace z různých informačních zdrojů
- žák třídí a zpracovává získané informace
- žák dokáže vytvořit vlastní digitální obsah (prezentaci)

5.12 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

Roč	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	Žák: - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Obecná biologie vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití	Z - Planeta Země EV- Ekosystémy (potravní řetězec, zachování rovnováhy)	
	Žák: - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Biologie hub houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky - výskyt a význam		
	Žák: - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty	Biologie živočichů - stavba těla a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné, mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí -rozšíření, význam a ochrana živočichů		

7.	Žák: - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty	Biologie živočichů stavba těla a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné, mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin strunatců (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci -rozšíření, význam a ochrana živočichů	EV – základní podmínky života	
	- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům vyysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Biologie rostlin anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování systém rostlin -poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana		
8.	Žák: - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty	Savci vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin savců -rozšíření, význam a ochrana živočichů	TV – význam udržování tělesné kondice, sportu	

	- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Biologie člověka fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka anatomie a fyziologie- stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost nemoci, úrazy, prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie		
	- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Genetika dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení		
9.	Žák: - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Neživá příroda Země - vznik a stavba Země nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky půdy - složení, vlastnosti a význam vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy mimořádné události způsobené přírodními vlivy . příčiny vzniku, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné události v ČR a ochrana před nimi	Z – planeta Země CH – působení vody ve vápenci	

-uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Základy ekologie: organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
--	--	--	--

5.13 Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. V 6.-8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Zeměpis se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné procházky s pozorováním, projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír,...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...

- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států,...

2. Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

- EV: ekosystémy
- VMEGS: objevování Evropy, světa

3. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce zeměpisu uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovat získané poznatky do širších celků, nalézat souvislosti
- získané poznatky kriticky posoudit, porovnávat a formulovat závěry
- poznávat smysl a cíl učení, mít pozitivní vztah k učení
- vyhledávat, shromažďovat, třídit, porovnávat informace
- s porozuměním používat odborné terminologie
- nalézat souvislosti mezi získanými poznatky a využívat je v praxi
- využívat vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjádřit své myšlenky a názory souvisle, kultivovaně a v logickém sledu v písemném i ústním projevu
- umět naslouchat druhým a vhodně reagovat
- komunikovat mezi sebou a učitelem a dodržovat předem stanovená pravidla vzájemné komunikace
- naslouchat a respektovat názorů druhých
- interpretovat či prezentovat různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- být schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- myslet kriticky, být schopen hájit svá rozhodnutí
- vyhledávat a kombinovat informace z různých informačních zdrojů
- využívat metod, při kterých mohou dojít k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- argumentovat, diskutovat na dané téma, obhajovat své výroky
- odpovídat na otevřené otázky
- umět pracovat s chybou

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňovat dobré mezilidské vztahy, pomáhat si a být schopen o pomoc požádat, umět si vzájemně naslouchat
- utvářet pocit zodpovědnosti za svá jednání
- ochotně pomáhat a o pomoc požádat
- být schopen se podílet na vytváření kritérií hodnocení a následně být schopen dle nich hodnotit své výsledky
- dodržovat dohodnutou kvalitu, postupy, termíny
- být odpovědný za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním i globálním měřítku

Kompetence občanské

- respektovat názory druhých, uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- rozhodovat se zodpovědně podle dané situace
- chápat základní environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, jednat v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- dodržovat pravidla slušného chování
- chápat práva a povinnosti v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- brát ohled na druhé
- vytvářet osobní představy o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- využívat získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- být schopen dodržovat pravidla bezpečného chování v terénu

Kompetence digitální

- žák vyhledává a získává informace z různých informačních zdrojů
- žák třídí a zpracovává získané informace
- žák dokáže vytvořit vlastní digitální obsah (prezentaci)
- žák využívá k vlastnímu učení digitální prostředí

5.13 Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso - orientuje se na hvězdné obloze - rozumí astronomickým pojmům	- postavení Země ve vesmíru	F - sluneční soustava, skupenství látek Čj - Galaxie x galaxie Př - život ve vesmíru D - stáří kosmu, existence lidstva M - jednotky vzdáleností, porovnávání velikosti planet	rozvoj představivosti a fantazie dětí
	- používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu	- tvar a pohyby planety Země	M - porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F - gravitační síla Země D - vývoj poznání o tvaru Země Vko-kalendář Př - roční období - změny v přírodě, život na Měsíci Čj - 2 významy slova den	Pro žáka v 6. ročníku je velmi těžké pochopit pohyby Země, a proto by měl být důraz kladen na názorné pomůcky
	- používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země	- glóbus - měřítko glóbu	M - práce s měřítkem, převody jednotek, Čj - složování slova glóbus	Glóbus lze využít i v jiných předmětech

- používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, vypočítá vzdálenosti podle měřítka - seznámí se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	různé druhy plánů a map, jejich měřítko obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám přepočet vzdáleností - práce s atlasem	M - práce s měřítkem, převody jednotek, poměr D - tematické mapy Zeměpisná vycházka - práce s mapou, orientace v krajině	Lze zařadit zeměpisnou vycházku, kde žák určuje světové strany podle busoly, kompasu i jinými způsoby, pohybuje se v terénu podle azimutu, vytváří jednoduché náčrtky a plány okolní krajiny. K měření vzdáleností využívat turistické mapy i plán města Beroun.
- používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbu i mapě geografickou polohu - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi, dokáže stanovit místní čas - rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez	- poledníky rovnoběžky zeměpisné souřadnice zeměpisná síť určování absolutní (matematické) geografické polohy - určování časových pásem	M - polokružnice, určování času Vko - režim dne - časová pásma	
- vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry	krajinná sféra Země a její složky pevninské a oceánské tvary zemského povrchu	Př - vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá	Žák by měl být dostatečně motivován k poznávání krajinné sféry naší planety, měl by pochopit potřebnost poznání přírodních podmínek pro život člověka

	- objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek působení endogenních a exogenních činitelů - s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - provádí jednoduchá meteorologická pozorování v místě svého bydliště - seznámí se s rozložením vody na Zemi - porozumí pojmům z hydrologie a vyhledá je na mapách - popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům z pedologie - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - objasní uspořádání biotopu v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma na Zemi - objasní pojmy lidské rasy a rasismus - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí, - zná využití přírodních zdrojů pro potřeby člověka - vysvětlí pojmy zemědělství a průmysl - vysvětlí pojem rozvojový a rozvinutý stát	- význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	Př - ekosystémy, fotosyntéza F - teplota, tlak, hustota, změny skupenství M - nadmořská výška D - časová představa o pohybu kontinentů Vko - rasismus EV - ekosystémy	
	- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	- opakování		
7.	- určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásích - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů - seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů	- geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů	M - výsečové diagramy D - objevné cesty Př - vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů	Žáci by měli využívat různé zdroje poskytující obrazovou dokumentaci

- určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy -seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí -posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí	- Zeměpis světadílů - polární oblasti	Př - fauna, flóra	problémové úkoly: Proč lidé dobývají polární oblasti? Proč je přísně chránit? Čím mohou být ohroženy? Kdo se může dostat do polárních oblastí?
- dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytýčí společné znaky daného regionu - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí	- Zeměpis světadílů - Afrika, Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství	D - nejstarší osídlené oblasti, historie jednotlivých území, kolonizace-otroctví, význam zemědělství v historii, vývoj obchodu Př - podmínky života na Zemi, nerostné suroviny, podmínky pro zemědělství M - rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel VMEGS - mezinárodní spolupráce, organizace, globalizace - nadnárodní firmy, výrobky na pultech obchodů, možnost života v jiných státech světa	- žáci sami shromažďují obrazovou dokumentaci k jednotlivým světadílům, tvorba koláží - efektivní jsou stolní hry - domino, pexeso, kvarteto - lze zhotovit při výtvarné výchově
- provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytýčí společné znaky daného regionu - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	Zeměpis světadílů - Amerika, Asie, Amerika - fyzickogeografická sféra Amerika - socioekonomická sféra, regiony,char. států Amerika - charakteristika států Asie - fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika Asie - regiony, státy	VMEGS integrace, spolupráce zemí, vliv globálních problémů, cestování Př - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad, HIV D - nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce	- zaměří se na mezinárodní organizace, ve kterých je ČR členem
- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	- opakování	-významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, význam obilných plodin, obchodní	

8. - provede regionalizaci Evropy vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých regionech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	Zeměpis světadílu - Evropa Evropa - fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika Evropa - regiony, státy	VMEGS - život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování Př - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, D - nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce -významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti VkO - lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl M - rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch - využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory - podrobněji se seznámí se státy střední Evropy - zaměří se na mezinárodní organizace, ve kterých je ČR členem
--	--	--

- určí geografickou polohu České republiky - vyhodnotí geografickou polohu České republiky podle různých kritérií - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá významné horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky	Př - geologická stavba, ochrana přírody M - porovnávání rozlohy F - atmosférické prvky	
- vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje	rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky	VMEGS - vzájemné vztahy mezi národy, cestování M - hustota obyv. Př- vliv osídlení na krajinu D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace	
- rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky	rozmístění hospodářských činností České republiky	VMEGS - postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb Ch - využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie D - historie průmyslu Př- obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, F - typy elektráren	
- lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	regiony České republiky	VMEGS - euroregiony, spolupráce v rámci EU - finance D - historie regionů Ch - průmysl regionů M - práce s daty Př - krajina, stav přírody	

- zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	místní region České republiky	VMEGS - postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce D - historie regionu Ch - průmysl regionu M - práce s daty	
- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	opakování		

9.	- pracuje aktivně s tématickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech - orientuje se v rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje	společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa	Př - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV D - nejstarší osídlené oblasti, zvyšování tempa růstu obyvatelstva od 19. st. - demografická revoluce, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce - významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, vývoj dopravy, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Vko - lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, význam vzdělání pro člověka, M - rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch - chemizace v zemědělství - vliv na přírodu, kvalitu potravin - vitamíny, využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory
-----------	---	---	--

- orientuje se na politické mapě světa - vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy - rozlišuje a porovnává státy světa podle různých kritérií - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení	státy světa, hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení	M - zpracování statistických údajů Vko- státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce D - vznik států v minulosti, vývoj počtu států PŘ - vliv přírodních podmínek na osídlení	
- vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení	globální problémy současného světa	PŘ - podvýživa, hlad, AIDS, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpávané nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza Ch - skleníkový efekt, kyselé deště, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, pitná voda - znečištění D - rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času F - alternativní zdroje energie, rozvoj techniky Vko - mezinárodní spolupráce, pokrok lidstva, šetření surovinami Projekt - Globální problémy	

- rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady - posuzuje působení přírodních krajinných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí - zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady - zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni - navrhne možná řešení problematiky životního prostředí - provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj	krajina - prostředí, typy krajin společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí	Př - životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví lidí, život v přírodní a kulturní krajině	
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací - aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	cvičení a pozorování v terénu v místní krajině - orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky pochodové osy ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí	CH - živelné pohromy, chemické složení bojových plynů Př - příroda v místní krajině - stav, ochrana, ohrožení zdraví a života člověka	
- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	opakování geografického učiva na základní škole		

5.14 Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a dalších aktivit
- chápání hudby jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v široké oblasti hudebních žánrů a stylů současnosti i minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury jiných národů a národností
- rozvoj celkové hudebnosti žáka

Časové vymezení předmětu:

- 1.-9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

2. Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Hudba jako prostředek komunikace, obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání

Výchova demokratického člověka

- Člověk a jeho svět - kritické myšlení, aktivita, kooperace, domov, vlast,
- Člověk a společnost- zásady slušnosti tolerance, odpovědné chování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá – vnímání evropské hudební kultury, emotivnost, prožitek, vnímání odlišných kultur

Multikulturní výchova

- Multikulturalita

Environmentální výchova

- Člověk a příroda – citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy přírody
- Člověk a jeho svět – příroda a emoce

Mediální výchova

- Vliv médií

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce hudební výchovy uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávat a třídit informace
- používat obecně užívané hudební odborné názvy
- dávat do souvislostí získané znalosti

- vyhledávat, shromažďovat, třídit, porovnávat informací
- užívat odbornou terminologii
- nalézat souvislosti mezi získanými poznatky a využívat je v praxi
- využívat vlastní zkušenosti a poznatky z ostatních předmětů

Kompetence k řešení problémů:

- samostatně a kriticky přemýšlet
- samostatně rozpoznat a řešit problémy

Kompetence komunikativní:

- dokázat vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a názor druhých tolerovat

Kompetence sociální a personální:

- efektivně spolupracovat, respektovat názory druhých
- objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních
- snažit se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské:

- respektovat názor druhých
- chránit, vážit si a oceňovat naše kulturní tradice
- aktivně se zapojovat do kulturního dění

Kompetence pracovní:

- koncentrovat se na pracovní výkon a úspěšně ho dokončit
- dodržovat vymezená pravidla

- vytvářet si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Kompetence digitální

- - žák vyhledává a získává informace z různých informačních zdrojů

5.14 Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.-3.	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- rozvoj hlasového tónu - správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost - rozšíření hlasového rozsahu	Čj, Tv	
	- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	Tv	
	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hra nejjednodušších doprovodů na _altick nástroje		
	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohybový doprovod znějící hudby - taktování - hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání)		
2.-3.	- orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	- notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4, nota čtvrt'ová, osminová, půlová a celá, pomlka		
1.-3.	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- výrazové prostředky - zvuk, tón, melodie, hudební kontrasty	Vv	
	- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	- hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová, umělá		
4.-5.	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus- realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Dvojhlas a vícehlas- prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. Intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.)	Čj,Tv	
	- orientuje se v zápisu jednoduché písni či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	- orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce		
	- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	- hra na hudební nástroje- reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z _altick instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.		
	- rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby	- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry- hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.	Vv,Tv	

4.-5.	- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace- s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod. (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchá písňová forma (a – b)	Vv	
	- rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem- rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu)		
	- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru- pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	Tv	
6.	- dokáže podle svých individuálních schopností zpívat jednohlasé i vícehlasé písně - chápe rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy	Vokální činnosti - jednoduchá intonační cvičení - zpěv lidových písní s doprovodem hudebních nástrojů, nástrojů z Orffova instrumentáře zpěv a capella - práce s notovým zápisem - rytmická cvičení a hádanky	OSV – umění jako prostředek komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, vnímání evrop. hudeb. kultury, emotivnost, prožitek Vv – ilustrace písní	
	- umí zahrát jednoduchá cvičení a písně na sopránovou zobcovou flétnu - správně rytmicky doprovází píseň na nástroje Orffova instrumentáře - má rytmické citění - dokáže vytvořit sám vlastní rytmické motivy	Instrumentální činnosti - hra na sopránovou zobcovou flétnu - vytváření jednoduchých rytmických doprovodů na nástroje z Orffova instrumentáře - rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - využití různých hudebních nástrojů při zpěvu nebo při školních akcích		
	- umí pohybem vyjádřit pochodový, polkový a valčíkový rytmus - zvládne taktování dvoučtvrtového a tříčtvrtového taktu - dokáže pohybově vyjádřit obsah písně	Hudebně pohybové činnosti - pochod, polka, valčík, mazurka - dirigování, hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní, vánoční koledy	Tv – tanec jako prostředek komunikace	

	- sluchem pozná hudební nástroj a pojmenuje ho - rozliší píseň lidovou a umělou - určí skladbu vokální a instrumentální - seznámí se s hudebními obdobími a poslechovými skladbami	Poslechové činnosti - hudební nástroje – poznávání - lidová a umělá píseň – Schubert - vokální a instrumentální skladba - opera – Händel, Wagner, Verdi, Mysliveček, Smetana - Národní divadlo - Dvořák, Janáček, Martinů - melodram – Fibich - opereta – Nedbal - muzikál a hudební revue - balet – Čajkovskij, Prokofjev - scénická hudba – Suk	D – vznik křesťanství D, Vv- umělecké směry	
7.	- dokáže podle individuálních dispozic zpívat intonačně čistě a rytmicky správně - využívá správné pěvecké návyky - orientuje se v notovém zápise	Vokální činnosti - lidové a umělé písně v jednohlasé, dvojhlasé i trojhlasé úpravě, kánon - dynamika, tempo, melodie, rytmus - práce s notovým zápisem, tonika, subdominanta a dominanta - hudba součástí obřadů a oslav - vánoční písně a koledy	OSV –obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání Čj, Vv – lidové umění	
	- umí zahrát jednoduché písně na sopránovou zobcovou flétnu - je schopen rytmicky doprovázet píseň hrou na tělo, na nástroje Orffova instrumentáře	Instrumentální činnosti - hra na sopránovou zobcovou flétnu - využití různých hudebních nástrojů a nástrojů z Orffova instrumentáře při doprovodu zpěvu, malá koncertní vystoupení		
	- rozpozná sluchem dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt a dokáže jednoduchá dirigentská schémata - jednoduchými tanečními kroky je schopen vyjádřit obsah písně - správně pohybově vyjádří tance: polku, valčík a mazurku	Hudebně pohybové činnosti - taktování - taneční ztvárnění lidových písní - polka, valčík, mazurka - moderní tance - taneční vystoupení ke školním akcím		

	dokáže sluchově určit základní intervaly - při poslechu využívá získané zkušenosti - rozpozná hudební nástroje - dokáže rozlišit komorní a symfonickou hudbu - zařadí skladbu do příslušného období	Poslechové činnosti - sluchová analýza základních intervalů - hudební slohy - renesance - baroko – Bach, Vivaldi, koncert - klasicismus – Mozart, Beethoven, sonátová forma, symfonie - romantismus – programová hudba, Smetanova Vltava, symfonická báseň - duchovní a světská hudba - tanec, společenské tance, balet - výrazový tanec - muzikál	Čj, Vv – umělecké směry v jiných oblastech umění	
8.	- dodržuje správné pěvecké návyky - dbá na hlasovou hygienu - intonuje přesně - zpívá čistě a rytmicky, dodržuje tempo a dynamiku - umí doprovázet hrou na tělo i na nástroje Orffova instrumentáře - zná základní hudební pojmy	Vokální činnosti zpěv lidových a umělých písní, jednohlas i vícehlas, kánon - hlasová a rytmická cvičení - základní intervaly - orientace v notovém zápisu - divadla malých forem, písně Šlitra a Suchého(Semafor), písně Wericha, Voskovce a Ježka (Osvobozené divadlo) - akord dur a moll, T, S, D	MkV – Kulturní difference, etnika, multikulturalita	
	- dokáže zahrát na flétnu písně a jednoduché skladby, dua	Instrumentální činnosti - hra na sopránové zobcové flétny - vlastní instrumentální hra – využití při školních projektech - rytmická cvičení - obtížnější rytmické útvary, ragtime, swing, blues, boogie woogie		
	- zvládá taktování základních taktů - pohybem dokáže vyjádřit rozmanité taneční rytmy	Hudebně pohybové činnosti - taktování - taneční kroky polky, valčíku, mazurky, jive, cha-cha - pohybové ztvárnění písní - dramatizace hudebních skladeb	Tv – tanec jako prostředek komunikace	

	- žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích	Poslechové činnosti - jednotlivé hudební slohy - gotika - renesance, kánon - baroko, Händel, Bach, Vivaldi - klasicismus, Haydn, Mozart, Beethoven - romantismus, Schubert, Chopin, Verdi - impresionismus, Debussy, Ravel - hudba 20. století - ostatní hudební styly, populární hudba	Čj, Vv, D – umění jako prostředek komunikace mezi národy, vztahy mezi lidmi, umělecké směry	
9.	- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - orientuje se v základních dynamických a tempových značkách, v taktech vyzná se v notovém zápise	Vokální činnosti - zpěv lidových a umělých písní, - důraz na přesnou intonaci, dodržování dynamiky, tempa a rytmu - písně z jednotlivých hudebních období - kánon - jazz, country, trampská píseň, folk, pop a rock - opakování základních hudebních pojmů - intervaly - akordy	MV – vliv médií	
	dokáže zahrát písně jednohlasé i vícehlasé na zobcovou flétnu - postihuje hudební výrazové prostředky	Instrumentální činnosti - hra na sopránovou zobcovou flétnu; - individuální hra na hudební nástroje – rozdělení nástrojů, školní projekty - rytmické doprovody písní pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře		

- zvládne kroky základních tanců - dokáže pohybově vyjádřit obsah písně	Hudebně pohybové činnosti - polka, valčík, mazurka, jive, cha-cha, - pohybové vyjádření písní a poslechových skladeb - hudební výrazové prostředky - dramatizace hudebních děl - taktování	Tv – tanec jako prostředek komunikace	
zná základní takty a jejich jednoduchá dirigentská schémata - při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností dovede zařadit poslechovou skladbu do hudebního období	Poslechové činnosti - počátky hudebních dějin v Čechách - česká hudební renesance - český hudební klasicizmus - český hudební romantismus - Národní divadlo - čeští skladatelé 20. století, Janáček, Martinů, Suk - kabaret, Hašler - Osvobozené divadlo, Semafor - populární hudba a její interpreti	Čj, Vv, D – význam české hudby pro evropskou kulturu	

5.15 Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

a Výtvarné činnosti

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

1. Rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování vlastní osobnosti
2. Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
3. Přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
4. Užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informační a komunikačních technologií

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

1. - 3. ročník – 1 hodina týdně
4. – 8. ročník – 2 hodiny týdně
9. ročník – 1 hodina týdně

Dále může být výtvarná výchova posílena volitelným předmětem výtvarné činnosti v 8. a 9. ročníku 2 hodinami týdně.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, keramické dílně, v učebnách výpočetní techniky, jiných učebnách školy nebo mimo budovu školy (práce v plenéru, galerie, výstavy, muzea)

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé a dlouhodobé projekty)

2. Průřezová témata:

OSV

VDO
VMEGS
MkV
MV

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce hudební výchovy uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- během tvorby rozpoznávat vlastní pokroky a zpětně si uvědomit problémy, které souvisely s realizací
- být schopen vytvářet a realizovat vlastní nápady
- být schopen účastnit se různých veřejných soutěží

Kompetence k řešení problémů

- předkládat dostatek námětů k řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- rozpoznat výtvarný problém a hledat nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

- vyjádřit vlastní názor a vhodnou formou ho obhájit

Kompetence sociální a personální

- respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat výslednou kvalitu společné práce
- dovést odmítnout vše, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- schopnost sebehodnocení

Kompetence občanské

- respektovat názor druhých

Kompetence pracovní

- umět se koncentrovat na pracovní výkon, kvalitní dokončení a dodržování vymezených pravidel
- vytvářet pozitivní vztah k manuálním činnostem

5.15 Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
3.	- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie,tvary,objemy,barvy,objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba - hra s barvou - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	M, Čj, Prv, Hv, PČ OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznávání - seberegulace - psychohygiena - komunikace	
1.-3.	- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace			
3.	- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky			
3.	- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů - manipulace s objekty - kompoziční zákonitosti	M, Čj, Prv OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznávání - seberegulace - psychohygiena - komunikace	
2.-3.	- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým či jiným	Prv, Čj OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznávání - seberegulace - psychohygiena - komunikace	
4.-5.	- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	- prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, výběr a uplatnění- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama	Čj, Prv, Hv OSV - rozvoj schopnosti poznávání	

4.-5.	- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- uspořádání objektů do celků- uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	Pč, Prv, Čj	
4.-5.	- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		
4.-5.	- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	Prv, Čj, Hv OSV - rozvoj schopnosti poznávání	
4.-5.	- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- hledisko jejich vnímání (vizuální, _altické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	VI, Čj VMEGS - Objevujeme Evropu a svět	
4.-5.	- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	Čj OSV - rozvoj schopnosti poznávání	
4.-5.	- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	Čj, Prv OSV - rozvoj schopnosti poznávání	

6.-7.	-umí vybírat a samostatně vytvářet bohatou škálu vizuálně obrazných elementů, uplatňuje zkušenosti z vlastního vnímání, z představ a poznání	kresebné studie – linie tvar objem jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů	OSV – kreativita, smyslové vnímání VMEGS- jsme Evropané - kořeny, zvyky Hv – rytmus, melodie Čj – ústní lidová slovesnost, pohádky M – geometrie D – historické slohy Př – biologie člověka Informatika	Ilustrace Kalendář Koláž, rozfoukávaná tuš
	-uplatňuje zkušenosti získané pohybem, hmatem, sluchem	rozvíjení smyslové citlivosti prostorová tvorba		
	-správně užívá techniku malby, míchání barev	malba teorie barev tvarová a barevná kompozice		
	-je schopen vyjádřit a jednoduše zachytit svět kolem sebe	subjektivní výtvarné vyjádření reality, vnímání okolních jevů kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci		
	-je schopen vystihnout proporce lidského těla	lidská figura, tvarová stylizace		
	-seznamuje se s kulturou pravěku, starověku a středověku.	Dějiny umění pravěku, starověku a středověku		
	-výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům i svátkům.	Dekorační práce, využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů tématické práce, Vánoce, Velikonoce, roční období – dekorativní předměty, výzdoba interiéru.		
	-užívá metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace	subjektivní vyjádření fantastických představ s využitím různorodých materiálů, výtvarných postupů a metod současného výtvarného umění		

[illegible]

- používá správně techniky malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy -je schopen expresivně používat barvy	malba – techniky a objemové vyjádření námětu barvami		
- dokáže používat některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií		počítačová grafika a práce s internetem	

5.16 Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je nově konstituovaný vzdělávací obor, který usiluje o funkční vyváženost a propojenost poznatků a dovedností s hodnotovým postojem. Nestačí jen vědět co je zdravé a bezpečné. Je žádoucí, aby se na základě získaných poznatků a osvojených sociálních dovedností (mezilidské vztahy, komunikační dovednosti pro kooperaci, pomáhající a prosociální chování aj.) u žáka postupně formulovaly trvalé postoje k celoživotní podpoře a ochraně zdraví.

Při vytváření výchovné a vzdělávací strategie tohoto vyučovacího předmětu je třeba vycházet ze specifických cílů, jako jsou formování pozitivního vztahu ke svému zdraví, pozitivní utváření mezilidských vztahů, úcta, tolerance a empatie v rodině i v širším společenství, odpovědné chování k sobě, k ostatním, přírodě a životnímu prostředí a také osvojení sociálních dovedností a modelů chování.

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje v rozsahu 1 hodiny týdně v šestém a sedmém ročníku.

Součástí výuky je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce, exkurze a projekty.

2. Půřezová témata:

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV - člověk a zdraví, psychohygiena

VMEGS - člověk a jeho svět

- globální problémy zdraví

MV - podíl médií na utváření doby

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce Výchovy ke zdraví uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umět vyhledávat a hodnotit informační zdroje související s podporou a ochranou zdraví

- využívání informací a získaných dovedností v praktickém životě
- chápat smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- dokázat řešit problémy související se zdravím
- vyvozovat správné závěry vzhledem ke svému zdraví
- umět aplikovat získané vědomosti do svého chování
- rozhodovat a jednat

Kompetence komunikativní

- dokázat řešit dílčí úkoly
- uplatňovat osvojené modely specifických komunikativních dovedností
- uplatňovat osvojené modely při řešení problémových a krizových situací

Kompetence sociální a personální

- přispívat k utváření hodnotných mezilidských vztahů
- zohledňovat ohleduplnost a uctivost
- dokázat poskytnout první pomoc
- rozvíjet interakční a vztahové dovednosti pro život

Kompetence občanské

- rozhodovat v zájmu podpory a ochrany zdraví
- prokazovat odpovědnost
- ochránit zdraví své i jiných

Kompetence pracovní

- zohledňovat hledisko ochrany zdraví
- efektivně organizovat své pracovní činnosti

Kompetence digitální

- žák vyhledává a získává informace z různých informačních zdrojů

5.16 Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	Žák respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ ☐ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství ☐ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek		
	Žák samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ ☐ <i>sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity</i> ☐ <i>seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</i> ☐ <i>psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</i> ☐ <i>mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</i>		

Žák vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí, dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc Žák usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví,	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ □ <i>výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy</i> □ <i>vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota</i> □ <i>tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim</i> □ <i>ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty</i> □ <i>ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě</i> HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ □ <i>celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</i> □ <i>podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</i>		
--	--	--	--

7.	Žák vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví Žák uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým Žák posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví Žák projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Žák vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Žák uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE □ stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti □ auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu □ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci □ bezpečné chování a komunikace– komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení □ dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) základy 1. pomoci □ manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt □ ochrana člověka za mimořádných událostí– klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	Mediální výchova - Vliv médií ve společnosti	
----	--	---	---	--

Žák projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE ☐ dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny ☐ sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity		
--	--	--	--

5.17 Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova a integruje některé tematické okruhy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Žáci mají možnost rozvíjet si své pohybové schopnosti a dovednosti, korigovat jednostranné zatížení organismu, eventuelně i zdravotní oslabení. Žáci si jasně utváří vztah ke zdraví a umí si preventivně zdraví chránit. Dokáží si na základě získaných informací vytvořit i názor na zdravotní problematiku menších i větších skupin a ten obhájit.

Ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví zařazujeme do tělesné výchovy téma péče o zdraví a zdravá výživa tematického okruhu "Zdravý způsob života a péče o zdraví".

Tělesná výchova je vyučována v 1. – 9. třídě s časovou dotací 2 hodiny týdně. Tuto dotaci je možné rozšířit volitelným předmětem sportovní činnosti v 9. ročníku.

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni (v 1. a 2. ročníku) v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin.

Škola nemá sportovní zaměření. Má k dispozici malou a větší tělocvičnu, hřiště na dvoře školy a městské hřiště Hlinky určené k výuce lehké atletiky a sportovních her. Nedostatkem je větší vzdálenost hřiště od školy. Tělesná výchova probíhá také v blízkém lesoparku Městská hora.

Všichni žáci absolvují lehkou atletiku, sportovní gymnastiku, sportovní hry, ostatní okruhy, doplňkové pohybové činnosti nebo sportovní kurzy.

Záleží na vyučujícím TV, zda si dané učivo nebo některé jeho součásti, s ohledem na úroveň pohybových dovedností žáků v tomto tematickém celku, zvolí. Snahou je samozřejmě absolvovat celý obsah.

Po celý školní rok probíhají podle zájmu soutěže - turnaje tříd v kopané, přehazované, florbalu, košíkové nebo vybíjené.

Pro vybrané výkonnostně nejlepší žáky zajišťujeme účast v okresních soutěžích.

2. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce tělesné výchovy uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- osvojovat si pohybové dovednosti a být schopen poznat vlastní fyzickou a pohybovou výkonnost
- samostatně si vybírat vhodné kondiční, posilovací nebo relaxační cviky
- být schopen rozpoznat zdraví prospěšné i zdraví ohrožující tělesné aktivity
- být zodpovědný za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

Kompetence k řešení problémů

- vhodně reagovat v situacích, které motivují k týmové spolupráci, nutnosti stanovit taktiku hry
- řešit herní situace a problémy (např. sestavování družstev z rozdílně technicky a
- fyzicky výkonných žáků)
- dovést se podílet na přípravě vlastních sportovních akcí - plánovat, realizovat a hodnotit tyto akce
- jednat přiměřeně ve vypjatých situacích
- chápat tělesnou aktivitu jako prostředek kompenzace psychického zatížení a jako vlastní uspokojení

Kompetence komunikativní

- hájit své stanovisko, vyjádřit svůj názor
- dovést se vyjadřovat kulturně, přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně
- vzájemně komunikovat mezi věkově rozdílnými skupinami (zařazování mezitřídních a celoškolských soutěží a turnajů)

Kompetence sociální a personální

- chápat význam sportovní činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny na dosažení výsledku (při lyžařském kurzu, sportovních turnajích, soutěžích, ...)
- být schopen poskytnout vzájemnou pomoc - dopomoc a záchranu
- chápat a dodržovat pravidla bezpečnosti
- podílet se na vytváření pravidel chování při sportovních činnostech
- být schopen zaujímat různé role v družstvech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku úspěšné spolupráce

Kompetence občanské

- netolerovat sociálně patologické jevy a nekamarádské chování
- dodržovat pravidla chování v duchu fair - play
- umět reagovat v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích
- dovést poskytnout základní první pomoc

Kompetence pracovní

- být schopen provést adekvátní sebehodnocení
- utvářet si pozitivní vztah k pohybu a práci

Tvorba osnov pro jednotlivé skupiny ročníků je limitována nejen pro každého žáka, ale pro každou skupinu žáků. Ti jsou k pohybu předurčeni somatotypem, genetickými předpoklady, konkrétní etapou svého pohybového vývoje i svým aktuálním zdravotním stavem.

Pokud žáci nedosahují potřebné pohybové a výkonnostní úrovně v dané pohybové aktivitě, není jim učivo nabízeno a naopak, pokud žáci požadovanou úroveň přesahují, pak je jim nabízeno učivo pro pokročilé, učivo navíc. Pro konkrétního žáka může učitel příslušné učivo ze zdravotních důvodů upravit.

5.17 Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby	Poznámky
1. -3.	- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- adaptace na vodní prostředí - hygiena plavání - základní plavecké dovednosti - jeden plavecký způsob (plavecká technika) - prvky sebezáchrany a bezpečnosti		
1.-3.	- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- znalost základních cvičení prospěšných pro zdraví a výběr vhodného prostředí pro pohybovou činnost	Prv	
	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	- rytmická a kondiční cvičení - gymnastika: zákl. akrobacie, šplh, přeskok, kladinka, hrazda, kruhy - atletika: vytrvalostní a rychlý běh, skok daleký a vysoký, hod míčkem - plavání	Hv	
	- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - sportovní hry – držení míče, přihrávky, chytání rukou i nohou, zdokonalování přihrávek v rychlosti a přesnosti		
	- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- základní hygiena po Tv a při jiných pohybových aktivitách	Prv důležitost hygieny	
	- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- znalost smluvených povelů a signálů při pohybových činnostech, pojmenuje základní pomůcky a dovednosti, umí připravit a uklidit náčiní a nářadí		
	- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	- cvičení s náčiním, cvičení na žebřinách, lavičkách - kompenzační, protahovací a vyrovnávací cvičení, cvičení pro správné držení těla		

	- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- adaptace na vodní prostředí - hygiena plavání - základní plavecké dovednosti - jeden plavecký způsob (plavecká technika) - prvky sebezáchrany a bezpečnosti		
4-5.	- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu, význam pohybu pro zdraví	Př	
	- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, relaxační cvičení a praktické využití, správné zvedání zátěže, průpravná cvičení - zdravotní tělesná výchova: správné držení těla v klidu i pohybu, kompenzační cviky - úpoly: pohybové hry s přetahy a přetlaky, průpravné úpoly		
	- zvládá základní techniku speciálních cvičení - koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele			
	- upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením			
	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - vytváří varianty osvojených pohybových her	- organizace při Tv – ve cvičebním prostoru i v šatnách - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) - atletika – rychlý, vytrvalostní běh a start, běžecká abeceda, skok daleký a vysoký, hod míčkem - gymnastika – akrobacie, přeskok, trampolínka, kruhy, kladinka, šplh, hrazda - rytmická gymnastika – rytmus, tempo, takt	Hv	
	- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy			
4.-5.	- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc při Tv		

- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- turistika a pobyt v přírodě - bruslení (základní techniky pohybu, hry na sněhu a ledě)	pobyt v přírodě, ochrana přírody VI, Př	
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- zásady jednání a chování, olympijské ideály a symboly - sportovní hry (vedení míče, uvolňování s míčem, střelba na koš, na branku) - pohybové hry (pro rozvoj rychlosti, síly, obratnosti, vytrvalosti, pro zdokonalení pohybových dovedností, soutěživé a bojové)		
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví - cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- komunikace při Tv (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály)	Čj	
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)	hry, závody, soutěže mezi třídami, školami sociální zapojení	
- orientuje se v informačních zdrojích pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - samostatně získá potřebné informace	- zdroje informací o pohybových činnostech	MV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

6.-7.	Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a účelně. Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program, Žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k znečištění ovzduší. Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Žák respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů. Žák usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Žák vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližším okolí. Žák projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a	Činnosti napomáhající splnění daných kompetencí; vzdělávací obsah se prolíná všemi kompetencemi: Atletika: -rychlý běh 60m -vytrvalostní běh 600, 1000, 1500m -nízký, vysoký start -speciální běž. s cvičení -štafetový běh -skok vysoký zádočným způsobem -skok daleký s optimálním způsobem -hod kriket. míčkem Gymnastika: -akrobacie (kotouly vpřed a vzad, rovnovážné polohy a postoje, stoj na lopatkách, na rukou, vázání prvků do akrobatických řad, přemet stranou) -přeskok (roznožka a skrčka přes kozu našíp) -trampolínka (skoky prosté) -hrazda (náskok do vzporu - sešín, závěs v podkolení jedné nohy, výmyk) -kladinka (různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a nohou,	Význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport (Vko) Zásady zdravého stravování, zásady osobní, intimní a duševní hygieny. Otuzování. (VkJ)	
-------	--	---	--	--

pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce. Žák optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. Žák dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka. Žák projevuje odpovědné chování v situaci ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Žák uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdr. oslabení. Žák posoudí provedení osvojované pohyb. činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich příčiny. Žák naplňuje ve školních podmínkách základy olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. Žák se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	základní obraty a rovnovážné polohy, poklus a jednoduché poskoky) -šplh na tyči Rytmická gymnastika: -různé druhy pohybu s rytmičným hudeb. doprovodem -technika kroku, skoku, obratu, cviky rovnováhy -technika pohybu s náčiním - švihadlo Sportovní hry: košíková -dribling -uvolňování hráčů s míčem a bez míče se změnou směru a rychlosti (driblingem) -přihrávky jednoruč i obouruč na vzdálenost 4-8m -střelba z krátké vzdálenosti jednoruč -střelba ve výskoku z místa -střelba ze střední vzdálenosti a z čáry trestného hodu -základy krytí hráče s míčem a bez míče Sportovní hry: kopaná -hra hlavou -tlumení míče zastavením a stáhnutím -vedení míče, střelba z místa po vedení míče -autové vyhazování -herní činnost jednotlivce, -herní systémy	Stres a jeho vztah ke zdraví. Civilizační choroby. Režim dne. (VkZ, Vko) Zákonitosti fyziologického vývoje člověka. Odlišnosti opačného pohlaví a vztahy mezi nimi. (Př) Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek. patologické hráčství (VkZ)	
---	---	--	--

	Sportovní hry: odbíjená -základní postoj, odbíjení obouruč vrchem, obouruč spodem, -spodní podání Sportovní hry: přehazovaná -pravidla, přihrávky, práce s míčem, útočný hod - smeč ringo hod a chycení kroužku vybíjená florbal herní činnosti jednotlivce stolní tenis doplňkové pohyb.činnosti, drobné pohyb.hry Rozvoj pohybových schopností: rychlosti -síly -obratnosti -vytrvalosti Pořadová cvičení: -nástup, podání hlášení Pohybové hry: -soutěživé, tvořivé, představivé Úpoly: -přetahy, přetlaky, úpolové odpory -pády, postoje, základy sebeobrany -základní úpolové sporty	Znát příčiny nesprávného držení těla (Př) Historie a současnost sportu, olympionismus, významné soutěže a sportovci. Chápat rozdíly mezi pohyb. činnostmi osob opačného pohlaví, osob starších a postižených. (Vko)	
--	--	--	--

		Turistika a pohyb v přírodě: -pohybové hry v přírodě -cykloturistka - podle podmínek Bruslení: -jízda vpřed s oporou a bez opory, brzdění- podle podmínek, jízda vzad Tance: -lidové, country, moderní Lyžování: LVVZ 7.roč. -péče o výzbroj a výstroj, turist. značky -výstupy přídupem a odvratem -obraty přešlapem, přivratem, odvratem -běž. lyže (odšlapování, chůze, chůze se sunem a skluzem; jízda odpichem soupaž, přes terénní nerovnosti; běh střídavý soudobý) -sjezd (odšlapování, bruslení, brzdění přivratem jednostranným a oboustranným, vlnovka; kročň základní oblouk, jízda na vleku)		
8.-9.	-žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži -žák užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin, uživatele internetu -žák rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora -žák sleduje určené prvky pohyb. činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí -žák organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, akce na úrovni školy, spolurozhoduje soutěže -žák zpracuje naměřená data a informace o pohyb. aktivitách a podílí se na jejich prezentaci -žák se samostatně připravuje před pohyb. činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Činnosti napomáhající splnění daných kompetencí; vzdělávací obsah se prolíná všemi kompetencemi Atletika: -rychlý běh 60 – 400m -vytrvalostní běh 1500 – 3000m – cross -speciální běžecká cvičení -vrh koulí se sunem -skok daleký – optimální spojení rozběhu a odrazu -skok vysoký – zářadový způsob – optimální provedení -štafety Gymnastika: -akrobacie (přemet stranou, rovnovážné polohy a postoje, vázání prvků, akrob. sestavy) -hrazda (výmyk, sešin, přešvihy, závěs v podkolení, vzepření, sestava na hrazdě) -přeskok (odbočka přes bednu našíř, skrčka a roznožka přes kozu) -kladina (náskok, seskok, sestava) -šplh na tyči, na laně, na tyči na čas Rytmická gymnastika: -různé druhy pohybu s ryt. a hudeb. doprovodem, aerobní gymnastika		

-žák vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu soc. klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví. -žák vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním zákl. lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. -žák dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. - žák uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá lékařskou pomoc.	Sportovní hry: košíková -krytí hráče bez míče a s míčem -osobní obrana a zónová obrana -rozestavení hráčů při herních situacích -vrchní střelba z výskoku -kombinace „hod“ a běž“ -rychlý protiútok, základy postupného útoku -dvojtakt Sportovní hry: odbíjená -přihrávky a nahrávky -smeč, blok, dvojblok - odbíjení jednoruč - základní herní systém 6:6 -podání spodní a vrchní -hra 4:4 Sportovní hry:kopaná -rozestavení obrany -útočné fáze hry -hra v prostoru -přihrávky na jeden dotyk -odebírání míče -střelba z přihrávky po zemi -přechod z obrany do útoku -činnost brankáře -herní činnost jednotlivce Rozvoj pohybových schopností: -rychlosti -síly - obratnosti -vytrvalosti -psychomotorická cvičení		
---	---	--	--

-žák samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. -žák v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíly mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování. -žák vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, medií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. -žák zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jeho optimální provedení. -žák se aktivně vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	Pořadová cvičení: -pracovní povely Pohybové hry: -samostatně navržené hry -radost ze hry, prožitek, spolupráce Úpoly: -pády vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno -střehové postoje, držení a odpory -základy judo, aikidó, karate -sebeobrana Turistika a pohyb v přírodě: -příprava turistické akce -získávání informací o místě pohybu -orientační běh 30 min, orientace podle mapy a buzoly Plavání: -plavání vytrvalostní -význam pro regeneraci Další sportovní hry: -přehazovaná -ringo -florbal -stolní tenis -drobné pohybové hry -doplňkové pohybové činnosti -sport. hry povolené ŘŠ		
---	--	--	--

5.18 Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. a 9. tř.)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Pracovní činnosti je na prvním stupni členěn do čtyř tematických okruhů Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů, které se během roku střídají.

Na druhém stupni se v 6. a 7. ročníku střídají tematické okruhy Práce s technickými materiály a Příprava pokrmů, v 8. a 9. ročníku je tematický okruh Svět práce.

Předmět Pracovní činnosti je vyučován v 1. - 7. ročníku jednu hodinu týdně. V 8. a 9. ročníku se předmět jmenuje Člověk a svět práce.

Předmět Člověk a svět práce integruje v 8. ročníku vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Člověk a svět práce, konkrétně vzdělávací obsah Člověk jako jedinec ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství spolu se vzdělávacím oborem Člověk a svět práce.

Vzdělávání v předmětu pracovní činnosti a člověk a svět práce směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

2. Průřezová témata:

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Environmentální výchova (EV)

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. – 9. tř.) uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- prakticky si osvojovat práci podle návodu
- plánovat činnosti při práci
- poznávat vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- uvědomovat si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- aplikovat řešení při obdobných zadáních a hledat nové způsoby využití dovedností při práci
- být schopen používat osвоенé poznatky pro uplatnění na trhu práce
- zodpovědně rozhodovat o vlastní profesní orientaci
- orientovat se v poradenství v oblasti volby dalšího studia a profesní orientace

Kompetence komunikativní

- rozumět a správně užívat významy pojmů souvisejících s pracovními činnostmi a volbou povolání
- vhodně využívat podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci své práce

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve dvojici a v malé skupině
- efektivně přiřazovat různé role v pracovní skupině
- uvědomovat si potřebu ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- chápat vliv různých činností člověka na životní prostředí a podle něho se spoluodpovědně chovat

Kompetence pracovní

- uvědoměle, správně a bezpečně používat všechny nástroje a materiály
- provádět práci v co nejlepší kvalitě
- umět srovnávat hospodárnost různých postupů, které vedou k témuž cíli
- vyhledávat možná rizika při různých činnostech a navrhnout cesty k jejich minimalizaci
- domýšlet jednodušší podnikatelské aktivity od záměrů až po jejich realizaci
- být schopen promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Kompetence digitální

- žák vyhledává a získává informace z různých informačních zdrojů

5.18 Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.-3.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
	- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	- práce s různým materiálem - vlastnosti materiálu, jejich využití v praxi - jednoduché pracovní postupy - organizace práce	VV- výtvarné pojetí Čj – čtení a porozumění slovním návodům, psaní M - geometrie	
4.-5.	- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	- práce s daným materiálem - vlastnosti materiálu - seznámení s lidovými tradicemi - druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů - bezpečnost a uspořádání práce		
1.-3.	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
	- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- sestavování modelů - montáž a demontáž	VV- výtvarné pojetí M- geometrie (tělesa) - prostorová představivost	
4.-5.	- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- práce se stavebnicí, použití logiky - využití návodu při postupech práce pracovní hygiena, první pomoc při zranění		
1.-3.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
	- provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročnou rostlinu	- práce s tabulkou - péče o nenáročnou rostlinu	M- vytváření tabulek, záznamů Čj- psaní záznamů, sloh- popis Prv + Př – rostliny Vv – výtvarné pojetí EV - pozorování a vnímání přírody	

4.-5.	- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- práce s rostlinami – pokusy - péče o rostliny - využití nářadí při práci s rostlinami - pracovní hygiena, první pomoc při zranění		
1.-3.	PŘÍPRAVA POKRMŮ			
	- připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	- příprava jednoduché tabule - pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle	Prv + Př - zdravá výživa, jídelníček Čj – psaní, čtení-porozumění jednoduchým textům a návodům M – jednotky hmotnosti Vv – výtvarné pojetí	
4.-5.	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje zásady správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	- vybavení kuchyně, elektrické spotřebiče, kuchyňské náčiní - příprava jednoduchých pokrmů - základy společenského chování, pravidla stolování - pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu		
6.	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
	- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a řád školní dílny - umí poskytnout první pomoc při úrazu nářadím a materiálem	seznámení se zařízením školních dílen řád školní dílny		
	- připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - umí číst jednoduchý technický výkres (zobrazení jedním pohledem – pohled zepředu)	- technický náčrt - čtení jednoduchého technického výkresu		
	- orientuje se v základních materiálech vyráběných ze dřeva s ohledem na jejich užití v praxi (řezivo; dýhy, překližky, laťovky) - pracuje podle návodu, předlohy či s pomocí učitele - zvládá základní pracovní dovednosti při práci se dřevem a příslušným nářadím	- práce se dřevem - materiály vyrobené ze dřeva (řezivo, dýhy, překližky, laťovky) - jejich vlastnosti, užití v praxi - měření a orýsování - upínání materiálu - jednoduché řezání dřeva (čepovka, ocaska) - opracování dřeva rašplí, pilníkem, brusným papírem		

	- zdůvodní základní výhody plastů před klasickými materiály - pracuje podle slovního návodu, podle předlohy, s pomocí učitele umí pracovat podle pracovního postupu - zvládá základní pracovní dovednosti při práci s plasty	- práce s plasty - vlastnosti plastů - tvrzený polystyrén - měření a orýsování - upínání materiálu - ruční opracování plastů (řezání, pilování, vrtání)		
	- zvládá základní pracovní dovednosti při práci s drátem - pracuje podle slovního návodu, podle předlohy, s pomocí učitele umí pracovat podle pracovního postupu - umí správně používat, udržovat používané nářadí na kov	- práce s kovy - materiály vyrobené z technických kovů (plech, drát) - práce s drátem (měření, orýsování, ohýbání, řezání, pilování)		
7.	- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a řád školní dílny - umí poskytnout první pomoc při úrazu nářadím a materiálem	- seznámení se zařízením školních dílen - řád školní dílny		
	- orientuje se v pravoúhlém promítání těles - umí číst jednoduchý tech.výkres (pohled zepředu, pohled zleva, pohled shora)	- základy tech. zobrazování - pravoúhlé promítání - čtení jednoduchého technického výkresu (popisové pole, měřítko...)		
	- orientuje se v základních materiálech vyráběných ze dřeva (sololit, hobra, dřevotřískové desky, dřevocementové desky) - umí pracovat podle pracovního postupu (podle technické dokumentace zhotoví výrobek) - zvládá základní pracovní dovednosti při práci se dřevem	- práce se dřevem - materiály vyrobené ze dřeva (aglomerované desky), jejich vlastnosti a užití v praxi - řezání (čepovka, děrovka, rámová pila, lupínková pila, používání pokosnice) - vrtání (hlubič, nebozez, kolovrátek, ruční vrtačka, druhy vrtáků) - spojování hřebíky a vruty - jednoduché spojování plátováním - lepení (druhy lepidel) - povrchová úprava (moření, lakování)		
	- orientuje se v základním rozdělení plastů - umí pracovat podle pracovního postupu (podle tech. dokumentace zhotoví výrobek) - zvládá základní pracovní dovednosti při práci s plasty	- práce s plasty - rozdělení plastů (termoplasty, reaktoplasty), jejich vlastnosti a užití v praxi - ruční opracování plastů - jednoduché tvarování teplem		

	- orientuje se v základních druzích technických kovů a slitin s ohledem na jejich užití v praxi - umí měřit posuvným měřítkem - zvládá základní pracovní dovednosti při práci s plechem	- práce s kovy - druhy kovů (ocel, litina, měď, hliník, zinek, cín, olovo) a slitin (bronz, mosaz, dural), jejich vlastnosti a užití v praxi - měření posuvným měřítkem - plechy - práce s plechem (měření, orýsování, ohýbání, rovnání, stříhání)		
6.-7.	PŘÍPRAVA POKRMŮ			
	žák používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče žák připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy žák dodržuje základní principy stolování žák provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečně zachází se základními úklidovými prostředky žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce žák poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Kuchyně –základní vybavení, nádobí, náčiní, elektrické spotřebiče -udržování pořádku a čistoty -bezpečnost a hygiena provozu Potraviny – výběr - nákup - skladování - cena - hmotnost - množství - hygiena - skupiny potravin - sestavování jídelníčku Příprava pokrmů: - úprava pokrmů za studena - základní způsoby tepelné úpravy pokrmů - základní postupy při přípravě pokrmů: snídaně, svačiny, lehké večeře, moučníky, zeleninové nebo ovocné saláty, polévky, jednoduchá jídla První pomoc: - při úrazech v kuchyni: - - opaření - - popálení - - polítní rozpáleným tukem - řezné rány		

5.18 Charakteristika vyučovacího předmětu Člověk a svět práce

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
8.	- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Člověk jako jedinec - osobnost - psychické procesy a stavy - člověk v sociálních vztazích	OSV - rozvoj poznávání, sebepoznání, seberegulece, vztahy mezi lidmi, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek			
	- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání			
	- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru			
	Žák se naučí realističtěji hodnotit své osobní zvláštnosti, předpoklady, možnosti i omezení a pochopí, které faktory proces sebepoznání ovlivňují. Uvědomí si nutnost sebepoznání pro správnou volbu povolání.	Sebepoznání	OSV – Osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebezpojetí)	
	Žák si uvědomí svou roli v procesu rozhodování, zamyslí se nad faktory, které mohou jejich rozhodování ovlivňovat, a nad tím, jaké překážky jim v rozhodování mohou bránit; naučí se rozumně volit z daných možností.	Rozhodování		
	Žák si postupně navykne po etapách plánovat důležité životní kroky a přehodnocovat dosažené cíle, naučí se stanovovat si realistické cíle a hledat účinné strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek.	Akční plánování		
	Žák si uvědomí nevyhnutelnost změn v životě, zamyslí se nad změnami, se kterými se bude muset po odchodu ze základní školy vyrovnat, a pozná způsoby, jak se může na změny připravit a jak je může zvládnout.	Adaptace na životní změny		

	Žák získá přehled o nabídkách vzdělávání, profesní přípravě a zaměstnání, poznají místní možnosti a příležitosti, které se v dané chvíli nabízejí a naučí se zamýšlet nad různými cestami k dosažení zvoleného cíle.	Možnosti absolventa základní školy		
8.-9.	Žák pochopí nutnost spojovat rozhodování se znalostí svých osobních předpokladů a s vyhledáváním potřebných profesních informací. Naučí se vyhledávat, třídit a správně využívat informace o vhodných vzdělávacích a pracovních příležitostech.	Informační základna pro volbu povolání		
	Žák se naučí využívat důležité informace o různých povoláních a profesích pro svoji profesní volbu, zvažovat klady i zápory jednotlivých povolání a realisticky hodnotit své šance ve vybraném povolání na trhu práce.	Orientace v důležitých profesních informacích		
9.	Žák získá přesnější a komplexnější představu o některých pracovních činnostech a profesích, naučí se rozpoznávat překážky, které mu mohou bránit v dosažení osobních a profesních cílů a nalézat vhodné způsoby, jak čelit profesní diskriminaci.	Rovnost příležitostí na trhu práce		
	Žák se seznámí s postupy při přijímání uchazečů o studium a při přijímání do zaměstnání, uvědomí si, co od nich potenciální zaměstnavatelé budou očekávat a jak lze tato očekávání naplnit.	Svět práce a dospělosti	OSV – Sociální rozvoj (komunikace)	

5.19 Charakteristika vyučovacího předmětu Cvičení z českého jazyka

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Cvičení z českého jazyka

- rozvíjí kultivovaný ústní a písemný projev
- pomáhá při chápání okolního světa
- přispívá k porozumění mezi lidmi

Volitelný předmět Cvičení z českého jazyka se vyučuje v 6., 7. a 9. ročníku.

2. Průřezová témata

Předmětem cvičení z českého jazyka neprolínají průřezová témata.

3. Výchové a vzdělávací postoje pro rozvoj klíčových kompetencí

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce Cvičení z českého jazyka uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a postupy pro efektivní učení
- aplikovat naučená jazyková pravidla a vzájemně je propojovat
- osvojovat si literární pojmy a vytvářet komplexní pohled na kulturní jevy
- vyhledávat a třídit informace a využívat je v praktickém životě
- kriticky hodnotit výsledky učení a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

- využívat získané dovednosti a vědomosti k nalézání mluvnických pravidel

- samostatně hledat různé varianty řešení, nacházet shodné i odlišné znaky
- obhajovat svá rozhodnutí
- rozpoznat chybná řešení a poučit se z nich

Kompetence komunikativní

- výstižně a souvisle vyjadřovat myšlenky v písemném i ústním projevu
- pochopit a správně formulovat obsah sdělení
- rozšiřovat slovní zásobu pomocí četby různých druhů textů
- zapojovat se do diskuze a umět obhájit názory
- využívat běžné informační a komunikační prostředky pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence pracovní

- dodržovat při práci vymezená pravidla
- plnit včas své povinnosti a závazky
- využívat své znalosti k vlastnímu rozvoji i k přípravě na budoucí povolání
- dokázat se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky

5.19 Charakteristika vyučovacího předmětu Cvičení z českého jazyka

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	-umí používat základní jazykové příručky -dokáže odůvodňovat pravopisné jevy -dokáže uplatňovat základní normy písemného vyjadřování	pravopis		
	-dokáže rozlišit slovní druhy -pozná rozdíl mezi spisovnými a nespisovnými tvary slov	tvarosloví (ohebné slovní druhy)		
	-rozpozná základní i rozvíjející větné členy, větu jednoduchou a souvětí -chápe přečtený text, dokáže se v něm orientovat (čtenářská gramotnost)	skladba (základní větné členy, rozvíjející větné členy, jednoduchá věta, souvětí)		
7.	-dokáže pracovat s jazykovými slovníky -dokáže charakterizovat osobu a vyprávět příběh podle pravidel slohového útvaru -je schopen interpretovat literární text (čtenářská gramotnost)	slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma)		
	-rozpozná ohebné i neohebné slovní druhy, ovládá pravopisné jevy	tvarosloví (ohebné a neohebné slovní druhy)		
	-dovede určit větné členy a rozpozná druhy vedlejších vět	skladba (druhy vět – VD, VJ, VE, druhy vedlejších vět)		
	-zvládá pravopis a dokáže odůvodnit pravopisné jevy	pravopis		
9.	rozlišuje jednotlivé útvary českého jazyka -dokáže se výstižně vyjadřovat a používat odborné názvy -umí se zamyslet nad daným tématem a svoje myšlenky ústně i písemně interpretovat -dokáže popsat umělecké dílo -dodržuje komunikační normy -dokáže interpretovat přečtený text a vyjádřit svůj názor	slovní zásoba (homonyma, antonyma, odborné názvy)		
	-ovládá pravopis a umí odůvodňovat pravopisné jevy -chápe syntaktické vztahy a vazby	pravopis		

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu, které učitel ve škole průběžně vykonává ve výuce (i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, při níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Důraz přitom klademe na vhodnou formulaci a upřednostňujeme pozitivní vyjádření.

Aby se proces učení stal efektivní a zpětná vazba byla co nejhojnější, zapojují se do hodnocení kromě učitele i samotní žáci. Tento proces nastává například při skupinovém vyučování, při němž žák dostává zpětnou vazbu od všech členů skupiny.

Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy.

Hodnocení nezaměřujeme na srovnávání žáků, ale soustředíme se na individuální pokrok, na hodnocení předem stanovených požadavků. Žáci se proto seznamují předem s výukovými cíli a očekávanými výstupy pro daný ročník. Součástí hodnocení žáka ve škole je i hodnocení jeho chování a projevu.

Nástrojem pro hodnocení a sebehodnocení práce žáků je i žákovské portfolio. Žák se s učitelem domluví o tom, jaké materiály a práce bude žák zakládat tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka. Materiály se v průběhu času třídí nebo nahrazují a mají různou podobu. Portfolio tak zdokumentovává žákovy pokroky a přispívá k udržení vnitřní motivace k učivu.

Ve všech ročnících jsou žáci hodnoceni pomocí klasifikace. Klademe však důraz na povzbuzení a pozitivní motivaci, aby se žáci učili s vědomím smysluplnosti získávaných poznatků.

Žáci, v případě potřeby a v závislosti na dohodě s rodiči, mohou být hodnoceni i slovním hodnocením. To je především využíváno u cizinců a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků se vztahují na pobyt žáků ve škole a na akce pořádané školou.

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání, chování a sebehodnocení

- a) při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje ped. pracovník (vyučující) vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt
- b) při celkové klasifikaci přihlíží vyučující k věku žáka a k tomu, že mohl v průběhu klasifikačního období zaváhat v učebních výkonech z důvodů určité indispozice

- c) pro potřeby klasifikace se předměty dělí do skupin:
 - s převahou teoretického zaměření
 - s převahou praktických činností
 - s převahou výchovného a uměleckého zaměření
- d) kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou

klasifikaci. Vyučující však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Kritéria hodnocení a sebehodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Při hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

A) Sledovaná kritéria

- a) Schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, aplikovat je v širších souvislostech
- b) Samostatnost, tvořivost
- c) Ucelenost, přesnost a trvalost osvojení základních poznatků při aplikaci intelektuální a motorické činnosti
- d) Aktivita v přístupu k plnění školních povinností, zájem o ně
- e) Přesnost, výstižnost a odborná správnost ústního i písemného projevu
- f) Kvalita výsledků činností, včetně domácích úkolů a domácí přípravy
- g) Osvojení účinných metod samostatného studia

B) Stupně hodnocení výsledků vzdělávání

a) Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. V předmětech s převahou výchovného zaměření je aktivní, projevuje zájem a to i v případě menší míry vrozených schopností.

b) Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. V předmětech s převahou výchovného zaměření projevuje zájem, ale jeho aktivita nemá trvalý charakter.

c) Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení

je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se projevují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. V předmětech s převahou výchovného zaměření je žák jen výjimečně aktivní, dopouští se chyb, má malý zájem rozvíjet své schopnosti.

d) Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. V předmětech s převahou výchovného zaměření žák neprojevuje téměř žádnou snahu, není aktivní, nerozvíjí své dovednosti a to ani s pomocí vyučujícího.

e) Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku. V předmětech s převahou výchovného zaměření je pasivní, bez zájmu, není schopen ani minimální dovednosti aplikovat.

Základní pravidla pro používání klasifikace

Známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.

Při klasifikaci používá učitel pět klasifikačních stupňů, v průběžné klasifikaci může použít i mezistupně.

Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.

Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.

Všechny písemné práce jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.

Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby – chyba je příležitost naučit se to lépe.

Kritéria hodnocení a sebehodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáka se speciálními potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení práce žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

A) Sledovaná kritéria hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- a) Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se postižení projevuje.
- b) Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- c) Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- d) Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- e) Žák při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

B) Stupně hodnocení výsledků vzdělávání žáků se spec. vzděl. potřebami

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky. Myšlení je pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně, je schopen samostatně studovat vhodné texty. Pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné, je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně, umí a používá kompenzační pomůcky, pracuje spolehlivě s upraveným textem, po zadání práce pracuje samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky. Myslí logicky správně, je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty, pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné. Je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů, vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně. Umí a dovede použít kompenzační pomůcky, pracuje spolehlivě s upraveným textem, po zadání práce učitelem pracuje s jistotou.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků. Myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby. Je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele, pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele, vyjadřuje se obtížně a nepřesně. Dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele. Pracuje spolehlivě s upraveným textem, nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků, v myšlení se vyskytují závažné chyby. Je nesamostatný v práci s vhodnými texty. Práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné, málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami. Má velké obtíže při práci s upraveným textem, závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil, samostatnost v myšlení neprojevuje. Je nesamostatný v práci s vhodnými texty a s podněty učitele. Žák nepracuje pro tým, správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele. S upraveným textem nedovede pracovat, chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost. Pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady. Projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu, jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo tvořivý, často pasivní. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé, úkoly řeší s častými chybami. Dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele, projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech skoro vždy pasivní, rozvoj schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat, neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje.

Slovní hodnocení žáka na vysvědčení

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty.

- a) žáci mohou být na vysvědčení, v odůvodněných případech, hodnoceni slovně či kombinací slovního hodnocení a hodnocení klasifikačním stupněm na žádost zákonného zástupce. Žádost je nutno podat na začátku klasifikačního období od kterého je slovní hodnocení požadováno. Ředitel školy si může vyžádat doporučení PPP.*
- b) při použití slovního hodnocení vychází vyučující z kritérií uvedených v klasifikačních stupních*
- c) slovní hodnocení je vypracováno jednoduchou, srozumitelnou a přesnou formou s ohledem na psychologické zákonitosti. Hlavní důraz je ve slovním hodnocení kladen na úroveň osvojení očekávaných výstupů ŠVP. Přednost je při použití slovního hodnocení výsledků vzdělávání kladena na pozitiva výkonu žáka*

Sledované jevy při slovním hodnocení:

- a) chování při učení obecně: chápání, pozorování, porovnávání, zapamatování si, schopnost abstrakce, kombinování, jazykové vyjadřování, tvořivé myšlení, schopnost řešení problémů, schopnost aplikace poznatků*
- b) připravenost k učení: postoj ke školní práci a k práci obecně, schopnost snášet pracovní zátěž, výdrž, zájmy*
- c) individuální a sociální chování: převládající nálada, citový život, hodnotové postoje, schopnost kontaktu, chování ve skupině*
- d) zvláštnosti ve vztahu ke škole: ztížené podmínky (změna škola, vyučujícího), dítě cizince, nepravidelná výuka*
- e) tělesné a zdravotní zvláštnosti, pokud mohou být významné pro úspěch ve škole*

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)

- a) kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitě hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce*
- b) škola může nabídnout vedle možnosti srovnávacích objektivizovaných testů (SCIO, KALIBRO, CERMAT, ...), které jsou jednoznačně formami vnější srovnávací evaluace, také možnost využívání softwarových produktů, které umožní bez jakéhokoli zásahu pedagoga ověření stupně dosažených znalostí a dovedností*
- c) žák by měl být veden k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň následujících*

kompetencí (vč. kompetencí sociálních) :

- *schopnost přímé aplikace získaných kompetencí v praxi*
- *schopnost orientace se v daném problému s využitím získaných vědomostí znalostí, dovedností*
- *schopnost žáka prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu*
- *schopnost samostatné prezentace svých znalostí formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení se,...*
- *schopnost výběru – pochopení významu jednotlivých částí rozsáhlejších testovacích souborů, selekce nepodstatných částí a schopnost řešení dominantních část úloh,*
- *schopnost změny své sociální role v kolektivu vrstevníků,*
- *schopnost využívání mezipředmětových vazeb,*
- *schopnost aplikovat etické principy v praxi,*
- *schopnost pochopení rovnováhy práv a povinností,*
- *pochopení své role v kolektivu.*

Autoevaluace školy a její evaluační činnost (evaluace učitele)

EVALUACE			
Cíl	Indikátory	Nástroj	Četnost
Soulad ŠVP s RVP	Hodnocení hodin, znalostí a dovedností žáků, aktivita, písemné práce, vztahy ve škole, úroveň ped. sboru a jeho složení, plnění tematických plánů, školní kurikulum, organizace školy, otevřenost školy, přístup k žákům se SPU, personalistika, image, kultura, klima, humanistická pedagogika, uplatnění žáků, dokumentace. Rozbory výkazů, smlouvy, personalistika, plnění rozpočtů a závazných ukazatelů	Česká školní inspekce – zpráva ČŠI a) komplexní b) orientační Hodnocení zřizovatelem Hodnocení krajem Externí audit – nezávislý auditor	Škola neovlivní Určeno zřizovatelem
Úroveň pedagogického a výchovného procesu, plnění cílů ŠVP			
Personální obsazení			
Management			
Hospodaření			
Odborné oblasti – revize, kontroly BOZP, PO atd.	Technický stav, předpisy, dokumentace	Revizní zprávy odborných firem a kontrolorů	Revize dle plánu revizí – určeno vyhláškou
Hodnocení úrovně práce ředitele školy	Výsledky dlouhodobé práce, druh vyžádaných podkladů	Hodnocení zřizovatelem – Radou města	Zpráva o činnosti školy, dle pokynů zřizovatele
Úroveň vědomostí a dovedností	Výsledky testů	Vědomostní a dovednostní testy v 5. a 9. roč., v budoucnu národní srovnávací testy.	Každoročně
AUTOEVALUACE			
Komplexní rozbor marketingu	Prostředí, demografický vývoj, trhy nabídek, konkurenti, analýzy, příležitosti, rizika	Audit vnitřní (v případě finančních prostředků vnější)	5 let
Image	Dle dotazníku	Dotazníky – rodiče, žáci, učitelé, zřizovatel	1 x za 3 roky
Kultura	Dle dotazníku	Dotazníky – rodiče, žáci, učitelé, zřizovatel	1 x za 3 roky
Klima	Dle dotazníku	Dotazníky – rodiče, žáci, učitelé, zřizovatel	1 x za 3 roky
SWOT analýza	Silné a slabé stránky, příležitosti a rizika	Přehledy- učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel, k dílčím otázkám příležitostně	1 x za 3 roky
Vyhodnocení strategického plánu školy	Vyhodnocení jednotlivých dílčích oblastí	Kombinace evaluačních nástrojů podle typu oblasti	Každoročně dle potřeby
Sponzoring, grantová řízení	Získání prostředků od sponzorů, úspěšnost grantů	Vedení přehledu	Každoročně

Mediální zviditelnění	Články v tisku a jiných médiích	Vedení přehledu	Každoročně
Demograf.vývoj, zájem o školu	Žáci nastupující do 1. a 6. ročníku, důvod pro výběr školy	Dotazník pro rodiče, zápisová dokumentace	Každoročně
Zhodnocení práce školy ve školním roce, plnění cílů ŠVP	a) úroveň ped. procesu – jednotlivé části výroční zprávy b) hospodaření – čerpání rozpočtu, doplňková činnost, hlavní činnost	a) výroční zpráva o výsledcích ped. působení a vlastní hodnocení školy b) výroční zpráva ekonomická	Každoročně
Úroveň ped. procesu a práce jednotlivých pracovníků, uplatňování strategických postupů ŠVP	Průběh ped. procesu, příprava na výuku, úroveň písemných prací, výsledky v soutěžích, vzdělávání, tematické plány, úroveň vedení dokumentace aktivita a iniciativa práce pro školu	Hospitace, pohospitační rozhovor, kontrola testů a sešitů, vedení přehledů o soutěžích Vedení přehledů o vzdělávání pracovníků Kontrola dokumentace Vedení přehledů, zhodnocení osobním pohovorem při přidělování osobního ohodnocení	2x ročně 1x ročně 4x ročně 1-2x ročně
Úspěšnost absolventů	Zhodnocení relativního úspěchu (ve vztahu ke kritičnosti volby)	Vedení přehledů, zpráva výchovné poradkyně	Každoročně
	Úroveň závěrečných prací v 5. a 9. r.	Vyhodnocení prací	
Úroveň vědomostí a dovedností	Výsledky srovnávacích testů	Vědomostní a dovedností testy v 5. a 9. ročníku, v budoucnu národní srovnávací testy	Každoročně
Výchovné problémy	Neomluvené absence	Vedení přehledů – TU a výchovná poradkyně	Každoročně
	Šikana – prevence	Dotazník 3.-9. třída- výchovná poradkyně a TU	Aktuálně dle situace
	Monitoring - drogy	Dotazník, výchovná poradkyně, protidrogový preventista	Aktuálně dle situace
Škola z pohledu vystupujících absolventů	Na co připraven Kladné hodnocení Záporné hodnocení	Dotazník	Každoročně
Postoj rodičů ke škole	Dotazníkové šetření	Dotazník vytvořen školou	1 x za 3 roky
Postoj žáků ke škole	Dotazníkové šetření	Dotazník vytvořen školou	1 x za 3 roky
Hodnocení školy pedagogy	Dle částí dotazníků	Dotazníky vytvořeny školou	1 x za 3 roky
Úspěšnost jednotlivých akcí	Stupeň hodnocení jednotlivými pedagogy	Slovní zhodnocení jednotlivými pedagogy, doporučení opakovat či ne	Ihned po skončení akce
PLÁN EVALUACE A AUTOEVALUACE UČITELE			
Evaluace			

Kvalita vyučovacího procesu	Viz. Záznam z hospitací vedení školy, výsledky ČŠI	Hospitace + pohospitační rozhovor	Dle možností alespoň 2 x ročně
	Kázeň žáků	Pozorování (vedení školy, plnění úkolů)	Průběžně
	Vztah učitel x žák	Pozorování	Průběžně
	Spolupráce se žákovským parlamentem	Jednání parlamentu	Průběžně
	Spolupráce s radou školy	Zápisy z jednání, z třídních schůzek	Průběžně
	Úroveň písemných prací	Kontrola	1 x ročně
	Úroveň zpracování tematických plánů	Kontrola	1 x ročně
	Plnění tematických plánů	Kontrola	Průběžně
	Integrovaní žáci	Kontrola IVP	1 x ročně
Rozvoj osobnosti, studium	Výběr školení	Přehledy, záznamy	1 x ročně
	Dlouhodobé studium	Přehledy, záznamy	1 x ročně
Přínos pro školu, motivace	Větší šíře úkolů, aktivita, práce pro školu mimo vyučování	Pozorování, osobní kontakty	Průběžně
Vedení ped. dokumentace		Kontroly TK, TV, KL a záznamů	Dle potřeby, minimálně 4 x ročně
Komplexní hodnocení ped. pracovníka, osobní ohodnocení	Všechny indikátory, výsledky ČŠI, studium, příspěvky do odborného tisku, osvědčení, nejlepší práce svých žáků, úroveň závěrečných prací	Předchozí záznamy, pohovor, učitelské portfolio	1 x ročně
AUTOEVALUACE			
Výsledky ped. působení (okamžitý)	Jak žáci rozumí x nerozumí Proč jsme nestihli Co se líbilo x nelíbilo	Diskuse se žáky Pohovor se žáky	Průběžně
Úroveň vědomostí a dovedností, výstupů	Schopnost aplikovat učivo	Testy, písemné práce, vstupní prověrky, atd.	Průběžně, kontrolní dle tematických plánů
Kvalita vyučovacího procesu	Metody, vystupování, řečové schopnosti	Vzájemné hospitace, náslechy, rozbor hodin, práce v předmětových komisích	Průběžně
Zpětná vazba učitel a žák	Viz dotazník	Dotazník vytvořen školou (doporučeno ve vyšších ročnících)	Dle uvážení
Komplexní osobní růst	Výsledky testů, úspěchy v soutěžích, závěrečné práce atd.....	Portfolio žáka	Průběžně